വിക്സിത് ഭാരത്—തൊഴിലും ഉപജീവനവും ഉറപ്പുനൽകുന്ന ദൗത്യം (ഗ്രാമീണ): VB—GRAM G

(विकवित भारत—जी राम जी) ബിൽ, 2025

———

വകുപ്പുകളുടെ ക്രമീകരണം (ARRANGEMENT OF CLAUSES)

———

അധ്യായം I

പ്രാരംഭം (PRELIMINARY)
വകുപ്പുകൾ

1. ചുരുക്കപ്പേരും പ്രാബല്യവും.
2. നിർവചനങ്ങൾ.

അധ്യായം II

നടപ്പാക്കൽ ഘടന (IMPLEMENTATION FRAMEWORK)

3. പദ്ധതിയുടെ സംസ്ഥാന സർക്കാർ നടപ്പാക്കൽ ഘടന.
4. വിക്സിത് ഭാരത് @2047 ദർശനവുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്ന പദ്ധതിയിടൽ ഘടന.
5. ഗ്രാമീണ കുടുംബങ്ങൾക്ക് വേതന തൊഴിൽ ഉറപ്പ്.
6. കാർഷിക ഉച്ചകാലങ്ങളിൽ മതിയായ കാർഷിക തൊഴിലാളികളുടെ ലഭ്യത ഉറപ്പാക്കൽ.
7. പ്രകൃതിദുരന്തങ്ങളിലോ അസാധാരണ സാഹചര്യങ്ങളിലോ ഇളവുകൾ.

അധ്യായം III

വിക്സിത് ഭാരത്—തൊഴിലും ഉപജീവനവും ഉറപ്പുനൽകുന്ന ദൗത്യം (ഗ്രാമീണ): VB—GRAM G (विकवित भारत—जी राम जी) പദ്ധതി

8. വിക്സിത് ഭാരത്—തൊഴിലും ഉപജീവനവും ഉറപ്പുനൽകുന്ന ദൗത്യം (ഗ്രാമീണ): VB—GRAM G (विकवित भारत—जी राम जी) പദ്ധതി.
9. തൊഴിൽ ഉറപ്പ് നൽകുന്നതിനുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ.
10. വേതന നിരക്ക്.
11. തൊഴിലില്ലായ്മ ഭൃത്യം നൽകൽ.

അധ്യായം IV

നടപ്പാക്കുന്ന, നിരീക്ഷിക്കുന്ന അധികാരികൾ (IMPLEMENTING AND MONITORING AUTHORITIES)

12. കേന്ദ്ര ഗ്രാമീണ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് കൗൺസിൽ.
13. സംസ്ഥാന ഗ്രാമീണ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് കൗൺസിൽ.

14. ദേശീയതല സ്റ്റിയറിംഗ് കമ്മിറ്റി.
15. സംസ്ഥാനതല സ്റ്റിയറിംഗ് കമ്മിറ്റി.
16. പദ്ധതിയിടലിനും നടപ്പാക്കലിനും പ്രധാന അധികാരികൾ.
17. ജില്ലാപദ്ധതി ഏകോപനാധികാരി.
18. പരിപാടി ഓഫീസർ.
19. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ ചുമതലകൾ.
20. ഗ്രാമസഭ നടത്തുന്ന പ്രവൃത്തികളുടെ സാമൂഹിക ഓഡിറ്റ്.
21. പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്നതിൽ സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ ചുമതലകൾ.

അധ്യായം V

പദ്ധതിയുടെ സ്വഭാവവും ഫണ്ട് പങ്കിടൽ മാതൃകയും (NATURE OF THE SCHEME AND FUND SHARING PATTERN)

22. പദ്ധതിയുടെ സ്വഭാവവും ഫണ്ട് പങ്കിടൽ മാതൃകയും.

അധ്യായം VI

സുതാര്യതയും ഉത്തരവാദിത്തവും (TRANSPARENCY AND ACCOUNTABILITY)

വകുപ്പുകൾ

23. സുതാര്യതയും ഉത്തരവാദിത്തവും.
24. സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ ഉപയോഗിച്ചുള്ള സുതാര്യതയും പൊതുഉത്തരവാദിത്തവും.
25. പരാതിപരിഹാര സംവിധാനം.
26. അക്കൗണ്ടുകളുടെ ഓഡിറ്റ്.

അധ്യായം VII

വിവിധവക (MISCELLANEOUS)

വകുപ്പുകൾ

27. നിയമലംഘനങ്ങൾക്ക് ശിക്ഷ.
28. അധികാരം കൈമാറൽ.
29. കേന്ദ്ര സർക്കാരിന് നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകാനുള്ള അധികാരം.
30. നിയമത്തിന് മുൻഗണനാ പ്രാബല്യം.
31. ഷെഡ്യൂളുകൾ ഭേദഗതി ചെയ്യാനുള്ള അധികാരം.
32. സത്യസന്ധമായി ചെയ്ത നടപടികൾക്ക് സംരക്ഷണം.
33. കേന്ദ്ര സർക്കാരിന് നിയമങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്താനുള്ള അധികാരം.
34. സംസ്ഥാന സർക്കാരിന് നിയമങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്താനുള്ള അധികാരം.
35. നിയമങ്ങളും പദ്ധതികളും അവതരിപ്പിക്കൽ.
36. പ്രയാസങ്ങൾ നീക്കം ചെയ്യാനുള്ള അധികാരം.
37. റദ്ദാക്കൽ, സംരക്ഷണം, ഇടക്കാല വ്യവസ്ഥകൾ.

ഷെഡ്യൂൾ I.
ഷെഡ്യൂൾ II.

ബിൽ നമ്പർ 197 / 2025

വിക്സിത് ഭാരത്—തൊഴിലും ഉപജീവനവും ഉറപ്പുനൽകുന്ന ദൗത്യം (ഗ്രാമീണ): VB—GRAM G (विकवित भारत—जी राम जी) ബിൽ, 2025

ബിൽ

വിക്സിത് ഭാരത് @2047 എന്ന ദേശീയ ദർശനവുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്ന ഗ്രാമവികസന ഘടന സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി, ഓരോ ഗ്രാമീണ കുടുംബത്തിലെ പ്രായപൂർത്തിയായ അംഗങ്ങൾ **അശിക്ഷിതമായ കൈവേല ചെയ്യാൻ സ്വമേധയാ മുന്നോട്ടുവരുന്നവർക്ക്**, ഓരോ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലും **125 ദിവസത്തെ വേതന തൊഴിൽ നിയമപരമായി ഉറപ്പുനൽകുക**; ശക്തീകരണം, വളർച്ച, സംയോജനം, saturation എന്നിവ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ച്, **സമൃദ്ധവും പ്രതിരോധ ശേഷിയുള്ള ഗ്രാമീണ ഭാരതം** സൃഷ്ടിക്കുക; അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ടോ അനുബന്ധമായോ വിഷയങ്ങൾക്കായി.

വിക്സിത് ഭാരത് @2047 എന്ന ദേശീയ ദർശനവുമായി ഗ്രാമവികസന ഘടന പൊരുത്തപ്പെടുത്തുന്നതിനായി, ഓരോ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലും **അശിക്ഷിതമായ കൈവേല ചെയ്യാൻ സ്വമേധയാ മുന്നോട്ടുവരുന്ന ഗ്രാമീണ കുടുംബങ്ങൾക്ക് 125 ദിവസത്തെ നിയമപരമായ വേതന തൊഴിൽ ഉറപ്പ്** നൽകുകയും, അതിലൂടെ അവർ **വിപുലമായ ഉപജീവന സുരക്ഷാ ഘടനയിൽ കൂടുതൽ ഫലപ്രദമായി പങ്കാളികളാകാൻ** സാധ്യമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു;

ചുരുക്കപ്പേരും പ്രാബല്യവും.
നിർവചനങ്ങൾ.

ഗ്രാമവികസനത്തിൽ **ശക്തീകരണം, വളർച്ച, സംയോജനം, saturation** എന്നിവയിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നതിനായി, **വിക്സിത് ഭാരത് ദേശീയ ഗ്രാമീണ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ ശേഖരം** രൂപപ്പെടുത്തണം. ഇതിൽ **ജലസുരക്ഷ (ജലവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവൃത്തികൾ), പ്രധാന ഗ്രാമീണ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ, ഉപജീവനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സൗകര്യങ്ങൾ, അത്യന്തം കാലാവസ്ഥാ സംഭവങ്ങളെ നേരിടുന്നതിനുള്ള പ്രത്യേക പ്രവൃത്തികൾ** ഉൾപ്പെടണം;

കാർഷിക ഉച്ചകാലങ്ങളിൽ മതിയായ **കാർഷിക തൊഴിലാളികളുടെ ലഭ്യത ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി**, ഗ്രാമീണ തൊഴിലാളികൾക്കുള്ള വേതന തൊഴിൽ ഉറപ്പ് കണക്കിലെടുക്കണം;

സംയോജനം, saturation-ആധാരിത പദ്ധതിയിടൽ, Whole-of-Government delivery എന്നിവ സ്ഥാപനവൽക്കരിക്കുന്നതിനായി, **വിക്സിത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതികൾ PM ഗതി ശക്തിയുമായി ഏകീകരിക്കണം.** ഇതിലൂടെ, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ വ്യത്യസ്ത ആവശ്യങ്ങൾ പരിഹരിക്കപ്പെടും.

ജിയോസ്‌പേഷ്യൽ സിസ്റ്റങ്ങൾ, ഡിജിറ്റൽ പൊതുസൗകര്യങ്ങൾ, ജില്ലാ, സംസ്ഥാന പദ്ധതിയിടൽ സംവിധാനങ്ങൾ എന്നിവ ഉപയോഗിച്ച്, ബ്ലോക്ക്, ജില്ല, സംസ്ഥാന, ദേശീയ തലങ്ങളിൽ പദ്ധതികൾ ഏകീകരിക്കണം;

ഭരണസംവിധാനത്തെ **ആധുനികമാക്കുന്നതിനും, ഉത്തരവാദിത്തവും പൗര പങ്കാളിത്തവും ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുമായി, സമഗ്രമായ ഡിജിറ്റൽ ഇക്കോസിസ്റ്റം** നടപ്പിലാക്കണം. ഇതിൽ **ബയോമെട്രിക് സ്ഥിരീകരണം, GPS അല്ലെങ്കിൽ മൊബൈൽ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ജോലിസ്ഥല നിരീക്ഷണം, തത്സമയ മാനേജ്മെന്റ് ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റം ഡാഷ്ബോർഡുകൾ, മുൻകരുതലുള്ള പൊതുവായ വെളിപ്പെടുത്തലുകൾ, പദ്ധതിയിടലിനും ഓഡിറ്റിനും തട്ടിപ്പ്-അപകട നിയന്ത്രണത്തിനും Artificial Intelligence ഉപയോഗിക്കൽ** എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നു.

ഇന്ത്യൻ റിപ്പബ്ലിക്കിന്റെ എഴുപത്തിയാറാം വർഷത്തിൽ, പാർലമെന്റ് ചുവടെ പറയുന്ന വിധത്തിൽ നിയമം പ്രാബല്യത്തിൽ കൊണ്ടുവരുന്നു:—

അധ്യായം I

പ്രാരംഭം (PRELIMINARY)

1. (1) ഈ നിയമം **വിക്സിത് ഭാരത്—തൊഴിലും ഉപജീവനവും ഉറപ്പുനൽകുന്ന ദൗത്യം (ഗ്രാമീണ) VB—GRAM G (विकवित भारत—जी राम जी) ബിൽ, 2025** എന്നു വിളിക്കപ്പെടും.

(2) കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുന്ന തീയതി മുതൽ ഇത് പ്രാബല്യത്തിൽ വരും: എന്നാൽ, **വ്യത്യസ്ത സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കോ സംസ്ഥാനത്തിനുള്ളിലെ വ്യത്യസ്ത പ്രദേശങ്ങൾക്കോ വ്യത്യസ്ത തീയതികൾ** വിജ്ഞാപനം ചെയ്യാവുന്നതാണ്. അത്തരം വ്യവസ്ഥകളിൽ "ഈ നിയമം പ്രാബല്യത്തിൽ വന്ന തീയതി" എന്നു പറയുന്നത്, **അത്തരം സംസ്ഥാനത്തോ പ്രദേശത്തോ ആ വ്യവസ്ഥ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്ന തീയതി** എന്നു കരുതണം.

2. ഈ നിയമത്തിൽ, പ്രസ്താവനയുടെ സാഹചര്യത്തിൽ വേറെയൊന്നും ആവശ്യപ്പെടുന്നില്ലെങ്കിൽ,—

(a) "പ്രായപൂർത്തിയായവൻ" ("adult") എന്നു പറയുന്നത്, **പതിനെട്ടാം വയസ്സ് പൂർത്തിയാക്കിയ വ്യക്തി** എന്നാണ്.

(b) "അപേക്ഷകൻ" ("applicant") എന്നു പറയുന്നത്, **ഒരു കുടുംബത്തിലെ കുടുംബനാഥനെയോ, തൊഴിൽ പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ തൊഴിൽ അപേക്ഷിച്ചിരിക്കുന്ന മറ്റേതെങ്കിലും പ്രായപൂർത്തിയായ അംഗത്തെയോ** ആണ്.

(c) "ബ്ലോക്ക്" ("Block") എന്നു പറയുന്നത്, **ഒരു ജില്ലയിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ ഒരു കൂട്ടം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന സമൂഹ വികസന പ്രദേശം** ആണ്.

(d) "കേന്ദ്ര കൗൺസിൽ" ("Central Council") എന്നു പറയുന്നത്, **വകുപ്പ് 12 പ്രകാരം രൂപീകരിച്ച കേന്ദ്ര ഗ്രാമീണ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് കൗൺസിൽ** ആണ്.

(e) "കേന്ദ്ര സഹായത്തോടെ നടപ്പാക്കുന്ന പദ്ധതി" ("Centrally Sponsored Scheme") എന്നു പറയുന്നത്, **കേന്ദ്ര സർക്കാർ പൂർണ്ണമായോ ഭാഗികമായോ ധനസഹായം നൽകുകയും, സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ അത് നടപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പദ്ധതി** ആണ്.

(f) "ജില്ലാപദ്ധതി ഏകോപനാധികാരി" ("District Programme Coordinator") എന്നു പറയുന്നത്, **വകുപ്പ് 17-ലെ ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരം, ഒരു ജില്ലയിൽ പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്നതിനായി സംസ്ഥാന സർക്കാർ നിയമിച്ചിരിക്കുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥൻ** ആണ്.

(g) “കുടുംബം” (“household”) എന്നു പറയുന്നത്, **രക്തബന്ധം, വിവാഹം, ദത്തെടുക്കൽ** എന്നിവ വഴി പരസ്പരം ബന്ധമുള്ള, സാധാരണയായി ഒരുമിച്ച് താമസിക്കുന്ന, ഭക്ഷണം പങ്കിടുന്ന, അല്ലെങ്കിൽ **പൊതു റേഷൻ കാർഡ്** കൈവശം വയ്ക്കുന്ന കുടുംബാംഗങ്ങളെയാണ് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്.

(h) “നടപ്പാക്കുന്ന ഏജൻസി” (“implementing agency”) എന്നു പറയുന്നത്, **കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെയോ സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെയോ ഏതെങ്കിലും വകുപ്പ്, ജില്ലാപഞ്ചായത്ത്, ഇടത്തരം തല പഞ്ചായത്ത്**, ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, **ഏതെങ്കിലും പ്രാദേശിക അധികാരം, അല്ലെങ്കിൽ സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങൾ**, പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ എടുത്തിരിക്കുന്ന പ്രവൃത്തികൾ നടപ്പാക്കുന്നതിനായി ഉൾപ്പെടുന്നു.

(i) “ഇടത്തരം തല” (“intermediate level”) എന്നു പറയുന്നത്, **ഗ്രാമതലത്തിനും ജില്ലാതലത്തിനും ഇടയിൽ വരുന്ന തലമാണ്**, ഇന്ത്യയുടെ ഭരണഘടനയിലെ **ആർട്ടിക്കിൾ 243-ലെ (c) വകുപ്പിൽ** വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്നതു പോലെ.

(j) “ദേശീയതല സ്റ്റിയറിംഗ് കമ്മിറ്റി” (“National Level Steering Committee”) എന്നു പറയുന്നത്, **വകുപ്പ് 14-ലെ ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരം കേന്ദ്ര സർക്കാർ രൂപീകരിക്കുന്ന സ്റ്റിയറിംഗ് കമ്മിറ്റി** ആണ്.

(k) “മാനദണ്ഡ വിഹിതം” (“normative allocation”) എന്നു പറയുന്നത്, **കേന്ദ്ര സർക്കാർ സംസ്ഥാനത്തിന് അനുവദിക്കുന്ന ഫണ്ടിന്റെ വിഹിതം** ആണ്.

(l) “വിജ്ഞാപനം” (“notification”) എന്നു പറയുന്നത്, **ഓഫീഷ്യൽ ഗസറ്റിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന വിജ്ഞാപനം** ആണ്. “notify” അല്ലെങ്കിൽ “notified” എന്ന പദങ്ങൾ അതനുസരിച്ച് വ്യാഖ്യാനിക്കണം.

(m) “നിർദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നത്” (“prescribed”) എന്നു പറയുന്നത്, **ഈ നിയമപ്രകാരം രൂപപ്പെടുത്തിയ നിയമങ്ങൾ പ്രകാരം നിർദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നത്** എന്നാണ്.

(n) “പരിപാടി ഓഫീസർ” (“Programme Officer”) എന്നു പറയുന്നത്, **വകുപ്പ് 18-ലെ ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരം ബ്ലോക്ക് തലത്തിൽ നിയമിച്ചിരിക്കുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥൻ** ആണ്.

(o) “ഗ്രാമപ്രദേശം” (“rural area”) എന്നു പറയുന്നത്, **സംസ്ഥാനത്തിലെ നഗരപ്രാദേശിക സ്ഥാപനങ്ങളോ, നിലവിലുള്ള നിയമപ്രകാരം സ്ഥാപിച്ചോ രൂപീകരിച്ചോ ഉള്ള കാന്റോൺമെന്റ് ബോർഡുകളോ ഉൾപ്പെടാത്ത പ്രദേശം** ആണ്.

(p) “ഷെഡ്യൂൾ” (“Schedule”) എന്നു പറയുന്നത്, **ഈ നിയമത്തിന് അനുബന്ധമായി ചേർത്തിരിക്കുന്ന ഷെഡ്യൂളുകൾ** ആണ്.

(q) “പദ്ധതി” (“Scheme”) എന്നു പറയുന്നത്, **വകുപ്പ് 8-ലെ ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരം സംസ്ഥാന സർക്കാർ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുന്ന പദ്ധതി** ആണ്.

(r) “സംസ്ഥാനം” (“State”) എന്നു പറയുന്നത്, **ഭരണഘടനയിലെ ഫസ്റ്റ് ഷെഡ്യൂളിൽ വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്ന സംസ്ഥാനങ്ങൾ**, കൂടാതെ **കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങൾ** ഉൾപ്പെടുന്നു.

(s) “സംസ്ഥാന കൗൺസിൽ” (“State Council”) എന്നു പറയുന്നത്, **വകുപ്പ് 13-ലെ ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരം രൂപീകരിച്ച സംസ്ഥാന ഗ്രാമീണ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് കൗൺസിൽ** ആണ്.

(t) “സംസ്ഥാനതല സ്റ്റിയറിംഗ് കമ്മിറ്റി” (“State Level Steering Committee”) എന്നു പറയുന്നത്, **വകുപ്പ് 15-ലെ ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരം രൂപീകരിച്ച സ്റ്റിയറിംഗ് കമ്മിറ്റി** ആണ്.

(u) “അശിക്ഷിതമായ കൈവേല” (“unskilled manual work”) എന്നു പറയുന്നത്, **പ്രത്യേകമായ കഴിവോ പരിശീലനമോ ഇല്ലാതെ, ഏതെങ്കിലും പ്രായപൂർത്തിയായ വ്യക്തി ചെയ്യാൻ കഴിയുന്ന ശാരീരിക ജോലി** ആണ്.

(v) “വിക്സിത് ഭാരത് ദേശീയ ഗ്രാമീണ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ ശേഖരം” (“Viksit Bharat National Rural Infrastructure Stack”) എന്നു പറയുന്നത്, **വിക്സിത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതികളിൽ നിന്നു ഉയർന്നുവരുന്ന പ്രവൃത്തികൾ ജില്ല, സംസ്ഥാന തലങ്ങളിൽ ഏകീകരിച്ച്, ഷെഡ്യൂൾ I-ൽ വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്ന നാല് വിഷയാധിഷ്ഠിത മേഖലകളുമായി പൊരുത്തപ്പെടുത്തി രൂപപ്പെടുത്തിയ സമഗ്ര ശേഖരം** ആണ്.

(w) “വിക്സിത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതി” (“Viksit Gram Panchayat Plan”) എന്നു പറയുന്നത്, **വിക്സിത് ഭാരത് @2047 ദർശനവുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്ന, ഭാവി-സജ്ജമായ, സംയോജനാധിഷ്ഠിത പ്രാദേശിക വികസന പദ്ധതി**

ആണ്. ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, **പങ്കാളിത്തവും തെളിവ്-ആധാരിതവുമായ പ്രക്രിയയിലൂടെ** ഇത് രൂപപ്പെടുത്തണം. ഈ നിയമപ്രകാരം, **വകുപ്പ് 4-ലെ ഉപവകുപ്പ് (3)** പ്രകാരം, **പ്രവൃത്തികൾ തിരിച്ചറിയുന്നതിനും മുൻഗണന നൽകുന്നതിനും** ഇതാണ് അടിസ്ഥാനമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നത്.

(x) "വേതന നിരക്ക്" ("wage rate") എന്നു പറയുന്നത്, **വകുപ്പ് 10-ൽ പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്ന വേതന നിരക്ക്** ആണ്.

(y) "പ്രവൃത്തി" ("work") എന്നു പറയുന്നത്, **പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ എടുത്തോ നടപ്പാക്കിയോ ചെയ്യുന്ന ഏതെങ്കിലും പ്രവൃത്തി** ആണ്.

അധ്യായം II

പ്രാവർത്തിക ഘടന

3. (1) സംസ്ഥാന സർക്കാർ, ഈ നിയമം പ്രാബല്യത്തിൽ വന്ന തീയതി മുതൽ ആറു മാസത്തിനുള്ളിൽ, വിജ്ഞാപനത്തിലൂടെ, ഈ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകളും അതിൽ നൽകിയിരിക്കുന്ന സവിശേഷതകളും അനുസരിച്ചുള്ള ഒരു പദ്ധതിയെ രൂപീകരിക്കണം.

(2) ഉപവിഭാഗം (1) പ്രകാരം രൂപീകരിക്കുന്ന പദ്ധതി, കേന്ദ്ര സഹായത്തോടെ നടപ്പാക്കപ്പെടുന്ന പദ്ധതിയായിരിക്കണം. ഇതിൽ സാമ്പത്തിക ബാധ്യത, കേന്ദ്ര സർക്കാരും സംസ്ഥാന സർക്കാരും തമ്മിൽ, ഈ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 22-ലെ ഉപവിഭാഗം (2) പ്രകാരം നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള ധനവിഹിത മാതൃക അനുസരിച്ച് പങ്കിടണം. വടക്കുകിഴക്കൻ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും ഹിമാലയൻ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ വർദ്ധിച്ച വിഹിതം ഉൾപ്പെടും. സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ വിഹിതത്തിന് മീതെ വരുന്ന ചെലവുകൾ സംസ്ഥാന സർക്കാർ വഹിക്കേണ്ടതാണ്.

4. (1) ഈ നിയമപ്രകാരം കൈക്കൊള്ളുന്ന എല്ലാ പ്രവൃത്തികളും, ഉപവിഭാഗം (3) പ്രകാരം തയ്യാറാക്കുന്ന വിക്സിത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതികളിൽ നിന്നാണ് ആരംഭിക്കേണ്ടത്. അവ ബ്ലോക്ക്, ജില്ല, സംസ്ഥാന തലങ്ങളിൽ ഏകീകരിച്ച്, വിക്സിത് ഭാരത് ദേശീയ ഗ്രാമീണ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ ശേഖരത്തിലേക്ക് കൂട്ടിച്ചേർക്കപ്പെടണം. ഇതിൽ ദേശീയ വികസന മുൻഗണനകളുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്ന പ്രവൃത്തികളുടെ സമഗ്ര പട്ടിക ഉൾപ്പെടും.

(2) വിക്സിത് ഭാരത് ദേശീയ ഗ്രാമീണ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ ശേഖരം താഴെപ്പറയുന്ന നാല് വിഷയാധിഷ്ഠിത മേഖലകളെ ഉൾക്കൊള്ളും:

(a) ജലസുരക്ഷ, ജലവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവൃത്തികൾ വഴി;
(b) പ്രധാന ഗ്രാമീണ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ;
(c) ഉപജീവനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ;
(d) അത്യന്തം ദുഷ്കരമായ കാലാവസ്ഥാ സംഭവങ്ങളുടെ ശമനത്തിനുള്ള പ്രവൃത്തികൾ.

(3) ഈ നിയമപ്രകാരം ഗ്രാമപ്രവൃത്തികളുടെ പദ്ധതിയിടൽ, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ തയ്യാറാക്കുന്ന വിക്സിത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതികളിലൂടെ നടപ്പാക്കണം. അവ പി.എം. ഗതി ശക്തി ദേശീയ മാസ്റ്റർ പ്ലാനുമായി ഏകീകരിക്കപ്പെടണം, അതുവഴി സ്ഥലംപരമായി മെച്ചപ്പെടുത്തിയ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനവും വകുപ്പുകൾ തമ്മിലുള്ള ഏകോപനവും ഉറപ്പുവരുത്തണം. ഇത് ഷെഡ്യൂൾ I-ൽ വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്ന വ്യവസ്ഥകൾക്ക് അനുസൃതമായിരിക്കണം.

(4) ഉപവിഭാഗം (3) പ്രകാരം, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ ഷെഡ്യൂൾ I-ൽ വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്ന വ്യവസ്ഥകൾക്ക് അനുസരിച്ച്, വിഭാഗം A, വിഭാഗം B, വിഭാഗം C എന്നിങ്ങനെ വർഗ്ഗീകരിക്കപ്പെടണം.

(5) കേന്ദ്ര സർക്കാർ, ഓരോ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിനും, സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ മാനദണ്ഡപരമായ വിഹിതം, കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന വസ്തുനിഷ്ഠമായ മാനദണ്ഡങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിശ്ചയിക്കണം.

(6) ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന് അനുവദിച്ചിട്ടുള്ള മാനദണ്ഡ വിഹിതത്തിന് മീതെ വരുന്ന ചെലവുകൾ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന രീതിയിലും നടപടിക്രമങ്ങളിലും സംസ്ഥാന സർക്കാർ വഹിക്കേണ്ടതാണ്.

5. (1) വേറേതായി വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടില്ലെങ്കിൽ, സംസ്ഥാന സർക്കാർ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുന്ന സംസ്ഥാനത്തിലെ ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിൽ, അശിക്ഷിതമായ കൈവേല ചെയ്യാൻ സ്വമേധയാ മുന്നോട്ടു വരുന്ന പ്രായപൂർത്തിയായ അംഗങ്ങളുള്ള ഓരോ കുടുംബത്തിനും, ഒരു സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ കുറഞ്ഞത് നൂറു ഇരുപത്തിയഞ്ച് ദിവസത്തെ ഉറപ്പുള്ള തൊഴിൽ, ഈ നിയമപ്രകാരം രൂപീകരിച്ച പദ്ധതിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നൽകണം.

(2) പദ്ധതിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നൽകിയ ജോലി ചെയ്ത ഓരോ വ്യക്തിക്കും, ഓരോ ദിവസവും ജോലി ചെയ്തതിന് വേതന നിരക്കിൽ വേതനം ലഭിക്കേണ്ടതാണ്.

(3) ഈ നിയമത്തിൽ വേറേതായി വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടില്ലെങ്കിൽ, ദിവസ വേതനത്തിന്റെ വിതരണം, പ്രതിവാര അടിസ്ഥാനത്തിൽ, അല്ലെങ്കിൽ ജോലി ചെയ്ത തീയതി മുതൽ പരമാവധി രണ്ട് ആഴ്ചയ്ക്കുള്ളിൽ നടത്തണം.

(4)

കേന്ദ്ര സർക്കാർ അല്ലെങ്കിൽ സംസ്ഥാന സർക്കാർ, സാമ്പത്തിക ശേഷിയും വികസനവും പരിധിയ്ക്കുള്ളിൽ, ഉപവിഭാഗം (1) പ്രകാരം ഉറപ്പുനൽകിയ കാലയളവിന് മീതെ, ആവശ്യമായ സാഹചര്യങ്ങളിൽ, ഓരോ കുടുംബത്തിലെ പ്രായപൂർത്തിയായ അംഗങ്ങൾക്കും പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ തൊഴിൽ ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

6. (1)

ഈ നിയമത്തിലോ അതിന്റെ കീഴിൽ രൂപീകരിച്ച നിയമങ്ങളിലോ ഉള്ള ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥകൾക്കു വിരുദ്ധമായാലും, കൃഷി തൊഴിലാളികളുടെ മതിയായ ലഭ്യത ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി, പരമാവധി കൃഷി സീസണുകളിൽ, ഉപവിഭാഗം (2) പ്രകാരം വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുന്ന കാലയളവിൽ, ഈ നിയമപ്രകാരം യാതൊരു പ്രവൃത്തിയും ആരംഭിക്കുകയോ നടപ്പാക്കുകയോ ചെയ്യരുത്.

(2) സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ, ഒരു സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ മൊത്തം അറുപത് ദിവസത്തെ കാലയളവ്, വിത്തുവിതയ്ക്കലും കൊയ്ത്തും ഉൾപ്പെടുന്ന പരമാവധി കൃഷി സീസണുകൾ ഉൾപ്പെടുത്തി, മുൻകൂട്ടി വിജ്ഞാപനം ചെയ്യണം. ഈ കാലയളവിൽ ഈ നിയമപ്രകാരം പ്രവൃത്തികൾ നടത്താൻ പാടില്ല.

(3) സംസ്ഥാന സർക്കാർ, സംസ്ഥാനത്തിലെ വിവിധ പ്രദേശങ്ങൾക്കായി — ജില്ലകൾ, ബ്ലോക്കുകൾ, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ — വ്യത്യസ്ത വിജ്ഞാപനങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കാം. ഇത് കൃഷി-കാലാവസ്ഥാ മേഖലകൾ, പ്രാദേശിക കൃഷി രീതികൾ, അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് പ്രസക്തമായ ഘടകങ്ങൾ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാവാം. ഓരോ വിജ്ഞാപനവും ഈ നിയമത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ബാധകമായിരിക്കണം.

(4) ഈ നിയമപ്രകാരം പദ്ധതിയിടൽ, അനുമതി നൽകൽ, നടപ്പാക്കൽ എന്നിവയ്ക്ക് ഉത്തരവാദികളായ എല്ലാ അധികാരികളും, വിജ്ഞാപനം ചെയ്ത പരമാവധി കൃഷി സീസണുകൾക്ക് പുറത്തു മാത്രമേ പ്രവൃത്തികൾ നടത്തപ്പെടുന്നുവെന്ന് ഉറപ്പാക്കണം.

7. (1)

ഈ നിയമത്തിലെ ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥകൾക്കു വിരുദ്ധമായാലും, സംസ്ഥാന സർക്കാർ, പ്രകൃതിദുരന്തങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് അസാധാരണ സാഹചര്യങ്ങളിൽ, ബാധിത കുടുംബങ്ങൾക്ക് സമയോചിതമായ പ്രതികരണവും സഹായവും ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി, പ്രത്യേക പ്രവർത്തന ഇളവുകളുടെ ആവശ്യകതയെക്കുറിച്ച് കേന്ദ്ര സർക്കാരിനോട് ശുപാർശ ചെയ്യാം.

(2) സംസ്ഥാന സർക്കാരിൽ നിന്ന് ലഭിക്കുന്ന ശുപാർശകൾ പരിഗണിച്ച്, കേന്ദ്ര സർക്കാർ, സാഹചര്യത്തിന് അനുയോജ്യമായ പ്രത്യേക ഇളവുകൾ പ്രഖ്യാപിക്കാം. ഇതിൽ താൽക്കാലികമായി അനുവദനീയമായ പ്രവൃത്തികളുടെ വ്യാപനം, രേഖാമൂലമുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങളിൽ ഇളവ്, അല്ലെങ്കിൽ വർദ്ധിച്ച വേതന തൊഴിൽ ഉറപ്പാക്കൽ എന്നിവ ഉൾപ്പെടാം.

(3) ഉപവിഭാഗം (2)യിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കു വിരുദ്ധമായാലും, കേന്ദ്ര സർക്കാർ, സാഹചര്യത്തിന് അനുയോജ്യമായ ഇളവുകൾ പ്രഖ്യാപിക്കാം.

അധ്യായം III

വിക്സിത് ഭാരത്—തൊഴിലും ഉപജീവനവും ഉറപ്പുനൽകുന്ന ദൗത്യം (ഗ്രാമീണ): VB—GRAM G (വിക്സിത് ഭാരത്—ജി റാം ജി) പദ്ധതി

8. (1) വകുപ്പ് 3-ലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് പ്രാബല്യം നൽകുന്നതിനായി, ഓരോ സംസ്ഥാന സർക്കാരും, ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിലെ ഓരോ കുടുംബത്തിനും, ഒരു സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ കുറഞ്ഞത് നൂറു ഇരുപത്തിയഞ്ച് ദിവസത്തെ വേതന തൊഴിൽ ഉറപ്പുനൽകുന്ന പദ്ധതിയെ രൂപീകരിക്കണം. പദ്ധതിയുടെ പരിധിയിൽ വരുന്ന ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിലെ പ്രായപൂർത്തിയായ അംഗങ്ങൾ, അപേക്ഷയിലൂടെ, അശിക്ഷിതമായ കൈവേല ചെയ്യാൻ സ്വമേധയാ മുന്നോട്ടുവരുന്നവരായിരിക്കണം.

(2) ഉപവിഭാഗം (1) പ്രകാരം രൂപീകരിക്കുന്ന പദ്ധതിയുടെ സംഗ്രഹം, സംസ്ഥാന സർക്കാർ, കുറഞ്ഞത് രണ്ട് പ്രാദേശിക പത്രങ്ങളിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കണം. അതിൽ ഒന്നെങ്കിലും, പദ്ധതിയുടെ പരിധിയിൽ വരുന്ന പ്രദേശങ്ങളിൽ പ്രചരിക്കുന്ന പ്രാദേശിക ഭാഷയിൽ ആയിരിക്കണം. കൂടാതെ, സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ ഔദ്യോഗിക വെബ്സൈറ്റ് അല്ലെങ്കിൽ നിശ്ചിത ഡിജിറ്റൽ പ്ലാറ്റ്ഫോം വഴി, പൊതുജനങ്ങൾക്ക് ഇലക്ട്രോണിക് രീതിയിൽ ലഭ്യമാക്കണം.

(3) ഉപവിഭാഗം (1) പ്രകാരം രൂപീകരിക്കുന്ന പദ്ധതി, ഷെഡ്യൂൾ I-ൽ വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്ന കുറഞ്ഞ സവിശേഷതകൾ പാലിക്കണം.

9. (1)

ഷെഡ്യൂൾ II-ൽ വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്ന വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിരുദ്ധമല്ലാത്ത വിധത്തിൽ, സംസ്ഥാന സർക്കാർ, ഈ നിയമപ്രകാരം ഉറപ്പുനൽകുന്ന തൊഴിൽ നൽകുന്നതിനുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ പദ്ധതിയിൽ വ്യക്തമാക്കാം.

(2) ഈ നിയമപ്രകാരം രൂപീകരിച്ച പദ്ധതിയിൽ തൊഴിൽ ചെയ്യുന്നവർക്ക്, ഷെഡ്യൂൾ II-ൽ വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്ന കുറഞ്ഞ സൗകര്യങ്ങളിൽ കുറയാത്ത സൗകര്യങ്ങൾ ലഭിക്കേണ്ടതാണ്.

10.

കേന്ദ്ര സർക്കാർ, വിജ്ഞാപനത്തിലൂടെ, ഈ നിയമത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക്, പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ നൽകുന്ന എല്ലാ അശിക്ഷിതമായ കൈവേലകൾക്കും ബാധകമായ വേതന നിരക്ക് നിശ്ചയിക്കാം:

വ്യവസ്ഥ: കേന്ദ്ര സർക്കാർ, വ്യത്യസ്ത പ്രദേശങ്ങൾക്ക് വ്യത്യസ്ത വേതന നിരക്കുകൾ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യാവുന്നതാണ്:

കൂടുതൽ വ്യവസ്ഥ: വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുന്ന വേതന നിരക്ക്, മഹാത്മാ ഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് നിയമം, 2005-ലെ വകുപ്പ് 6 പ്രകാരം വിജ്ഞാപനം ചെയ്ത നിലവിലുള്ള വേതന നിരക്കിൽ കുറയാൻ പാടില്ല:

മറ്റൊരു വ്യവസ്ഥ: ഈ വകുപ്പിന്റെ കീഴിൽ കേന്ദ്ര സർക്കാർ വേതന നിരക്ക് വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുന്നതുവരെ, മഹാത്മാ ഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് നിയമം, 2005-ലെ വകുപ്പ് 6 പ്രകാരം വിജ്ഞാപനം ചെയ്ത വേതന നിരക്കുകൾ, ഈ നിയമം ബാധകമായ പ്രദേശങ്ങളിൽ തുടർന്നും ബാധകമായിരിക്കും.

11. (1)

പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ തൊഴിൽ അപേക്ഷിക്കുന്ന ഒരാൾക്ക്, അപേക്ഷ സ്വീകരിച്ച തീയതി മുതൽ പതിനഞ്ച് ദിവസത്തിനുള്ളിൽ, അല്ലെങ്കിൽ മുൻകൂട്ടി അപേക്ഷിച്ചാൽ, അപേക്ഷയിൽ ആവശ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന തൊഴിൽ

ആരംഭിക്കുന്ന തീയതി മുതൽ, ഏത് തീയതിയാണ് പിന്നീട് വരുന്നതോ, അതിനുള്ളിൽ തൊഴിൽ നൽകാത്ത പക്ഷം, ഈ വകുപ്പിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം, പ്രതിദിന തൊഴിലില്ലായ്മ ഭൃത്യത്തിന് അവകാശമുള്ളതാണ്.

(2) സംസ്ഥാന സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന അർഹതാ വ്യവസ്ഥകൾക്കും, ഈ നിയമത്തിന്റെയും പദ്ധതിയുടെയും വ്യവസ്ഥകൾക്കും, സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ സാമ്പത്തിക ശേഷിക്കും വിധേയമായി, ഉപവിഭാഗം (1) പ്രകാരം നൽകേണ്ട തൊഴിലില്ലായ്മ ഭൃത്യം, ഈ നിയമത്തിൽ ഉറപ്പുനൽകിയിരിക്കുന്ന ഗ്യാരണ്ടിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, സംസ്ഥാന സർക്കാർ വിജ്ഞാപനത്തിലൂടെ, സംസ്ഥാന കൗൺസിലുമായി ആലോചിച്ച് നിശ്ചയിക്കുന്ന നിരക്കിൽ, അപേക്ഷകന്റെ കുടുംബത്തിന് നൽകണം:

വ്യവസ്ഥ: സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലെ ആദ്യ മുപ്പത് ദിവസങ്ങളിൽ, വിജ്ഞാപനം ചെയ്ത വേതന നിരക്കിന്റെ നാലിലൊന്നിൽ കുറയാത്ത നിരക്കിലും, ശേഷിക്കുന്ന കാലയളവിൽ, വേതന നിരക്കിന്റെ പകുതിയിൽ കുറയാത്ത നിരക്കിലും തൊഴിലില്ലായ്മ ഭൃത്യം നൽകണം.

(3) ഒരു സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ, ഒരു കുടുംബത്തിന് തൊഴിലില്ലായ്മ ഭൃത്യം നൽകാനുള്ള സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ ബാധ്യത, താഴെപ്പറയുന്ന സാഹചര്യങ്ങളിൽ അവസാനിക്കും:
(a) അപേക്ഷകനെ, ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് അല്ലെങ്കിൽ പരിപാടി ഓഫീസർ, സ്വയം അല്ലെങ്കിൽ കുടുംബത്തിലെ കുറഞ്ഞത് ഒരാൾ ജോലി ചെയ്യാൻ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യാൻ നിർദ്ദേശിച്ചാൽ; അല്ലെങ്കിൽ
(b) അപേക്ഷിച്ച തൊഴിൽ കാലയളവ് അവസാനിക്കുകയും, അപേക്ഷകന്റെ കുടുംബത്തിലെ ആരും ജോലിക്ക് ഹാജരാകാതിരുന്നാൽ; അല്ലെങ്കിൽ
(c) അപേക്ഷകന്റെ കുടുംബത്തിലെ പ്രായപൂർത്തിയായ അംഗങ്ങൾ, ആ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ മൊത്തം കുറഞ്ഞത് നൂറു ഇരുപത്തിയഞ്ച് ദിവസത്തെ ജോലി നേടിയാൽ; അല്ലെങ്കിൽ
(d) അപേക്ഷകന്റെ കുടുംബം, വേതനവും തൊഴിലില്ലായ്മ ഭൃത്യവും ചേർന്ന്, ആ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ നൂറു ഇരുപത്തിയഞ്ച് ദിവസത്തെ ജോലിയുടെ വേതനത്തിന് തുല്യമായ വരുമാനം നേടിയാൽ.

(4) അപേക്ഷകന്റെ കുടുംബത്തിന് സംയുക്തമായി നൽകേണ്ട തൊഴിലില്ലായ്മ ഭൃത്യം, പരിപാടി ഓഫീസർ അല്ലെങ്കിൽ സംസ്ഥാന സർക്കാർ വിജ്ഞാപനത്തിലൂടെ അധികാരപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന പ്രാദേശിക അധികാരികൾ (ജില്ല, ഇടത്തരം, ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തലങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടെ) അംഗീകരിക്കുകയും വിതരണം ചെയ്യുകയും വേണം.

(5) ഉപവിഭാഗം (1) പ്രകാരം നൽകേണ്ട തൊഴിലില്ലായ്മ ഭൃത്യം, അത് നൽകേണ്ട തീയതി മുതൽ പതിനഞ്ച് ദിവസത്തിനുള്ളിൽ നൽകുകയോ നൽകാൻ തയ്യാറാക്കുകയോ വേണം.

(6) തൊഴിലില്ലായ്മ ഭൃത്യം നൽകുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമം, സംസ്ഥാന സർക്കാർ ഈ നിയമപ്രകാരം നിർദ്ദേശിക്കാം.

അധ്യായം IV

നടപ്പാക്കലും നിരീക്ഷണ അധികാരികളും

12. (1)

കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിജ്ഞാപനത്തിലൂടെ നിശ്ചയിക്കുന്ന തീയതി മുതൽ, ഈ നിയമപ്രകാരം നൽകിയിരിക്കുന്ന ചുമതലകളും ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും നിർവഹിക്കുന്നതിനായി, **കേന്ദ്ര ഗ്രാമീൺ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് കൗൺസിൽ** (Central Gramin Rozgar Guarantee Council) എന്ന പേരിൽ ഒരു കൗൺസിൽ രൂപീകരിക്കണം.

(2) കേന്ദ്ര കൗൺസിലിൽ, ചെയർപേഴ്സൺ, കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെയും സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെയും പ്രതിനിധികൾ, പരമാവധി പതിനഞ്ച് പേർ വരെ ഔദ്യോഗികമല്ലാത്ത അംഗങ്ങൾ (പഞ്ചായതി രാജ് സ്ഥാപനങ്ങൾ, തൊഴിലാളി സംഘടനകൾ, സമൂഹത്തിലെ പിന്നാക്ക വിഭാഗങ്ങൾ എന്നിവയെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നവർ), കൂടാതെ ഇന്ത്യാ സർക്കാരിലെ ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറിയുടെ പദവിയ്ക്ക് താഴെയല്ലാത്ത ഒരു മെമ്പർ-സെക്രട്ടറി എന്നിവരടങ്ങിയിരിക്കണം.

(3) കൗൺസിലിന്റെ ഘടന, നിയമനത്തിന്റെ വ്യവസ്ഥകളും കാലാവധിയും യോഗങ്ങളുടെ നടപടിക്രമങ്ങളും, കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്നതുപോലെ ആയിരിക്കണം.

(4) കേന്ദ്ര കൗൺസിൽ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ നൽകുന്ന ചുമതലകൾ പ്രകാരം, ഈ നിയമത്തിന്റെ വിലയിരുത്തൽ, നിരീക്ഷണം, നടപ്പാക്കൽ സഹായം, റിപ്പോർട്ടിംഗ് എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തനങ്ങളും ഉപദേശക

ചുമതലകളും നിർവഹിക്കണം. കൗൺസിലിന്റെ വിശദമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ, ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ, പ്രവർത്തനരീതികൾ എന്നിവ കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്നതുപോലെ ആയിരിക്കണം.

13. (1)

ഈ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ സംസ്ഥാന തലത്തിൽ സ്ഥിരമായി നിരീക്ഷിക്കുകയും അവലോകനം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നതിനായി, ഓരോ സംസ്ഥാന സർക്കാരും വിജ്ഞാപനത്തിലൂടെ, **സംസ്ഥാന ഗ്രാമീൺ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് കൗൺസിൽ** (State Gramin Rozgar Guarantee Council) രൂപീകരിക്കണം. ഇതിൽ ചെയർപേഴ്സൺ, സംസ്ഥാന സർക്കാർ നിശ്ചയിക്കുന്നത്ര ഔദ്യോഗിക അംഗങ്ങൾ, കൂടാതെ പരമാവധി പതിനഞ്ച് പേർ വരെ ഔദ്യോഗികമല്ലാത്ത അംഗങ്ങൾ ഉൾപ്പെടണം. ഇവരെ സംസ്ഥാന സർക്കാർ, പഞ്ചായതി രാജ് സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും, തൊഴിലാളി സംഘടനകളിൽ നിന്നും, പിന്നാക്ക വിഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നും നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യണം.

വ്യവസ്ഥ: ഈ ഉപവിഭാഗപ്രകാരം നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യുന്ന ഔദ്യോഗികമല്ലാത്ത അംഗങ്ങളിൽ കുറഞ്ഞത് മൂന്നിൽ ഒരാൾ സ്ത്രീയായിരിക്കണം.

കൂടുതൽ വ്യവസ്ഥ: ഔദ്യോഗികമല്ലാത്ത അംഗങ്ങളിൽ കുറഞ്ഞത് മൂന്നിൽ ഒരാൾ പട്ടികജാതി, പട്ടികവർഗ്ഗം, മറ്റ് പിന്നാക്കവർഗ്ഗങ്ങൾ, ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾ എന്നിവയിൽപ്പെട്ടവരായിരിക്കണം.

(2) ചെയർപേഴ്സണെയും അംഗങ്ങളെയും നിയമിക്കുന്നതിനുള്ള വ്യവസ്ഥകളും, കൗൺസിലിന്റെ യോഗങ്ങളുടെ സമയം, സ്ഥലം, നടപടിക്രമം (യോഗത്തിലെ ക്വോറം ഉൾപ്പെടെ) എന്നിവ സംസ്ഥാന സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്നതുപോലെ ആയിരിക്കണം.

(3) സംസ്ഥാന കൗൺസിലിന്റെ ചുമതലകളും പ്രവർത്തനങ്ങളും ഉൾപ്പെടെ:
(a) പദ്ധതിയും അതിന്റെ സംസ്ഥാനത്തിലെ നടപ്പാക്കലും സംബന്ധിച്ച എല്ലാ കാര്യങ്ങളിലും സംസ്ഥാന സർക്കാരിന് ഉപദേശം നൽകുക;
(b) നിരീക്ഷണവും പരാതിപരിഹാര സംവിധാനങ്ങളും കാലാകാലങ്ങളിൽ അവലോകനം ചെയ്ത് മെച്ചപ്പെടുത്തലുകൾ ശുപാർശ ചെയ്യുക;
(c) ഈ നിയമവും പദ്ധതിയും സംസ്ഥാനത്ത് നടപ്പാക്കുന്നതിനെ നിരീക്ഷിക്കുകയും, കേന്ദ്ര കൗൺസിലുമായി ഏകോപിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക;
(d) സംസ്ഥാന സർക്കാർ സംസ്ഥാന നിയമസഭയിൽ സമർപ്പിക്കേണ്ട വാർഷിക റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുക;
(e) കേന്ദ്ര കൗൺസിൽ അല്ലെങ്കിൽ സംസ്ഥാന സർക്കാർ നൽകുന്ന മറ്റ് ചുമതലകൾ നിർവഹിക്കുക.

(4) സംസ്ഥാന കൗൺസിലിന്, സംസ്ഥാനത്ത് നടപ്പിലാക്കുന്ന പദ്ധതിയുടെ വിലയിരുത്തൽ നടത്താനുള്ള അധികാരം ഉണ്ടായിരിക്കും. അതിനായി, ഗ്രാമീണ സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകളും, പദ്ധതിയും പരിപാടികളും സംസ്ഥാനത്ത് നടപ്പിലാക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങളും ശേഖരിക്കുകയോ ശേഖരിക്കാൻ നിർദ്ദേശിക്കുകയോ ചെയ്യാം.

14. (1)

കേന്ദ്ര സർക്കാർ, വിജ്ഞാപനത്തിലൂടെ, സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് മാനദണ്ഡപരമായ വിഹിതങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച തീരുമാനങ്ങൾ ശുപാർശ ചെയ്യുന്നതിനും, മന്ത്രാലയങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള ആലോചന ആവശ്യമായ വിഷയങ്ങളിൽ ഉപദേശം നൽകുന്നതിനും (സംയോജന ഘടന ഉൾപ്പെടെ), ഈ നിയമം ഫലപ്രദമായി നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള ഉയർന്ന തലത്തിലുള്ള മേൽനോട്ടം നൽകുന്നതിനുമായി, **ദേശീയ തല സ്റ്റിയറിംഗ് കമ്മിറ്റി** രൂപീകരിക്കണം.

(2) ദേശീയ തല സ്റ്റിയറിംഗ് കമ്മിറ്റിയിൽ, കേന്ദ്ര സർക്കാരിലെ മുതിർന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥരും, കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിശ്ചയിക്കുന്ന മറ്റ് അംഗങ്ങളും ഉൾപ്പെടണം. അവരുടെ നിയമന വ്യവസ്ഥകളും കാലാവധിയും, കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്നതുപോലെ ആയിരിക്കണം.

(3) ദേശീയ തല സ്റ്റിയറിംഗ് കമ്മിറ്റിയുടെ ചുമതലകൾ:
(a) സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് മാനദണ്ഡപരമായ വിഹിതങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച തീരുമാനങ്ങൾ ശുപാർശ ചെയ്യുക;
(b) മന്ത്രാലയങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള ആലോചന ആവശ്യമായ വിഷയങ്ങളിൽ, സംയോജന നടപടികളും ഘടനകളും ഉൾപ്പെടെ, നയപരമായ നടപടികൾ ശുപാർശ ചെയ്യുക;
(c) ഈ നിയമം ഫലപ്രദമായി നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള ഉയർന്ന തലത്തിലുള്ള തന്ത്രപരമായ മേൽനോട്ടം നൽകുക;
(d) സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ പ്രകടനം അവലോകനം ചെയ്ത്, തിരുത്തൽ നടപടികളോ സഹായ നടപടികളോ ശുപാർശ ചെയ്യുക;

(e) കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ മന്ത്രാലയങ്ങളും വകുപ്പുകളും തമ്മിലും, കേന്ദ്ര സർക്കാരും സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളും തമ്മിലും, ഫലപ്രദമായ സംയോജനവും നടപ്പാക്കലും ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള ഏകോപനം സൗകര്യമാക്കുക;
(f) ഈ നിയമം നടപ്പാക്കുന്നതിനാവശ്യമായ മാനദണ്ഡങ്ങൾ, മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ, നിരീക്ഷണ സംവിധാനങ്ങൾ, ഡിജിറ്റൽ, ജിയോസ്പേഷ്യൽ പൊതുസൗകര്യങ്ങൾ എന്നിവയിൽ ഉപദേശം നൽകുക;
(g) കേന്ദ്ര സർക്കാർ നൽകുന്ന മറ്റ് ചുമതലകൾ നിർവഹിക്കുക.

15. (1)

സംസ്ഥാന സർക്കാർ, പദ്ധതിയുടെ പ്രവർത്തന മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശം, ഏകോപനം, നടപ്പാക്കൽ നിരീക്ഷണം എന്നിവയ്ക്കായി, **സംസ്ഥാന തല സ്റ്റിയറിംഗ് കമ്മിറ്റി** രൂപീകരിക്കണം.

(2) ഉപവിഭാഗം (1) പ്രകാരം രൂപീകരിക്കുന്ന സംസ്ഥാന തല സ്റ്റിയറിംഗ് കമ്മിറ്റിയുടെ അധ്യക്ഷൻ, സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ചീഫ് സെക്രട്ടറി ആയിരിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ, സംസ്ഥാന സർക്കാർ നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യുന്ന, അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറിയുടെ പദവിയ്ക്ക് താഴെയല്ലാത്ത ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ആയിരിക്കണം. കമ്മിറ്റിയിൽ താഴെപ്പറയുന്ന അംഗങ്ങൾ ഉൾപ്പെടണം:
(a) ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പിന്റെ പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി അല്ലെങ്കിൽ സെക്രട്ടറി;
(b) പദ്ധതിയുടെ ചുമതലയുള്ള ഡയറക്ടർ അല്ലെങ്കിൽ കമ്മീഷണർ;
(c) സംസ്ഥാന സർക്കാരിലെ ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകളുടെ പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറിമാർ അല്ലെങ്കിൽ സെക്രട്ടറിമാർ;
(d) സംസ്ഥാന സർക്കാർ നിശ്ചയിക്കുന്നത്ര വിഷയ വിദഗ്ധർ;
(e) സാങ്കേതിക അല്ലെങ്കിൽ ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പ്രതിനിധികൾ;
(f) ഇന്ത്യാ സർക്കാരിന്റെ ഗ്രാമവികസന മന്ത്രാലയത്തിലെ ഗ്രാമവികസന വകുപ്പ് നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യുന്ന ഒരംഗം.

(3) സംസ്ഥാന തല സ്റ്റിയറിംഗ് കമ്മിറ്റിയുടെ ചുമതലകൾ:
(a) സംസ്ഥാനതല പദ്ധതിയിടലും, മറ്റ് പരിപാടികളുമായുള്ള സംയോജനവും മേൽനോട്ടം വഹിക്കുക;
(b) ജില്ലകളുടെ പ്രകടനം അവലോകനം ചെയ്ത്, സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സമഗ്ര പദ്ധതിയുടെ സമയബന്ധിതമായ തയ്യാറെടുപ്പ് ഉറപ്പാക്കുക;

(c)ദേശീയ തല സ്റ്റിയറിംഗ് കമ്മിറ്റിയുമായി ഏകോപനം നടത്തുകയും, അവിടെ നിന്ന് പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ നടപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുക;

(d)സംസ്ഥാന തലത്തിൽ ഡിജിറ്റൽ സംവിധാനങ്ങൾ, നിരീക്ഷണ ക്രമീകരണങ്ങൾ, പ്രക്രിയാ മെച്ചപ്പെടുത്തലുകൾ എന്നിവയ്ക്ക് പിന്തുണ നൽകുക;

(e)സംസ്ഥാന സർക്കാർ നൽകുന്ന മറ്റ് ചുമതലകൾ നിർവഹിക്കുക.

16. (1)

ജില്ല, ഇടത്തരം, ഗ്രാമ തലങ്ങളിലെ പഞ്ചായത്തുകൾ, ഈ നിയമപ്രകാരം രൂപീകരിച്ച പദ്ധതിയുടെ **പദ്ധതിയിടൽ, നടപ്പാക്കൽ, നിരീക്ഷണം** എന്നിവയ്ക്കുള്ള പ്രധാന അധികാരികളായിരിക്കും.

(2) ജില്ലാതല പഞ്ചായത്ത്, ജില്ലയിൽ പദ്ധതിയുടെ നടപ്പാക്കലിനെ മേൽനോട്ടം വഹിക്കുകയും ഏകോപിപ്പിക്കുകയും വേണം. ഇതിൽ ജില്ലാതല സമഗ്ര പദ്ധതിയുടെ അന്തിമീകരണവും അംഗീകാരവും, പ്രവൃത്തികളുടെ മേൽനോട്ടവും നിരീക്ഷണവും, സംയോജന ഉറപ്പാക്കലും, സംസ്ഥാന സർക്കാർ നൽകുന്ന മറ്റ് ചുമതലകളും ഉൾപ്പെടും.

(3) ഇടത്തരം തല പഞ്ചായത്ത്, ബ്ലോക്ക് തല സമഗ്ര പദ്ധതിയെ തയ്യാറാക്കി അന്തിമീകരിക്കുകയും, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് പദ്ധതിയിടലിലും നടപ്പാക്കലിലും പിന്തുണ നൽകുകയും, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലും ബ്ലോക്ക് തലത്തിലും നടക്കുന്ന പ്രവൃത്തികൾ മേൽനോട്ടം വഹിക്കുകയും, ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകളുമായുള്ള സംയോജനത്തിന് സൗകര്യമൊരുക്കുകയും വേണം.

(4) ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, കുടുംബങ്ങളെ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുകയും, തൊഴിൽ അപേക്ഷകൾ സ്വീകരിച്ച് പ്രക്രിയപ്പെടുത്തുകയും, വിക്സിത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുകയും, തനിക്ക് നൽകിയിരിക്കുന്ന പ്രവൃത്തികൾ നടപ്പാക്കുകയും, സംസ്ഥാന സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന രേഖകൾ സൂക്ഷിക്കുകയും, പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ നൽകുന്ന മറ്റ് ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ നിർവഹിക്കുകയും വേണം.

17. (1)

സംസ്ഥാന സർക്കാർ തീരുമാനിക്കുന്ന പ്രകാരം, ജില്ലാ കലക്ടർ അല്ലെങ്കിൽ സമാന പദവിയിലുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥൻ, ജില്ലയിൽ പദ്ധതിയുടെ നടപ്പാക്കലിനായി **ജില്ലാ പരിപാടി ഏകോപനാധികാരിയായി** (District Programme Coordinator) നാമകരണം ചെയ്യപ്പെടണം.

(2) ജില്ലാ പരിപാടി ഏകോപനാധികാരി, ഈ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകളും അതിന്റെ കീഴിൽ രൂപീകരിച്ച നിയമങ്ങളും അനുസരിച്ച്, ജില്ലയിൽ പദ്ധതിയുടെ നടപ്പാക്കലിന് ഉത്തരവാദിയായിരിക്കും.

(3) ജില്ലാ പരിപാടി ഏകോപനാധികാരിയുടെ ചുമതലകൾ:
(a) ജില്ലാതല സമഗ്ര പദ്ധതിയുടെ ഏകീകരണവും അന്തിമീകരണവും നടത്തുകയും, ഈ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ച് ജില്ലാതലത്തിൽ പദ്ധതിയുടെ സംയോജനം, നടപ്പാക്കൽ, നിരീക്ഷണം എന്നിവ മേൽനോട്ടം വഹിക്കുകയും വേണം;
(b) ഈ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകളും, കേന്ദ്ര സർക്കാരും സംസ്ഥാന സർക്കാരും പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങളും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളും പാലിക്കുന്നതു ഉറപ്പാക്കുകയും, സമയബന്ധിതവും ഫലപ്രദവുമായ നടപ്പാക്കലിനായി ആവശ്യമായ ഭരണാനുമതികളും ക്ലിയറൻസുകളും നൽകുകയും വേണം. ഇതിൽ ഡിജിറ്റൽ, ജിയോസ്പേഷ്യൽ, നിരീക്ഷണ സംവിധാനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടവയും ഉൾപ്പെടും;
(c) പരിപാടി ഓഫീസർമാരുമായി ഏകോപനം നടത്തുകയും, നിരീക്ഷണ ഘടന, മാനേജ്മെന്റ് ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റം, ഉത്തരവാദിത്ത സംവിധാനങ്ങൾ എന്നിവ ഉപയോഗിച്ച് അവരുടെ പ്രകടനം അവലോകനം ചെയ്യുകയും, നിരീക്ഷിക്കുകയും, മേൽനോട്ടം വഹിക്കുകയും വേണം;
(d) പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ നടത്തുന്ന പ്രവൃത്തികൾ കാലാകാലങ്ങളിൽ പരിശോധന നടത്തുകയും, ഗുണമേന്മയും ഉൽപാദന നിലവാരവും പാലിക്കുന്നതു ഉറപ്പാക്കുകയും, അപേക്ഷകരുടെ പരാതികൾ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന രീതിയിൽ, ഡിജിറ്റൽ പൊതുസൗകര്യങ്ങളും നിശ്ചിത പരാതിപരിഹാര സംവിധാനങ്ങളും ഉപയോഗിച്ച് പരിഹരിക്കുകയും വേണം.

(4)

ജില്ലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ എല്ലാ ഉദ്യോഗസ്ഥരും പ്രാദേശിക അധികാരികളും സ്ഥാപനങ്ങളും, ജില്ലാ പരിപാടി ഏകോപനാധികാരിക്ക്, ഈ നിയമപ്രകാരം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചുമതലകൾ നിർവഹിക്കുന്നതിൽ സഹായം നൽകണം.

(5)

ജില്ലാ പരിപാടി ഏകോപനാധികാരി, തന്റെ അധികാരപരിധിയിലെ ജില്ലയ്ക്കായി, അംഗീകരിച്ച വിക്സിത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതികളും ഏകീകരിച്ച ബ്ലോക്ക് പദ്ധതികളും, ജില്ലാപഞ്ചായത്തുകളിൽ നിന്ന് ലഭിക്കുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങളും ഏകീകരിച്ച്, ഒരു സമഗ്ര പദ്ധതി തയ്യാറാക്കണം.

18. (1)

ഓരോ ഇടത്തരം തല പഞ്ചായത്തിലും, സംസ്ഥാന സർക്കാർ, ബ്ലോക്ക് ഡെവലപ്മെന്റ് ഓഫീസറുടെ പദവിയ്ക്ക് താഴെയല്ലാത്ത, സംസ്ഥാന സർക്കാർ നിശ്ചയിക്കുന്ന യോഗ്യതയും പരിചയവും ഉള്ള ഒരാളെ, **പരിപാടി ഓഫീസർ** ആയി നിയമിക്കണം.

(2) പരിപാടി ഓഫീസർ, ഇടത്തരം തല പഞ്ചായത്തിന്, ഈ നിയമത്തിലും അതിന്റെ കീഴിൽ രൂപീകരിച്ച പദ്ധതിയിലും നൽകിയിരിക്കുന്ന ചുമതലകൾ നിർവഹിക്കുന്നതിൽ സഹായം നൽകണം.

(3) പരിപാടി ഓഫീസർ, തന്റെ അധികാരപരിധിയിലെ പ്രദേശങ്ങളിൽ നടക്കുന്ന പ്രവൃത്തികളിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന തൊഴിൽ അവസരങ്ങളുമായി, തൊഴിൽ ആവശ്യകതയെ പൊരുത്തപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള ഉത്തരവാദിത്വം വഹിക്കണം.

(4) പരിപാടി ഓഫീസർ, തന്റെ അധികാരപരിധിയിലെ ബ്ലോക്കിനായി, അംഗീകരിച്ച വിക്സിത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതികളും ഇടത്തരം പഞ്ചായത്തുകളിൽ നിന്ന് ലഭിക്കുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങളും ഏകീകരിച്ച്, ഒരു സമഗ്ര പദ്ധതി തയ്യാറാക്കണം.

(5) ഉപവിഭാഗം (1)-ന്റെ പൊതുവായ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിരുദ്ധമല്ലാത്ത വിധത്തിൽ, പരിപാടി ഓഫീസറുടെ ചുമതലകൾ ഉൾപ്പെടെ:
(a) ബ്ലോക്കിനുള്ളിലെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും മറ്റ് നടപ്പാക്കുന്ന ഏജൻസികളും കൈക്കൊള്ളുന്ന എല്ലാ പ്രവൃത്തികളും പദ്ധതികളും നിരീക്ഷിച്ച്, വിക്സിത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതികളുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്നുവെന്ന് ഉറപ്പാക്കുക;
(b) ഈ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം, അർഹമായ കുടുംബങ്ങൾക്ക് തൊഴിലില്ലായ്മ ഭൃത്യം അനുവദിക്കുകയും, അതിന്റെ വിതരണം ഉറപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുക;
(c) ബ്ലോക്കിനുള്ളിൽ പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ ജോലി ചെയ്യുന്ന എല്ലാ തൊഴിലാളികൾക്കും, കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന പ്രകാരം, ഡിജിറ്റൽ, ബയോമെട്രിക് സ്ഥിരീകരിച്ച പേയ്മെന്റ് സംവിധാനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ, സമയബന്ധിതവും നീതിയുക്തവുമായ വേതന വിതരണം ഉറപ്പാക്കുക;
(d) ഓരോ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെയും അധികാരപരിധിയിലെ എല്ലാ പ്രവൃത്തികൾക്കും, ഗ്രാമസഭയിലൂടെ സ്ഥിരമായ സാമൂഹിക ഓഡിറ്റുകൾ നടത്തപ്പെടുന്നതും, അവയിൽ നിന്നുള്ള اعـتراضങ്ങളും കണ്ടെത്തലുകളും സമയബന്ധിതവും യോജിച്ചതുമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതും ഉറപ്പാക്കുക;
(e) ബ്ലോക്കിനുള്ളിൽ പദ്ധതിയുടെ നടപ്പാക്കലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ പരാതികളും പരാതിപരിഹാര സംവിധാനങ്ങളിലൂടെ (ഈ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 25-ലെ ഉപവിഭാഗം (1) പ്രകാരം സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്ന) സമയബന്ധിതമായി പരിഹരിക്കുക;
(f) ബ്ലോക്കിനുള്ളിൽ നടത്തുന്ന എല്ലാ പ്രവൃത്തികൾക്കും ജിയോ-ടാഗിംഗ്, ഡിജിറ്റൽ രേഖപ്പെടുത്തൽ, മാനേജ്മെന്റ് ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റം റിപ്പോർട്ടിംഗ് എന്നിവ ഉറപ്പാക്കുകയും, കേന്ദ്ര സർക്കാർ ഈ നിയമപ്രകാരം നിർദ്ദേശിക്കുന്ന നിരീക്ഷണ, ഉൽപാദനക്ഷമത, സുതാര്യതാ ഘടനകൾ പാലിക്കുന്നതും ഉറപ്പാക്കുക;
(g) ബ്ലോക്ക് തലത്തിൽ, സംയോജനാധിഷ്ഠിത പദ്ധതിയിടലിനും പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ പ്രവൃത്തികളുടെ നടപ്പാക്കലിനും പിന്തുണ നൽകുന്നതിനായി, വകുപ്പുകൾ തമ്മിലുള്ള സംയോജനം സൗകര്യമൊരുക്കുക;
(h) ജില്ലാ പരിപാടി ഏകോപനാധികാരിയും സംസ്ഥാന സർക്കാരും ഈ നിയമപ്രകാരം നൽകുന്ന മറ്റ് ചുമതലകൾ നിർവഹിക്കുക.

(6) പരിപാടി ഓഫീസർ, ജില്ലാ പരിപാടി ഏകോപനാധികാരിയുടെ നിർദ്ദേശം, നിയന്ത്രണം, മേൽനോട്ടം എന്നിവയ്ക്ക് വിധേയമായി തന്റെ ചുമതലകൾ നിർവഹിക്കണം.

19.

ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ചുമതലപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്:—
(a) കുടുംബങ്ങളുടെ രജിസ്ട്രേഷൻ നടത്തുകയും **ഗ്രാമീൺ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് കാർഡുകൾ** വിതരണം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുക;
(b) തൊഴിൽ അപേക്ഷകൾ സ്വീകരിക്കുകയും ഗ്രാമീൺ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് കാർഡുകളുടെ രേഖകൾ സൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുക;
(c) **വിക്സിത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതികൾ** തയ്യാറാക്കുക;
(d) ഗ്രാമസഭയുടെയും വാർഡ് സഭകളുടെയും ശുപാർശകൾ പരിഗണിച്ച്, പ്രവൃത്തികളുടെ ആവശ്യകത കണക്കിലെടുത്ത്, ഓരോ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തും saturation അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിക്സിത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതി തയ്യാറാക്കണം;
(e) പരിപാടി ഓഫീസർ, പദ്ധതിയുടെ ചെലവിന്റെ കുറഞ്ഞത് അമ്പത് ശതമാനം പ്രവൃത്തികൾ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ വഴി നടപ്പാക്കാൻ അനുവദിക്കണം;
(f) പരിപാടി ഓഫീസർ, ഓരോ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിനും നൽകേണ്ടത്:
(i) അതിന് അനുവദിച്ച പ്രവൃത്തികൾക്കായുള്ള മാസ്റ്റർ റോൾസ്;
(ii) ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ നിവാസികൾക്ക് മറ്റിടങ്ങളിൽ ലഭ്യമായ തൊഴിൽ അവസരങ്ങളുടെ പട്ടിക;
(g) ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, അപേക്ഷകരിൽ തൊഴിൽ അവസരങ്ങൾ വിതരണം ചെയ്ത്, ജോലിക്ക് ഹാജരാകാൻ ആവശ്യപ്പെടണം;
(h) ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ ഏറ്റെടുക്കുന്ന പ്രവൃത്തികൾ, ആവശ്യമായ സാങ്കേതിക നിലവാരങ്ങളും അളവുകളും പാലിക്കണം;
(i) പരിപാടി ഓഫീസർ അനുവദിച്ച പ്രവൃത്തികൾ നടപ്പാക്കുക;
(j) ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, പരിപാടി ഓഫീസർ അനുവദിക്കുന്ന പ്രകാരം, വിക്സിത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെട്ട, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ പരിധിയിലുള്ള ഏതെങ്കിലും പ്രവൃത്തി ഏറ്റെടുക്കാം.

20. (1)

ഗ്രാമസഭ, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ പരിധിയിൽ, പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ ഏറ്റെടുക്കുന്ന എല്ലാ പ്രവൃത്തികളും, ഈ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ച്, നിരീക്ഷിക്കുകയും അവലോകനം ചെയ്യുകയും വേണം.

(2) ഗ്രാമസഭ, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ പരിധിയിൽ, പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ ഏറ്റെടുക്കുന്ന എല്ലാ പ്രവൃത്തികൾക്കും, കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന രീതിയിൽ, സ്ഥിരമായ സാമൂഹിക ഓഡിറ്റുകൾ നടത്തണം.

(3) ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, സാമൂഹിക ഓഡിറ്റ് നടത്തുന്നതിനാവശ്യമായ എല്ലാ രേഖകളും രേഖാമൂലങ്ങളും ഗ്രാമസഭയ്ക്ക് ലഭ്യമാക്കണം. ഇതിൽ മാസ്റ്റർ റോൾസ്, ബില്ലുകൾ, വൗച്ചറുകൾ, അളവുപുസ്തകങ്ങൾ, അനുമതി ഉത്തരവുകൾ, ഡിജിറ്റൽ രേഖകൾ, ജിയോ-ടാഗ് ചെയ്ത ഫോട്ടോകൾ, മറ്റ് അക്കൗണ്ട് പുസ്തകങ്ങളും രേഖകളും ഉൾപ്പെടും. ഇവ ഭൗതിക രൂപത്തിലോ ഇലക്ട്രോണിക് രൂപത്തിലോ സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നതായിരിക്കാം.

21.

സംസ്ഥാന സർക്കാർ, പദ്ധതിയുടെ ഫലപ്രദമായ നടപ്പാക്കലിനായി, ജില്ലാ പരിപാടി ഏകോപനാധികാരിക്കും പരിപാടി ഓഫീസർക്കും ആവശ്യമായ ജീവനക്കാരെയും സാങ്കേതിക സഹായവും നൽകണം.

അധ്യായം V

പദ്ധതിയുടെ സ്വഭാവവും ധനവിഹിത മാതൃകയും

22. (1)

ഈ നിയമപ്രകാരം നടപ്പാക്കുന്ന പദ്ധതി, **കേന്ദ്ര സഹായത്തോടെ നടപ്പാക്കുന്ന പദ്ധതി** (Centrally Sponsored Scheme) ആയിരിക്കണം.

(2) ഈ നിയമത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക്, കേന്ദ്ര സർക്കാരും സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളും തമ്മിലുള്ള ധനവിഹിത മാതൃക:

- വടക്കുകിഴക്കൻ സംസ്ഥാനങ്ങൾ, ഹിമാലയൻ സംസ്ഥാനങ്ങൾ, കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങൾ (ഉത്തരാഖണ്ഡ്, ഹിമാചൽ പ്രദേശ്, ജമ്മു കശ്മീർ) എന്നിവയ്ക്ക് **90:10**;
- മറ്റ് എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും നിയമസഭയുള്ള കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങൾക്കും **60:40**.

(3)

നിയമസഭയില്ലാത്ത കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളിൽ, പദ്ധതിയുടെ മുഴുവൻ ചെലവും, കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന രീതിയിൽ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ വഹിക്കണം.

(4)

കേന്ദ്ര സർക്കാർ, ഓരോ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിനും, കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന വസ്തുനിഷ്ഠമായ മാനദണ്ഡങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ മാനദണ്ഡപരമായ വിഹിതം നിശ്ചയിക്കണം.

(5)

ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന് അനുവദിച്ചിട്ടുള്ള മാനദണ്ഡ വിഹിതത്തിന് മീതെ വരുന്ന ചെലവുകൾ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന രീതിയിലും നടപടിക്രമങ്ങളിലും, സംസ്ഥാന സർക്കാർ വഹിക്കണം.

(6)

ഈ നിയമപ്രകാരം നിശ്ചയിച്ച സംസ്ഥാനാനുസൃത മാനദണ്ഡ വിഹിതത്തിന് അനുസരിച്ച്, **കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ വിഹിതം** ഉൾപ്പെടേണ്ട ചെലവുകൾ:
(a) പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ ജോലി ചെയ്യുന്ന അശിക്ഷിത, അർദ്ധ-പ്രാവീണ്യമുള്ള, പ്രാവീണ്യമുള്ള തൊഴിലാളികൾക്ക്

വേതനം നൽകൽ;
(b) പ്രവൃത്തികളുടെ സാമഗ്രി ഘടകം, ഷെഡ്യൂൾ I-ലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി;
(c) കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന ഭരണച്ചെലവുകൾ, ഇതിൽ പരിപാടി ഓഫീസർമാരുടെയും സഹായ ജീവനക്കാരുടെയും ശമ്പളവും അലവൻസുകളും, കേന്ദ്ര കൗൺസിലിന്റെ ഭരണച്ചെലവുകൾ, ഷെഡ്യൂൾ II-ൽ ആവശ്യമായ സൗകര്യങ്ങൾ, കൂടാതെ കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന മറ്റ് ഇനങ്ങളും ഉൾപ്പെടും.

(7)

ഈ നിയമപ്രകാരം നിശ്ചയിച്ച സംസ്ഥാനാനുസൃത മാനദണ്ഡ വിഹിതത്തിന് അനുസരിച്ച്, **സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ വിഹിതം** ഉൾപ്പെടേണ്ട ചെലവുകൾ:
(a) പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ ജോലി ചെയ്യുന്ന അശിക്ഷിത, അർദ്ധ-പ്രാവീണ്യമുള്ള, പ്രാവീണ്യമുള്ള തൊഴിലാളികൾക്ക് വേതനം നൽകൽ;
(b) പ്രവൃത്തികളുടെ സാമഗ്രി ഘടകം, ഷെഡ്യൂൾ I-ലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി;
(c) കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന ഭരണച്ചെലവുകൾ, ഇതിൽ പരിപാടി ഓഫീസർമാരുടെയും സഹായ ജീവനക്കാരുടെയും ശമ്പളവും അലവൻസുകളും, സംസ്ഥാന കൗൺസിലിന്റെ ഭരണച്ചെലവുകൾ, ഷെഡ്യൂൾ II-ൽ ആവശ്യമായ സൗകര്യങ്ങൾ, കൂടാതെ കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന മറ്റ് ഇനങ്ങളും ഉൾപ്പെടും.

(8)

സംസ്ഥാന സർക്കാർ, തൊഴിലില്ലായ്മ ഭൃത്യത്തിനും വൈകിയ പണമടയ്ക്കലിനും വേണ്ട ചെലവുകൾ, സംസ്ഥാന സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന പ്രകാരം വഹിക്കണം.

അധ്യായം VI

സുതാര്യതയും ഉത്തരവാദിത്തവും

23. (1)

ജില്ലാ പരിപാടി ഏകോപനാധികാരിയും, ജില്ലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന എല്ലാ നടപ്പാക്കുന്ന ഏജൻസികളും, ഈ നിയമപ്രകാരം പദ്ധതിയുടെ നടപ്പാക്കലിനായി അവരുടെ കൈവശം നൽകിയിരിക്കുന്ന ഫണ്ടുകളുടെ ശരിയായ ഉപയോഗത്തിനും മാനേജ്മെന്റിനും ഉത്തരവാദികളായിരിക്കും.

(2) തൊഴിലാളികളുടെ തൊഴിൽ സംബന്ധിച്ച രേഖകളും, ഈ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ നടപ്പാക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചെലവുകളും, സംസ്ഥാന സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന രീതിയിൽ, ശരിയായ അക്കൗണ്ട് പുസ്തകങ്ങളും രേഖകളും സൂക്ഷിക്കണം.

(3) സംസ്ഥാന സർക്കാർ, പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ പ്രവൃത്തികൾ ശരിയായി നടപ്പാക്കുന്നതിനും, എല്ലാ തലങ്ങളിലും സുതാര്യതയും ഉത്തരവാദിത്തവും ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുമായി, ആവശ്യമായ ക്രമീകരണങ്ങൾ നിശ്ചയിക്കാം.

(4) എല്ലാ വേതനങ്ങളും തൊഴിലില്ലായ്മ ഭൃത്യങ്ങളും, ബന്ധപ്പെട്ട വ്യക്തിക്ക് നേരിട്ട്, കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന രീതിയിൽ നൽകണം.

(5)

ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതിയുടെ നടപ്പാക്കലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഏതെങ്കിലും തർക്കമോ പരാതിയോ ഉയർന്നാൽ, അത് പരിപാടി ഓഫീസറിലേക്ക് കൈമാറണം.

(6)

പരിപാടി ഓഫീസർ, ലഭിക്കുന്ന എല്ലാ തർക്കങ്ങളും പരാതികളും, താൻ സൂക്ഷിക്കുന്ന പരാതിപുസ്തകത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്തുകയും, ലഭിച്ച തീയതി മുതൽ ഏഴ് ദിവസത്തിനുള്ളിൽ പരിഹരിക്കുകയും വേണം. വിഷയം മറ്റേതെങ്കിലും അധികാരവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാണെങ്കിൽ, അത് ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരിക്ക് കൈമാറുകയും, പരാതിക്കാരനെ അറിയിക്കുകയും വേണം.

24.

മുൻവ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിരുദ്ധമല്ലാത്ത വിധത്തിൽ, ഈ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ നടപ്പാക്കുന്നതിൽ **സുതാര്യതയും ഉത്തരവാദിത്തവും** ഉറപ്പാക്കേണ്ടത് താഴെപ്പറയുന്ന രീതികളിലൂടെ:
(a) തൊഴിലാളികൾ, ഉദ്യോഗസ്ഥർ, ഇടപാടുകൾ എന്നിവയുടെ ബയോമെട്രിക് സ്ഥിരീകരണം, കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന രീതിയിൽ;
(b) ജിയോസ്പേഷ്യൽ സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ ഉപയോഗിച്ചുള്ള പദ്ധതിയിടൽ, ജിയോ-റഫറൻസിംഗ്, ഉപഗ്രഹ ചിത്രങ്ങൾ, പ്രവൃത്തികളുടെ ഡിജിറ്റൽ മാപ്പിംഗ്, മറ്റ് അംഗീകരിച്ച സ്ഥലംസാങ്കേതിക വിദ്യകൾ എന്നിവ ഉൾപ്പെടെ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന രീതിയിൽ;
(c) മൊബൈൽ ആപ്ലിക്കേഷൻ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ളതും ഡാഷ്ബോർഡ് അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ളതുമായ നിരീക്ഷണ സംവിധാനങ്ങൾ, ആവശ്യകത, പ്രവൃത്തികൾ, തൊഴിലാളികളുടെ വിന്യാസം, പണമടയ്ക്കൽ, പുരോഗതി, മറ്റ് സൂചികകൾ എന്നിവയുടെ തത്സമയ ദൃശ്യാവലോകനം നൽകുന്ന രീതിയിൽ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന പ്രകാരം;
(d) പ്രതിവാര പൊതുവായ വെളിപ്പെടുത്തൽ സംവിധാനങ്ങൾ, പ്രധാന സൂചികകൾ, മാസ്റ്റർ റോൾസ്, പണമടയ്ക്കൽ, അനുമതികൾ, പരിശോധനകൾ, പരാതികൾ എന്നിവയുടെ ഡിജിറ്റൽ, ഭൗതിക വെളിപ്പെടുത്തൽ ഉൾപ്പെടെ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന പ്രകാരം;
(e) സാമൂഹിക ഓഡിറ്റ് സംവിധാനത്തിന്റെ ശക്തീകരണം, കൂടാതെ കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന മറ്റ് സാങ്കേതിക സംവിധാനങ്ങളുടെ സ്വീകരണം.

25. (1)

സംസ്ഥാന സർക്കാർ, ബ്ലോക്ക് തലത്തിലും ജില്ലാതലത്തിലും, പദ്ധതിയുടെ നടപ്പാക്കലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഏതെങ്കിലും വ്യക്തി നൽകുന്ന പരാതികൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനായി, സമയപരിധിയുള്ള, പലതലങ്ങളുള്ള പരാതിപരിഹാര സംവിധാനം നിശ്ചയിക്കണം. കൂടാതെ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന രീതിയിൽ, പരാതികൾ പരിഹരിക്കുന്ന നടപടിക്രമം വ്യക്തമാക്കണം.

(2) ഈ സംവിധാനങ്ങൾ, അപേക്ഷകരുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പരാതികൾ പരിഹരിക്കണം. ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നത്:
(a) വകുപ്പ് 11-ലെ ഉപവിഭാഗം (1)-ൽ പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്ന സമയപരിധിക്കുള്ളിൽ, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തോ പരിപാടി ഓഫീസറോ തൊഴിൽ നൽകുന്നതിൽ പരാജയപ്പെടുന്നത്;
(b) വേതനം നൽകാത്തതോ വൈകി നൽകുന്നതോ;
(c) തൊഴിലില്ലായ്മ ഭൃത്യം നൽകാത്തത്;
(d) ഷെഡ്യൂൾ II-ൽ വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്ന ജോലിസ്ഥല സൗകര്യങ്ങളുടെ അഭാവം;
(e) വിവേചനം, പീഡനം, തൊഴിലാളികളുടെ അവകാശലംഘനം, സ്ത്രീകളുടെയും ദുർബല വിഭാഗങ്ങളുടെയും അവകാശലംഘനം ഉൾപ്പെടെ.

26. (1)

കേന്ദ്ര സർക്കാർ, ഇന്ത്യയിലെ കംപ്ട്രോളർ ആൻഡ് ഓഡിറ്റർ ജനറലുമായി ആലോചിച്ച്, എല്ലാ തലങ്ങളിലും പദ്ധതികളുടെ അക്കൗണ്ടുകൾ ഓഡിറ്റ് ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അനുയോജ്യമായ ക്രമീകരണങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കാം.

(2) പദ്ധതിയുടെ അക്കൗണ്ടുകൾ, സംസ്ഥാന സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന രീതിയിലും രൂപത്തിലും സൂക്ഷിക്കണം.

അധ്യായം VII

വിവിധവ്യവസ്ഥകൾ

27.

ഈ നിയമത്തിലെ ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥ ലംഘിക്കുന്നവർക്ക്, പരമാവധി **പത്തായിരം രൂപ വരെ പിഴ** ചുമത്തപ്പെടും.

28. (1)

കേന്ദ്ര സർക്കാർ, വിജ്ഞാപനത്തിലൂടെ, താൻ വിനിയോഗിക്കാവുന്ന അധികാരങ്ങൾ (നിയമങ്ങൾ രൂപീകരിക്കുന്ന അധികാരം ഒഴികെ), നിർദ്ദിഷ്ട സാഹചര്യങ്ങളിലും വ്യവസ്ഥകളും നിയന്ത്രണങ്ങളും വിധേയമായി, സംസ്ഥാന സർക്കാരിനോ, കേന്ദ്ര സർക്കാരിനോ സംസ്ഥാന സർക്കാരിനോ കീഴിലുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കോ വിനിയോഗിക്കാമെന്ന് നിർദ്ദേശിക്കാം.

(2) സംസ്ഥാന സർക്കാർ, വിജ്ഞാപനത്തിലൂടെ, താൻ വിനിയോഗിക്കാവുന്ന അധികാരങ്ങൾ (നിയമങ്ങളും പദ്ധതികളും രൂപീകരിക്കുന്ന അധികാരം ഒഴികെ), നിർദ്ദിഷ്ട സാഹചര്യങ്ങളിലും വ്യവസ്ഥകളും നിയന്ത്രണങ്ങളും വിധേയമായി, താൻ നിശ്ചയിക്കുന്ന കീഴിലുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും വിനിയോഗിക്കാമെന്ന് നിർദ്ദേശിക്കാം.

29. (1)

കേന്ദ്ര സർക്കാർ, ഈ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ ഫലപ്രദമായി നടപ്പാക്കുന്നതിനായി, സംസ്ഥാന സർക്കാരിന് ആവശ്യമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകാം.

(2) ഉപവിഭാഗം (1)-ലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിരുദ്ധമല്ലാത്ത വിധത്തിൽ, ഈ നിയമപ്രകാരം അനുവദിച്ചിട്ടുള്ള ഫണ്ടുകളുടെ തെറ്റായ ഉപയോഗം സംബന്ധിച്ചോ, ഏതെങ്കിലും പ്രശ്നം സംബന്ധിച്ചോ, ലഭിക്കുന്ന പരാതിയിൽ, prima facie (ആദ്യനോട്ടത്തിൽ) കേസ് ഉണ്ടെന്ന് കേന്ദ്ര സർക്കാർ തൃപ്തിപ്പെടുന്നുവെങ്കിൽ, താൻ നിശ്ചയിക്കുന്ന ഏജൻസിയിലൂടെ അന്വേഷണം നടത്തിക്കൊടുക്കാം. ആവശ്യമായാൽ, പദ്ധതിക്ക് ഫണ്ടുകൾ നൽകുന്നത് നിർത്തിവയ്ക്കാനും, യുക്തമായ കാലയളവിനുള്ളിൽ, ശരിയായ നടപ്പാക്കലിനായി അനുയോജ്യമായ പരിഹാര നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാനും ഉത്തരവിടാം.

30.

ഈ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകളും അതിന്റെ കീഴിൽ രൂപീകരിച്ച പദ്ധതിയും, നിലവിലുള്ള മറ്റ് നിയമങ്ങളിലോ, അത്തരം നിയമങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്ന രേഖകളിലോ ഉള്ള വിരുദ്ധമായ വ്യവസ്ഥകൾക്കു മേൽക്കോയ്മ പുലർത്തും:

വ്യവസ്ഥ: ഒരു സംസ്ഥാന നിയമം നിലവിലുണ്ടെങ്കിൽ, അല്ലെങ്കിൽ രൂപീകരിക്കപ്പെട്ടാൽ, ഗ്രാമീണ കുടുംബങ്ങൾക്ക് അശിക്ഷിതമായ കൈവേലയുടെ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് നൽകുന്നതിന്, ഈ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് അനുസൃതമായിരിക്കണം. അതിൽ കുടുംബങ്ങൾക്ക് നൽകുന്ന ഉറപ്പ്, ഈ നിയമത്തിൽ ഉറപ്പുനൽകുന്നതിൽ കുറയാത്തതും, തൊഴിൽ വ്യവസ്ഥകൾ, ഈ നിയമത്തിൽ ഉറപ്പുനൽകുന്നതിൽ താഴെയല്ലാത്തതുമായിരിക്കണം. അത്തരം സാഹചര്യങ്ങളിൽ, സംസ്ഥാന സർക്കാരിന് സ്വന്തം നിയമം നടപ്പാക്കാനുള്ള അവസരം ഉണ്ടായിരിക്കും.

കൂടുതൽ വ്യവസ്ഥ: അത്തരം സാഹചര്യങ്ങളിൽ, സാമ്പത്തിക സഹായം, കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിശ്ചയിക്കുന്ന രീതിയിൽ, ബന്ധപ്പെട്ട സംസ്ഥാന സർക്കാരിന് നൽകണം. എന്നാൽ, അത്, ഈ നിയമപ്രകാരം പദ്ധതി നടപ്പാക്കിയിരുന്നെങ്കിൽ സംസ്ഥാനത്തിന് ലഭിക്കേണ്ടതിലധികമാകരുത്.

31. (1)

കേന്ദ്ര സർക്കാർ, അതിനാവശ്യമായോ, ഉചിതമായോ എന്ന് തൃപ്തിപ്പെടുന്നുവെങ്കിൽ, വിജ്ഞാപനത്തിലൂടെ, ഷെഡ്യൂൾ I അല്ലെങ്കിൽ ഷെഡ്യൂൾ II ഭേദഗതി ചെയ്യാം.

(2) ഉപവിഭാഗം (1) പ്രകാരം പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ഓരോ വിജ്ഞാപനവും, അത് പുറത്തിറങ്ങിയ ഉടൻ, പാർലമെന്റിലെ ഇരു സഭകളിലും സമർപ്പിക്കണം.

32.

ജില്ലാ പരിപാടി ഏകോപനാധികാരിക്കെതിരെയോ, പരിപാടി ഓഫീസർക്കെതിരെയോ, അല്ലെങ്കിൽ ഭാരതീയ നിയമ സംഹിത, 2023-ലെ വകുപ്പ് 2-ലെ ക്ലോസ് (28) പ്രകാരം പൊതുജനസേവകനായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്ന മറ്റേതെങ്കിലും വ്യക്തിക്കെതിരെയോ, ഈ നിയമത്തിന്റെയും അതിന്റെ കീഴിൽ രൂപീകരിച്ച നിയമങ്ങളുടെയും പദ്ധതികളുടെയും പ്രകാരം, നല്ല വിശ്വാസത്തോടെ ചെയ്തതോ ചെയ്യാൻ ഉദ്ദേശിച്ചതോ ആയ ഏതെങ്കിലും കാര്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട്, കേസ്, പ്രോസിക്യൂഷൻ, മറ്റ് നിയമ നടപടികൾ എന്നിവ സ്വീകരിക്കരുത്.

33. (1)

കേന്ദ്ര സർക്കാർ, വിജ്ഞാപനത്തിലൂടെ, മുൻപ്രസിദ്ധീകരണത്തിന്റെ വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് വിധേയമായി, ഈ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ നടപ്പാക്കുന്നതിനായി നിയമങ്ങൾ രൂപീകരിക്കണം.

(2) പ്രത്യേകിച്ച്, മുൻവ്യവസ്ഥകളുടെ പൊതുവായ അധികാരങ്ങൾക്ക് വിരുദ്ധമല്ലാത്ത വിധത്തിൽ, അത്തരം നിയമങ്ങൾ താഴെപ്പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾക്കായി വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാം:
(a) വകുപ്പ് 4-ലെ ഉപവിഭാഗം (5) പ്രകാരം, വസ്തുനിഷ്ഠമായ മാനദണ്ഡങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, ഓരോ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിനും സംസ്ഥാനാനുസൃത മാനദണ്ഡ വിഹിതം;
(b) വകുപ്പ് 4-ലെ ഉപവിഭാഗം (6) പ്രകാരം, അധിക ചെലവ് വഹിക്കുന്നതിനുള്ള രീതിയും നടപടിക്രമവും, അതിന്റെ മാനദണ്ഡങ്ങളും;
(c) വകുപ്പ് 12-ലെ ഉപവിഭാഗം (3) പ്രകാരം, നിയമനത്തിന്റെ ഘടന, വ്യവസ്ഥകളും കാലാവധിയും, യോഗങ്ങളുടെ നടപടിക്രമവും

(d)വകുപ്പ് 12-ലെ ഉപവിഭാഗം (4) പ്രകാരമുള്ള വിശദമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ, ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ, പ്രവർത്തനരീതികൾ;

(e)വകുപ്പ് 14-ലെ ഉപവിഭാഗം (2) പ്രകാരം, ദേശീയ തല സ്റ്റിയറിംഗ് കമ്മിറ്റിയിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ നിയമന വ്യവസ്ഥകളും നിബന്ധനകളും;

(f)വകുപ്പ് 17-ലെ ഉപവിഭാഗം (3)-ലെ ക്ലോസ് (d) പ്രകാരം, പരാതികൾ പരിഹരിക്കുന്ന രീതി;

(g)വകുപ്പ് 20-ലെ ഉപവിഭാഗം (2) പ്രകാരം, ഗ്രാമസഭ സാമൂഹിക ഓഡിറ്റ് നടത്തേണ്ട രീതി;

(h)വകുപ്പ് 22-ലെ ഉപവിഭാഗം (3) പ്രകാരം, പദ്ധതിയുടെ ചെലവുകൾ വഹിക്കുന്ന രീതി;

(i)വകുപ്പ് 22-ലെ ഉപവിഭാഗം (4) പ്രകാരം, സംസ്ഥാനാനുസൃത മാനദണ്ഡ വിഹിതം നിശ്ചയിക്കുന്നതിനുള്ള വസ്തുനിഷ്ഠമായ മാനദണ്ഡങ്ങൾ;

(j)വകുപ്പ് 22-ലെ ഉപവിഭാഗം (5) പ്രകാരം, അധിക ചെലവ് വഹിക്കുന്നതിനുള്ള രീതി, നടപടിക്രമം;

(k)വകുപ്പ് 22-ലെ ഉപവിഭാഗം (6)-ലെ ക്ലോസ് (c) പ്രകാരമുള്ള മറ്റ് ഇനങ്ങൾ;

(l)വകുപ്പ് 22-ലെ ഉപവിഭാഗം (7)-ലെ ക്ലോസ് (c) പ്രകാരമുള്ള മറ്റ് ഇനങ്ങൾ;

(m)വകുപ്പ് 22-ലെ ഉപവിഭാഗം (8) പ്രകാരം, തൊഴിലില്ലായ്മ ഭൃത്യത്തിനും വൈകിയ പണമടയ്ക്കലിനും വേണ്ട ചെലവുകൾ;

(n)വകുപ്പ് 23-ലെ ഉപവിഭാഗം (4) പ്രകാരം, വേതനവും തൊഴിലില്ലായ്മ ഭൃത്യവും നൽകുന്ന രീതി;

(o)വകുപ്പ് 24-ലെ ക്ലോസ് (e) പ്രകാരം, സാമൂഹിക ഓഡിറ്റ് സംവിധാനം, കൂടാതെ കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന മറ്റ് സാങ്കേതിക സംവിധാനങ്ങളുടെ സ്വീകരണം;

(p)വകുപ്പ് 25-ലെ ഉപവിഭാഗം (1) പ്രകാരം, പരാതികൾ പരിഹരിക്കുന്ന നടപടിക്രമം വ്യക്തമാക്കുന്ന രീതി;

(q)വകുപ്പ് 37-ലെ ഉപവിഭാഗം (5) പ്രകാരം, കൈമാറ്റവും അവകാശവുമുള്ള രീതി;

(r)ഈ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ നടപ്പാക്കുന്നതിനായി നിയമങ്ങൾ രൂപീകരിക്കേണ്ട മറ്റ് കാര്യങ്ങൾ.

34. (1)

സംസ്ഥാന സർക്കാർ, വിജ്ഞാപനത്തിലൂടെ, മുൻപ്രസിദ്ധീകരണത്തിന്റെ വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് വിധേയമായി, ഈ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കും കേന്ദ്ര സർക്കാർ രൂപീകരിച്ച നിയമങ്ങൾക്കും അനുസൃതമായി, ഈ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ നടപ്പാക്കുന്നതിനായി നിയമങ്ങൾ രൂപീകരിക്കണം.

(2) പ്രത്യേകിച്ച്, മുൻവ്യവസ്ഥകളുടെ പൊതുവായ അധികാരങ്ങൾക്ക് വിരുദ്ധമല്ലാത്ത വിധത്തിൽ, അത്തരം നിയമങ്ങൾ താഴെപ്പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾക്കായി വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാം:
(a) വകുപ്പ് 11-ലെ ഉപവിഭാഗം (2) പ്രകാരമുള്ള അർഹതാ വ്യവസ്ഥകളും നിബന്ധനകളും;
(b) വകുപ്പ് 13-ലെ ഉപവിഭാഗം (2) പ്രകാരമുള്ള യോഗങ്ങളുടെ വ്യവസ്ഥകൾ, നിബന്ധനകൾ, സമയം, സ്ഥലം, നടപടിക്രമം, ക്വോറം;
(c) വകുപ്പ് 23-ലെ ഉപവിഭാഗം (2) പ്രകാരം, ശരിയായ അക്കൗണ്ട് പുസ്തകങ്ങളും രേഖകളും സൂക്ഷിക്കുന്ന രീതി;
(d) വകുപ്പ് 26-ലെ ഉപവിഭാഗം (2) പ്രകാരം, പദ്ധതിയുടെ അക്കൗണ്ടുകൾ സൂക്ഷിക്കുന്ന ഫോം, രീതി.

35. (1)

ഈ നിയമപ്രകാരം കേന്ദ്ര സർക്കാർ രൂപീകരിക്കുന്ന ഓരോ നിയമവും, അത് രൂപീകരിച്ചതിന് ശേഷം, പാർലമെന്റിലെ ഇരു സഭകളിലും, അവ സമ്മേളനത്തിലിരിക്കുമ്പോൾ, മൊത്തം മുപ്പത് ദിവസത്തേക്ക് സമർപ്പിക്കണം. ഇത് ഒരു സമ്മേളനത്തിലോ, രണ്ടോ അതിലധികം തുടർച്ചയായ സമ്മേളനങ്ങളിലോ ഉൾപ്പെടാം.

അത്തരം സമ്മേളനങ്ങൾക്കു ശേഷം, അടുത്ത സമ്മേളനം അവസാനിക്കുന്നതിന് മുമ്പ്, ഇരു സഭകളും നിയമത്തിൽ മാറ്റം വരുത്താൻ സമ്മതിച്ചാൽ, അല്ലെങ്കിൽ നിയമം രൂപീകരിക്കരുതെന്ന് സമ്മതിച്ചാൽ, നിയമം പിന്നീട്, മാറ്റം വരുത്തിയ രൂപത്തിൽ മാത്രമേ പ്രാബല്യത്തിൽ വരിക, അല്ലെങ്കിൽ പ്രാബല്യമില്ലാതാകുകയും ചെയ്യും. എന്നാൽ, അത്തരം മാറ്റം വരുത്തലോ റദ്ദാക്കലോ, മുൻപ് ആ നിയമപ്രകാരം ചെയ്ത കാര്യങ്ങളുടെ സാധുതയെ ബാധിക്കരുത്.

(2)

ഈ നിയമപ്രകാരം സംസ്ഥാന സർക്കാർ രൂപീകരിക്കുന്ന ഓരോ നിയമവും പദ്ധതിയും, രൂപീകരിച്ച ഉടൻ, സംസ്ഥാന നിയമസഭയിൽ രണ്ട് സഭകളുണ്ടെങ്കിൽ, അവയിൽ ഓരോന്നിലും സമർപ്പിക്കണം. സംസ്ഥാന നിയമസഭയ്ക്ക് ഒരു സഭ മാത്രമാണെങ്കിൽ, ആ സഭയിൽ സമർപ്പിക്കണം.

36. (1)ഈ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് പ്രാബല്യം നൽകുന്നതിൽ ഏതെങ്കിലും ബുദ്ധിമുട്ട് ഉണ്ടാകുന്നുവെങ്കിൽ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ, ഔദ്യോഗിക ഗസറ്റിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന ഉത്തരവിലൂടെ, ഈ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിരുദ്ധമല്ലാത്ത വിധത്തിൽ, ബുദ്ധിമുട്ട് നീക്കം ചെയ്യുന്നതിനാവശ്യമായോ ഉചിതമായോ എന്ന് തോന്നുന്ന വ്യവസ്ഥകൾ ചെയ്യാം.

(2) ഈ വകുപ്പ് പ്രകാരം, ഈ നിയമം പ്രാബല്യത്തിൽ വന്ന തീയതി മുതൽ മൂന്ന് വർഷം കഴിഞ്ഞാൽ, യാതൊരു ഉത്തരവും പുറപ്പെടുവിക്കരുത്.

(3) ഈ വകുപ്പ് പ്രകാരം പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ഓരോ ഉത്തരവും, അത് പുറത്തിറങ്ങിയ ഉടൻ, പാർലമെന്റിലെ ഇരു സഭകളിലും സമർപ്പിക്കണം.

37. (1)വകുപ്പ് 10-ൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിരിക്കുന്നതു ഒഴികെ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിജ്ഞാപനത്തിലൂടെ നിശ്ചയിക്കുന്ന തീയതി മുതൽ (ഇനി "നിശ്ചിത തീയതി" എന്ന് വിളിക്കപ്പെടും), മഹാത്മാ ഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് നിയമം, 2005, **അതിന്റെ കീഴിൽ രൂപീകരിച്ച എല്ലാ നിയമങ്ങളും വിജ്ഞാപനങ്ങളും പദ്ധതികളും ഉത്തരവുകളും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളും, റദ്ദാക്കപ്പെട്ടതായി കണക്കാക്കപ്പെടും.**

(2) അത്തരം റദ്ദാക്കലിനുശേഷവും, റദ്ദാക്കിയ നിയമപ്രകാരം ചെയ്തിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും കാര്യങ്ങളോ നടപടികളോ — വിജ്ഞാപനം പുറപ്പെടുവിച്ചതോ, പദ്ധതി അംഗീകരിച്ചതോ, തൊഴിൽ സൃഷ്ടിച്ചതോ, മാസ്റ്റർ റോൾ തയ്യാറാക്കിയതോ, വേതന ബാധ്യത ഉണ്ടായതോ, നടപടികൾ ആരംഭിച്ചതോ — ഈ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിരുദ്ധമല്ലാത്തിടത്തോളം, ഈ നിയമത്തിലെ അനുബന്ധ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം ചെയ്തതോ ഉണ്ടായതോ എന്ന് കണക്കാക്കപ്പെടും.

(3) റദ്ദാക്കിയ നിയമപ്രകാരം, നിശ്ചിത തീയതിക്ക് മുമ്പ് നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന എല്ലാ നിയമനങ്ങളും, ഏർപ്പെടുത്തലുകളും, അനുമതികളും, അംഗീകാരങ്ങളും, ഭരണ ക്രമീകരണങ്ങളും, ഈ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിരുദ്ധമല്ലാത്തിടത്തോളം, ഈ നിയമപ്രകാരം മാറ്റപ്പെടുന്നതോ, റദ്ദാക്കപ്പെടുന്നതോ, പിൻവലിക്കപ്പെടുന്നതോ വരെ, സാധുവായും പ്രാബല്യത്തിലുള്ളതുമായിരിക്കും.

(4) നിശ്ചിത തീയതിക്ക് മുമ്പ് നിലനിന്നിരുന്ന എല്ലാ അന്വേഷണങ്ങളും, പരിശോധനകളും, ഓഡിറ്റുകളും, നിയമ നടപടികളും, റദ്ദാക്കിയ നിയമം റദ്ദാക്കിയിട്ടില്ലാത്തതുപോലെ തുടർന്നും കേൾക്കപ്പെടുകയും തീർപ്പാക്കപ്പെടുകയും വേണം. അത്തരം നടപടികൾ, റദ്ദാക്കലിന്റെ പേരിൽ മാത്രം അവസാനിക്കരുത്.

(5) റദ്ദാക്കിയ നിയമപ്രകാരം ഉണ്ടായിരുന്ന എല്ലാ ആസ്തികളും ബാധ്യതകളും രേഖകളും ഫണ്ടുകളും ബാധ്യതകളും, ഈ നിയമപ്രകാരം രൂപീകരിച്ച അധികാരികളിലേക്ക് കൈമാറുകയും അവർക്കു സ്വന്തമാക്കുകയും വേണം. ഇവ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന രീതിയിൽ കൈകാര്യം ചെയ്യണം.

ഷെഡ്യൂൾ I

[വകുപ്പ് 8 (3) കാണുക]

വിക്സിത് ഭാരത്—തൊഴിലും ഉപജീവനവും ഉറപ്പുനൽകുന്ന ദൗത്യം (ഗ്രാമീണ): VB—GRAM G (विकवित भारत—जी राम जी) പദ്ധതി

കുറഞ്ഞ സവിശേഷതകൾ

1. ഈ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 8 പ്രകാരം എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങളും വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുന്ന പദ്ധതി, **"വിക്സിത് ഭാരത്—തൊഴിലും ഉപജീവനവും ഉറപ്പുനൽകുന്ന ദൗത്യം (ഗ്രാമീണ): VB—GRAM G (विकवित भारत—जी राम जी) പദ്ധതി"** എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടണം. പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ രേഖകളിലും **വിക്സിത് ഭാരത്—തൊഴിലും ഉപജീവനവും ഉറപ്പുനൽകുന്ന ദൗത്യം (ഗ്രാമീണ): VB—GRAM G (विकवित भारत—जी राम जी) നിയമം, 2025** എന്ന് പരാമർശിക്കണം.

2. പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ രേഖകളിലും **വിക്സിത് ഭാരത്—തൊഴിലും ഉപജീവനവും ഉറപ്പുനൽകുന്ന ദൗത്യം (ഗ്രാമീണ): VB—GRAM G (विकवित भारत—जी राम जी) ബിൽ, 2025** എന്ന് പരാമർശിക്കണം.

3. പദ്ധതിയുടെ പ്രധാന ലക്ഷ്യങ്ങൾ:
(a) ഈ നിയമത്തിന്റെ പ്രധാന ലക്ഷ്യം, ഗ്രാമവികസന ഘടനയെ **വിക്സിത് ഭാരത് @2047** എന്ന ദേശീയ ദർശനവുമായി പൊരുത്തപ്പെടുത്തുന്നതാണ്. അതിനായി, ഓരോ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലും, അശിക്ഷിതമായ കൈവേല ചെയ്യാൻ സ്വമേധയാ മുന്നോട്ടുവരുന്ന ഗ്രാമീണ കുടുംബങ്ങൾക്ക്, **125 ദിവസത്തെ നിയമപരമായ വേതന തൊഴിൽ ഉറപ്പ്** നൽകുന്നു. ഇതിലൂടെ, അവർ വിപുലീകരിച്ച ഉപജീവന സുരക്ഷാ ഘടനയിൽ കൂടുതൽ ഫലപ്രദമായി പങ്കാളികളാകാൻ കഴിയും.

(b) **ശക്തീകരണം, വളർച്ച, സംയോജനം, saturation** എന്നിവയിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിച്ച്, പൊതുപ്രവൃത്തികൾ വിക്സിത് ഭാരത് ദേശീയ ഗ്രാമീണ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ ശേഖരത്തിലേക്ക് കൂട്ടിച്ചേർക്കപ്പെടണം. ഇതിൽ **ജലസുരക്ഷ (ജലപ്രവൃത്തികൾ), പ്രധാന ഗ്രാമീണ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ, ഉപജീവനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സൗകര്യങ്ങൾ, അത്യന്തം ദുഷ്കരമായ കാലാവസ്ഥാ സംഭവങ്ങളുടെ ശമനത്തിനുള്ള പ്രത്യേക പ്രവൃത്തികൾ** എന്നിവയിൽ വിഷയാധിഷ്ഠിത ശ്രദ്ധ നൽകണം.

(c) പരമാവധി കൃഷി സീസണുകളിൽ, മതിയായ കൃഷി തൊഴിലാളികളുടെ ലഭ്യത ഉറപ്പാക്കുന്നതിനും, ഗ്രാമീണ തൊഴിലാളികൾക്ക് വേതന തൊഴിൽ ഉറപ്പ് നൽകുന്നതിനും സൗകര്യമൊരുക്കുക.

(d) **സംയോജനം, saturation-ആധാരിത പദ്ധതിയിടൽ, സർക്കാർ സംവിധാനങ്ങളുടെ ഏകോപിത വിതരണം** എന്നിവയെ സ്ഥാപനവൽക്കരിക്കുക. വിക്സിത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതികൾ, **PM ഗതി ശക്തി**യുമായി ഏകീകരിക്കപ്പെടണം. ഇവ ജിയോസ്പേഷ്യൽ സംവിധാനങ്ങൾ, ഡിജിറ്റൽ പൊതുസൗകര്യങ്ങൾ, ജില്ല-സംസ്ഥാന പദ്ധതിയിടൽ സംവിധാനങ്ങൾ എന്നിവയുടെ സഹായത്തോടെ, ബ്ലോക്ക്, ജില്ല, സംസ്ഥാന, ദേശീയ തലങ്ങളിൽ ഏകീകരിക്കപ്പെടണം.

(e) **ഭരണ സംവിധാനത്തെ ആധുനികവൽക്കരിക്കുക, ഉത്തരവാദിത്തവും പൗരപങ്കാളിത്തവും ശക്തിപ്പെടുത്തുക**. ഇതിന് സമഗ്രമായ ഡിജിറ്റൽ പരിസ്ഥിതി ഒരുക്കണം. ഇതിൽ വിവിധ തലങ്ങളിലെ ബയോമെട്രിക് സ്ഥിരീകരണം, GPS അല്ലെങ്കിൽ മൊബൈൽ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ജോലിസ്ഥല നിരീക്ഷണം, തത്സമയ മാനേജ്മെന്റ് ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റം ഡാഷ്ബോർഡുകൾ, മുൻകരുതൽ പൊതുവായ

വെളിപ്പെടുത്തലുകൾ, പദ്ധതിയിടലിനും ഓഡിറ്റുകൾക്കും തട്ടിപ്പ് അപകടം കുറയ്ക്കുന്നതിനുമായി **കൃത്രിമ ബുദ്ധി (AI)** ഉപയോഗിക്കൽ എന്നിവ ഉൾപ്പെടും.

4. പദ്ധതിയുടെ കീഴിലുള്ള പ്രവൃത്തികൾ

(1) പദ്ധതിയുടെ ശ്രദ്ധ—പ്രവൃത്തികളുടെ വർഗ്ഗീകരണം:
പദ്ധതി, വിക്സിത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതികളിൽ തിരിച്ചറിയപ്പെട്ടും, വിക്സിത് ഭാരത് ദേശീയ ഗ്രാമീണ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ ശേഖരത്തിലേക്ക് കൂട്ടിച്ചേർത്തും, താഴെപ്പറയുന്ന പ്രവൃത്തി വിഭാഗങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കും.

(2) വകുപ്പ് 4-ന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക്, പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ ഏറ്റെടുക്കുന്ന പ്രവൃത്തികൾ, വിഷയാധിഷ്ഠിത ശ്രദ്ധയും ലക്ഷ്യഫലങ്ങളും ഉൾക്കൊള്ളുന്ന താഴെപ്പറയുന്ന വിഭാഗങ്ങളിൽപ്പെടണം:
(a) **വിഭാഗം I—ജലവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവൃത്തികൾ (ജലസുരക്ഷയ്ക്കായി)—**

(A)

ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കേണ്ട മേഖലകൾ: **സംരക്ഷണം, ജലസേചനം, ഭൂഗർഭജല പുനഃനിറവ്, ഉറവിടത്തിന്റെ സ്ഥിരത, ജലാശയങ്ങളുടെ നവീകരണം, വാട്ടർഷെഡ് വികസനം, വനംവൽക്കരണം**.

ഉദാഹരണ പ്രവൃത്തികൾ:
(i) കനാലുകൾ, പ്രളയ/വിതരണ ചാനലുകൾ, ചെക്ക് ഡാമുകൾ, ഗല്ലി പ്ലഗുകൾ, ഭൂഗർഭ ഡൈക്കുകൾ നിർമ്മിക്കൽ;
(ii) കുളങ്ങൾ, പെർക്കുലേഷൻ ടാങ്കുകൾ, റീചാർജ് കുഴികൾ, റീചാർജ് ഷാഫ്റ്റുകൾ, ഇൻജക്ഷൻ കിണറുകൾ, ബന്ധപ്പെട്ട ജലശേഖരണ ഘടനകൾ നിർമ്മിക്കൽ അല്ലെങ്കിൽ നവീകരിക്കൽ;
(iii) ജലസേചന തുറന്ന കിണറുകൾ, മൈക്രോ-ഇറിഗേഷൻ ചാനലുകൾ, വയലിലെ ജലവിതരണ സംവിധാനങ്ങൾ;
(iv) സമൂഹത്തിന്റെ വെള്ളം നിറഞ്ഞ ഭൂമി വീണ്ടെടുക്കൽ;
(v) മണ്ണും ഈർപ്പവും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനോടു ബന്ധിപ്പിച്ചുള്ള വനംവൽക്കരണവും തൈകൾ നട്ടുപിടിപ്പിക്കുന്ന പ്രവൃത്തികളും;
(vi) മേൽക്കൂരയിലെ മഴവെള്ള ശേഖരണം, മറ്റ് വികേന്ദ്രീകൃത റീചാർജ് സംവിധാനങ്ങൾ.

(B) ലക്ഷ്യഫലം:
ദീർഘകാല കാലാവസ്ഥാ പ്രതിരോധ ശേഷിക്കായി, **സംയോജിത ജലസ്രോതസ്സ് മാനേജ്മെന്റ്, പുനഃനിറവ്, സംരക്ഷണം** എന്നിവയിലൂടെ ജലസുരക്ഷ ശക്തിപ്പെടുത്തൽ.

(b) വിഭാഗം II — പ്രധാന ഗ്രാമീണ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ

(A) വിഷയാധിഷ്ഠിത ശ്രദ്ധ:
വിദ്യാഭ്യാസം, ആരോഗ്യസംരക്ഷണം, കുടിവെള്ളം, ശുചിത്വം, ബന്ധം, നവീകരണ ഊർജ്ജം, സമൂഹ സേവനങ്ങൾ എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട **പ്രധാന പൗര, സാമൂഹിക, ഭരണ, സേവന-വിതരണ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ**.

ഉദാഹരണ പ്രവൃത്തികൾ:
(i) ഗ്രാമീണ റോഡുകൾ, കൽവെർട്ടുകൾ, ക്രോസ്-ഡ്രെയിനേജ് ഘടനകൾ, ഗ്രാമ ബന്ധ സൗകര്യങ്ങൾ നിർമ്മിക്കൽ അല്ലെങ്കിൽ നവീകരിക്കൽ;
(ii) ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ഭവനങ്ങൾ, ആംഗൻവാടി കേന്ദ്രങ്ങൾ, ഗ്രാമ ലൈബ്രറികൾ, മറ്റ് പൊതുഭവനങ്ങൾ നിർമ്മിക്കൽ;
(iii) സ്കൂൾ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ നിർമ്മിക്കൽ — അടുക്കള ഷെഡുകൾ, അധിക ക്ലാസ് മുറികൾ, ലബോറട്ടറികൾ, കമ്പൗണ്ട് മതിലുകൾ, കളിസ്ഥലങ്ങൾ;
(iv) ശ്മശാനങ്ങൾ, സമൂഹ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ;
(v) ഘനവും ദ്രവവുമായ മാലിന്യ നിയന്ത്രണ സൗകര്യങ്ങൾ — സ്ഥിരമായ കുളങ്ങൾ, സമൂഹ ശുചിത്വ സമുച്ചയങ്ങൾ, മാലിന്യ വേർതിരിക്കൽ, ശേഖരണ കേന്ദ്രങ്ങൾ;
(vi) സൗരോർജ്ജ ലൈറ്റിംഗ് സംവിധാനങ്ങൾ, മറ്റ് നവീകരണ ഗ്രാമീണ ഊർജ്ജ സൗകര്യങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കൽ;
(vii) ഗ്രാമ പാർക്കിംഗ് സ്ഥലങ്ങൾ, ഗതാഗത ഷെഡുകൾ, മറ്റ് പൊതുവായ ഗ്രാമ സൗകര്യങ്ങൾ;
(viii) കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ പദ്ധതികൾ പ്രകാരം അനുവദനീയമായ ഗ്രാമവാസസ്ഥല പ്രവൃത്തികൾ, **പ്രധാനമന്ത്രി ആവാസ് യോജന—ഗ്രാമീൺ** ഉൾപ്പെടെ;
(ix) **ജൽജീവൻ മിഷൻ** പ്രകാരം നിർമ്മിച്ച പ്രവൃത്തികളുടെ അറ്റകുറ്റപ്പണി, പരിപാലനം, ജലവിതരണം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി.

(B) ലക്ഷ്യഫലം:
ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിൽ **അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ, മെച്ചപ്പെട്ട സേവനപ്രവേശനം, ഉയർന്ന ജീവിത നിലവാരം** ഉറപ്പാക്കുന്ന **പൗര-സാമൂഹിക അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ സൃഷ്ടി.**

(c) വിഭാഗം III — ഉപജീവനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ

(c) വിഭാഗം III — ഉപജീവനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ

(A) വിഷയാധിഷ്ഠിത ശ്രദ്ധ:
ഗ്രാമീണ ഉപജീവനം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനായി **കൃഷി, കന്നുകാലി വളർത്തൽ, മത്സ്യബന്ധനം, മൂല്യവർദ്ധന, കഴിവ് വികസനം, സംരംഭ വികസനം** എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഉൽപാദന ആസ്തികളും സൗകര്യങ്ങളും.

ഉദാഹരണ പ്രവൃത്തികൾ:
(i) പരിശീലന-കൂടി-കഴിവ് വികസന കേന്ദ്രങ്ങളും ഉപജീവന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് വർക്ക് ഷെഡുകളും നിർമ്മിക്കൽ;
(ii) ഗ്രാമ ഹാട്ടുകൾ അല്ലെങ്കിൽ ആഴ്ച്ചവിപണികളും മറ്റ് വിപണി അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളും;
(iii) ധാന്യ സംഭരണ കെട്ടിടങ്ങൾ, കാർഷിക ഉൽപ്പന്ന സംഭരണ ഘടനകൾ, തണുത്ത സംഭരണ യൂണിറ്റുകൾ, മറ്റ് കാർഷിക മൂല്യ ശൃംഖല അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ;
(iv) സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങൾക്കും ഫെഡറേഷൻ തല സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും കെട്ടിടങ്ങൾ;
(v) കമ്പോസ്റ്റ് ഘടനകൾ, വേർമികമ്പോസ്റ്റ്, NADEP യൂണിറ്റുകൾ ഉൾപ്പെടെ;
(vi) സിൽവിപാസ്റ്റർ പുല്ലുറങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കൽ, ഡയറി അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ, പശു, ആട്, പന്നി, കോഴി, മറ്റ് കന്നുകാലികൾക്കുള്ള ശെൽട്ടറുകൾ;
(vii) മത്സ്യബന്ധനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ, മത്സ്യം ഉണക്കുന്നതിനുള്ള യാർഡുകൾ ഉൾപ്പെടെ;
(viii) നഴ്സറികൾ സ്ഥാപിക്കൽ, നിർമ്മാണ സാമഗ്രികളുടെ ഉൽപാദനം;
(ix) **വൃത്താകാരവും ചക്രാകാരവുമായ സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥാ മാതൃകകൾ** പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്ന സംയോജിത പദ്ധതികൾ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ അംഗീകരിക്കുന്ന പ്രകാരം.

(B) ലക്ഷ്യഫലം:
സ്ഥിരമായ ഉപജീവനം, മൂല്യവർദ്ധന, സംരംഭ വികസനം, സ്വയംപര്യാപ്തമായ ഗ്രാമീണ സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥകൾ ശക്തിപ്പെടുത്തൽ.

(d) വിഭാഗം IV — അത്യന്തം ദുഷ്കരമായ കാലാവസ്ഥാ സംഭവങ്ങൾക്കും ദുരന്തസന്നദ്ധതയ്ക്കുമായി പ്രത്യേക പ്രവൃത്തികൾ

(A) വിഷയാധിഷ്ഠിത ശ്രദ്ധ:
ദുരന്ത അപകടം കുറയ്ക്കൽ, കാലാവസ്ഥാ അനുയോജനം, ഗ്രാമീണ സമൂഹങ്ങളെയും ആസ്തികളെയും **പ്രളയം, ചുഴലിക്കാറ്റ്, കൊടുങ്കാറ്റ്, വരൾച്ച, മണ്ണിടിച്ചിൽ, കാട്ടുതീ, മറ്റ് അത്യന്തം ദുഷ്കരമായ കാലാവസ്ഥാ സംഭവങ്ങൾ** എന്നിവയിൽ നിന്ന് സംരക്ഷിക്കൽ.

ഉദാഹരണ പ്രവൃത്തികൾ:
(i) ചുഴലിക്കാറ്റ് ശെൽട്ടറുകൾ, പ്രളയ ശെൽട്ടറുകൾ, ബഹുമുഖ ദുരന്ത പ്രതിരോധ ഘടനകൾ നിർമ്മിക്കൽ;
(ii) വഴിതിരിച്ചുവിടൽ ചാനലുകൾ, കരിങ്കെട്ടുകൾ, മറ്റ് ദുരന്ത-ശമന പ്രവൃത്തികൾ നിർമ്മിക്കൽ;
(iii) പ്രളയ നിയന്ത്രണത്തിനായി കുളങ്ങളും ജലഘടനകളും സ്ഥിരപ്പെടുത്തൽ;
(iv) ദുരന്താനന്തര പുനരധിവാസം, പുനഃസ്ഥാപനം, ഗ്രാമീണ റോഡുകളും സമൂഹ ആസ്തികളും അറ്റകുറ്റപ്പണി;
(v) കാറ്റ് തടയുന്ന മരങ്ങൾ, സംരക്ഷണ ബെൽറ്റ് തൈകൾ;
(vi) കാട്ടുതീ നിയന്ത്രണ പ്രവൃത്തികൾ — ഫയർ ബ്രേക്കുകൾ, ഇന്ധന ബഫർ മേഖലകൾ, അനുബന്ധ നടപടികൾ.

(B) ലക്ഷ്യഫലം —
അത്യന്തം ദുഷ്കരമായ കാലാവസ്ഥാ സാഹചര്യങ്ങളെ പ്രതിരോധിക്കാൻ ശേഷിയുള്ള **കാലാവസ്ഥാ പ്രതിരോധ ശേഷിയുള്ള ഗ്രാമങ്ങൾ** സൃഷ്ടിക്കൽ.

(3) കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുന്ന മറ്റ് പൊതുപ്രവൃത്തികളും ഉൾപ്പെടുത്താം.

(4) ഈ നിയമപ്രകാരം സൃഷ്ടിച്ച ഗ്രാമീണ പൊതുസൗകര്യങ്ങളുടെ പരിപാലനം.

(5) വ്യക്തിഗത ഗുണഭോക്താക്കൾക്കായുള്ള പ്രവൃത്തികൾ — **പ്രധാനമന്ത്രി ആവാസ് യോജന—ഗ്രാമീൺ** പ്രകാരമുള്ള വീടുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവൃത്തികൾ, ശുചിത്വവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവൃത്തികൾ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ കാലാകാലങ്ങളിൽ നടപ്പാക്കുന്ന മറ്റ് ഗുണഭോക്തൃകേന്ദ്രിത വികസന പ്രവൃത്തികൾ — പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്താൻ കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുന്ന പ്രകാരം ഏറ്റെടുക്കാം. അത്തരം ഗുണഭോക്താക്കളുടെ അർഹത, ബന്ധപ്പെട്ട കേന്ദ്ര സർക്കാർ പദ്ധതികളിൽ വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്ന മാനദണ്ഡങ്ങളുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്ന രീതിയിൽ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുന്ന പ്രകാരം ആയിരിക്കണം. എല്ലാ പ്രവൃത്തികളും കേന്ദ്ര സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന മാനദണ്ഡങ്ങൾ, നിലവാരങ്ങൾ, മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ എന്നിവ പാലിക്കണം.

(6) മുകളിൽ പറഞ്ഞ പൊതുവായ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിരുദ്ധമല്ലാത്ത വിധത്തിൽ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുന്ന വ്യക്തിഗത ആസ്തികൾ സൃഷ്ടിക്കുന്ന പ്രവൃത്തികൾ, താഴെപ്പറയുന്ന വിഭാഗങ്ങളിലെ കുടുംബങ്ങളുടെ ഭൂമിയിലോ വീടുകളിലോ മുൻഗണന നൽകണം:

(a) പട്ടികജാതികൾ;
(b) പട്ടികവർഗ്ഗങ്ങൾ;
(c) സഞ്ചാരി ഗോത്രവർഗ്ഗങ്ങൾ;
(d) റദ്ദാക്കിയ ഗോത്രവർഗ്ഗങ്ങൾ;
(e) കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുന്ന മാനദണ്ഡങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തിരിച്ചറിയുന്ന സാമ്പത്തികമായി പിന്നാക്ക വിഭാഗങ്ങൾ;
(f) സ്ത്രീകൾ നേതൃത്വം നൽകുന്ന കുടുംബങ്ങൾ;
(g) വൈകല്യമുള്ള വ്യക്തികൾ നേതൃത്വം നൽകുന്ന കുടുംബങ്ങൾ;
(h) ഭൂമി പരിഷ്കാരങ്ങളുടെ ഗുണഭോക്താക്കൾ;
(i) **പ്രധാനമന്ത്രി ആവാസ് യോജന—ഗ്രാമീൺ (PMAY-G)** പ്രകാരമുള്ള ഗുണഭോക്താക്കൾ;
(j) **പട്ടികവർഗ്ഗങ്ങളും മറ്റ് പരമ്പരാഗത വനവാസികളും (വനാവകാശ അംഗീകാരം) നിയമം, 2006 (2 of 2007)** പ്രകാരമുള്ള ഗുണഭോക്താക്കൾ.

മുകളിൽ പറഞ്ഞ വിഭാഗങ്ങളിലെ അർഹരായ ഗുണഭോക്താക്കളെ മുഴുവൻ ഉൾപ്പെടുത്തിയതിന് ശേഷം, കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുന്ന മാനദണ്ഡങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തിരിച്ചറിയുന്ന ചെറിയതോ അതിരറ്റതോ ആയ കർഷകരുടെ ഭൂമിയിലും പ്രവൃത്തികൾ ഏറ്റെടുക്കാം. എന്നാൽ, അത്തരം കുടുംബങ്ങൾക്ക് സാധുവായ ജോബ് കാർഡ് ഉണ്ടായിരിക്കണം, കൂടാതെ അവരുടെ ഭൂമിയിലോ വീടുകളിലോ നടത്തുന്ന പദ്ധതിയിൽ കുറഞ്ഞത് ഒരാൾ ജോലി ചെയ്യാൻ തയ്യാറായിരിക്കണം.

5. പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ പങ്കാളിത്ത പദ്ധതിയിടൽ

(1) സംയോജനത്തിനും saturation-ആധാരിത പദ്ധതിയിടലിനുമായി, കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുന്ന എല്ലാ കേന്ദ്ര, സംസ്ഥാന, പ്രാദേശിക പദ്ധതികളും, **വിക്സിത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതികൾ** അടിസ്ഥാനമാക്കിയ ഏകീകൃത പദ്ധതിയിടൽ പ്രക്രിയയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണം.

(2) പഞ്ചായത്തി രാജ് സംവിധാനത്തിലെ ഓരോ തലത്തിലും, നിർദ്ദിഷ്ട രീതിശാസ്ത്രത്തിന് അനുസരിച്ച്, **ക്രമബദ്ധവും പങ്കാളിത്തപരവുമായ പദ്ധതിയിടൽ പ്രവർത്തനം** നടത്തണം.

വിക്സിത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതികൾ, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ **GIS അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ഉപകരണങ്ങൾ, PM ഗതി ശക്തി ലെയറുകൾ, മറ്റ് ഡിജിറ്റൽ പൊതുസൗകര്യങ്ങൾ** ഉപയോഗിച്ച് തയ്യാറാക്കി, **ഗ്രാമസഭയുടെ അംഗീകാരത്തിനായി** സമർപ്പിക്കണം.ഇടത്തരം പഞ്ചായത്ത്, ജില്ലാപഞ്ചായത്ത് അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് നടപ്പാക്കുന്ന ഏജൻസികൾ ഏറ്റെടുക്കാൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന പ്രവൃത്തികളും, പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന ഫലങ്ങളും നേട്ടങ്ങളും സഹിതം, ബന്ധപ്പെട്ട പഞ്ചായത്തുകളുടെ മുമ്പിൽ അവതരിപ്പിക്കണം. വിക്സിത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതികൾ, ബ്ലോക്ക്, ജില്ല, സംസ്ഥാന തലങ്ങളിൽ ഏകീകരിക്കപ്പെടണം, അതുവഴി മേഖലാപരമായ മുൻഗണനകൾ, വിപുലമായ ഗ്രാമവികസന തന്ത്രങ്ങൾ, saturation-ആധാരിത പദ്ധതിയിടൽ എന്നിവയുമായി പൊരുത്തപ്പെടുകയും, എല്ലാ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലെയും അർഹമായ ആസ്തികളും നേട്ടങ്ങളും സമഗ്രമായി ഉൾക്കൊള്ളുകയും വേണം. വിക്സിത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതികളിൽ നിന്നുള്ള എല്ലാ പ്രവൃത്തികളും **വിക്സിത് ഭാരത്—ദേശീയ ഗ്രാമീണ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ ശേഖരത്തിൽ** ഏകീകരിക്കപ്പെടണം.

(3) വിക്സിത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതി

ഓരോ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തും, നഗരപ്രദേശങ്ങളോടുള്ള സമീപ്യത ഉൾപ്പെടെയുള്ള വികസന മാനദണ്ഡങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, A, B, C തുടങ്ങിയ വിഭാഗങ്ങളായി വർഗ്ഗീകരിച്ച്, saturation രീതിയിൽ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കണം. എല്ലാ പ്രവൃത്തികളും, **PM ഗതി ശക്തി, GIS അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ഉപകരണങ്ങൾ, മറ്റ് ഡിജിറ്റൽ പൊതുസൗകര്യങ്ങൾ** ഉപയോഗിച്ച് തയ്യാറാക്കിയ, അംഗീകരിച്ച വിക്സിത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതിയിൽ നിന്നു മാത്രമേ ഉൾപ്പെടുത്താവൂ.

(4)വിക്സിത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതികളിൽ തിരിച്ചറിയുന്ന പ്രവൃത്തികൾ, വിവിധ കേന്ദ്ര, സംസ്ഥാന, പ്രാദേശിക പദ്ധതികളിലൂടെ സംയോജനത്തോടെ നടപ്പാക്കണം. അത്തരം സംയോജനത്തിനായി സ്വീകരിക്കേണ്ട പദ്ധതികൾ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യണം.

6. സംയോജനത്തിനും ഏകീകൃത പദ്ധതിയിടലിനും വേണ്ട ഘടന

ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിൽ ഏറ്റെടുക്കുന്ന എല്ലാ പ്രവൃത്തികളും ഏകോപിതമായി പദ്ധതിയിടാനും നടപ്പാക്കാനും നിരീക്ഷിക്കാനും, **ഏകീകൃത സംയോജന ഘടന** സ്ഥാപിക്കണം. അതിനായി:

(1) സംയോജനത്തിനും saturation-ആധാരിത പദ്ധതിയിടലിനുമായി, കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുന്ന എല്ലാ കേന്ദ്ര, സംസ്ഥാന, പ്രാദേശിക പദ്ധതികളും, **വിക്സിത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതികൾ** അടിസ്ഥാനമാക്കിയ ഏകീകൃത പദ്ധതിയിടൽ പ്രക്രിയയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണം.

(2) ഈ നിയമപ്രകാരം അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് കേന്ദ്ര, സംസ്ഥാന, പ്രാദേശിക പദ്ധതികളിലൂടെ ധനസഹായം ലഭിക്കുന്ന എല്ലാ നിലവിലുള്ള ആസ്തികളും നിർദ്ദേശിക്കുന്ന പ്രവൃത്തികളും, നിർബന്ധമായും **വിക്സിത് ഭാരത്—ദേശീയ ഗ്രാമീണ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ ശേഖരത്തിൽ** രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത്, നിശ്ചിത ഡിജിറ്റൽ പോർട്ടൽ വഴി നിരീക്ഷിക്കണം. ഇതിലൂടെ ഗ്രാമീണ പൊതുപ്രവൃത്തികളുടെ സമഗ്ര രജിസ്റ്റർ സൂക്ഷിക്കപ്പെടുകയും, ആവർത്തനം ഒഴിവാക്കുകയും, വകുപ്പുതല നിക്ഷേപങ്ങൾ ഏകീകരിക്കപ്പെടുകയും, എല്ലാ പ്രവൃത്തികളും saturation ഫലങ്ങളുമായി പൊരുത്തപ്പെടുകയും വേണം.

(3) ഗ്രാമവികസന മന്ത്രാലയം, **മാനേജ്മെന്റ് ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റം** തയ്യാറാക്കി കാലാകാലങ്ങളിൽ പുതുക്കണം. ഇത് ദേശീയതലത്തിൽ ഏകീകരിച്ച, ഗ്രാമീണ പൊതുപ്രവൃത്തികൾക്കായുള്ള ഏക ഡിജിറ്റൽ അടിസ്ഥാന സൗകര്യമായിരിക്കും. ഇതിൽ ജലസുരക്ഷ, പ്രധാന ഗ്രാമീണ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ, ഉപജീവനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സൗകര്യങ്ങൾ, അത്യന്തം ദുഷ്കരമായ കാലാവസ്ഥാ സംഭവങ്ങളുടെ ശമനത്തിനുള്ള പ്രത്യേക പ്രവൃത്തികൾ എന്നിവ ഉൾപ്പെടും. എല്ലാ പദ്ധതിയിടലും, **വിക്സിത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ നിന്ന് ആരംഭിക്കുന്ന കർശനമായ ബോട്ടം-അപ്പ് പ്രക്രിയ** പിന്തുടരണം. തുടർന്ന് ബ്ലോക്ക്, ജില്ല, സംസ്ഥാന തലങ്ങളിൽ ഏകീകരിക്കപ്പെടുകയും, സംസ്ഥാനതല സമഗ്ര പദ്ധതി, **സംസ്ഥാന സ്റ്റിയറിംഗ് കമ്മിറ്റിയുടെ അംഗീകാരത്തിനായി** സമർപ്പിക്കപ്പെടുകയും വേണം.

(4) വിക്സിത് ഭാരത് ദേശീയ ഗ്രാമീണ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ ശേഖരം, സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും ജില്ലകൾക്കും പഞ്ചായത്തി രാജ് സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും, മുൻഗണനാ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ കുറവുകൾ തിരിച്ചറിയാൻ, പ്രവൃത്തി രൂപകൽപ്പനകൾ സ്റ്റാൻഡേർഡൈസ് ചെയ്യാൻ, പൊതുനിക്ഷേപങ്ങൾ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, ബ്ലോക്ക്, ജില്ല തലങ്ങളിൽ saturation ഫലങ്ങൾക്ക് സംഭാവന ചെയ്യുന്നതായി ഉറപ്പാക്കാൻ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശം നൽകണം.

(5) ഈ സ്ഥാപന ഘടന, **ഒറ്റ പദ്ധതി—പല ധനസ്രോതസ്സുകൾ** എന്ന സമീപനം ഉറപ്പാക്കുകയും, വകുപ്പുകളുടെയും പദ്ധതികളുടെയും സംയോജനം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും, എല്ലാ ഗ്രാമവികസന ശ്രമങ്ങളും **വിക്സിത് ഭാരത് 2047** ദർശനവുമായി പൊരുത്തപ്പെടുത്തുകയും വേണം. ഇതിലൂടെ **ഉൽപാദനക്ഷമവും, പ്രതിരോധ ശേഷിയുള്ളതുമായ, പരിവർത്തനാത്മകമായ ഗ്രാമീണ ആസ്തികൾ** സൃഷ്ടിക്കപ്പെടും.

7. സംസ്ഥാനത്തിനുള്ളിലെ മാനദണ്ഡ വിഹിതത്തിന്റെ വിതരണം

കേന്ദ്ര സർക്കാരിൽ നിന്ന് അംഗീകരിച്ച മാനദണ്ഡ വിഹിതം ലഭിച്ച ശേഷം, സംസ്ഥാന സർക്കാർ, ജില്ലകളിലും ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും, **സമത്വപരവും ആവശ്യകതയെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയതുമായ, സുതാര്യമായ** സംസ്ഥാനത്തിനുള്ളിലെ വിതരണം ഉറപ്പാക്കണം. ഇതിന് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ വർഗ്ഗീകരണവും, പ്രാദേശിക ആവശ്യങ്ങളുടെ വിലയിരുത്തലും പരിഗണിച്ച്, ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്-തല വിഹിതങ്ങളും ബന്ധപ്പെട്ട ജില്ലാ വിഹിതങ്ങളും

നിശ്ചയിക്കണം. അത്തരം വിതരണത്തിനുള്ള വിശദമായ രീതിശാസ്ത്രം, മാനദണ്ഡങ്ങൾ, നടപടിക്രമങ്ങൾ എന്നിവ വകുപ്പ് 14-ലെ ഉപവിഭാഗം (2) പ്രകാരം കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യണം.

8. തുടരുന്ന പ്രവൃത്തികളുടെ പൂർത്തീകരണം

പുതിയ പ്രവൃത്തികൾ ആരംഭിക്കുന്ന സമയത്ത്, **തുടരുന്നോ പൂർത്തിയാകാത്തോ പ്രവൃത്തികൾക്ക് മുൻഗണന നൽകി പൂർത്തിയാക്കൽ** ഉറപ്പാക്കണം. ഇത് പദ്ധതിയിടൽ മാനദണ്ഡങ്ങൾക്കും അംഗീകരിച്ച വിക്സിത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതികൾക്കും വിധേയമായിരിക്കണം.

9. പ്രവൃത്തികളുടെ സാങ്കേതിക കണക്കുകളും നിലവാരങ്ങളും

ഈ നിയമപ്രകാരം നടത്തുന്ന ഓരോ പ്രവൃത്തിക്കും, സംസ്ഥാന സർക്കാർ അധികാരപ്പെടുത്തിയ അധികാരിയുടെ അംഗീകാരമുള്ള **സാങ്കേതിക കണക്കും രൂപകൽപ്പനയും** ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഇത് വിക്സിത് ഭാരത് ദേശീയ ഗ്രാമീണ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ ശേഖരവുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്ന ഘടനയെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയിരിക്കണം.

10.നിർമാണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവൃത്തികൾക്കായി, തൊഴിലാളികളുടെ ലഭ്യതയും പ്രാദേശിക സാമഗ്രികളുടെ ഉപയോഗവും **പരിഗണിച്ച്, സാധ്യമായത്ര** തൊഴിൽ-ആധാരിത സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ **ഉപയോഗിക്കണം.**

11.ബിൽ ഓഫ് ക്വാണ്ടിറ്റീസ്, എല്ലാ പങ്കാളികൾക്കും സുതാര്യത ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി, വ്യക്തവും പൊതുവായി മനസ്സിലാക്കാവുന്നതുമായ പദപ്രയോഗം **ഉപയോഗിക്കണം.**

12.ഓരോ പ്രവൃത്തിക്കും, കണക്കിന്റെ സംഗ്രഹം, രൂപകൽപ്പന, പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന ഫലങ്ങളും നേട്ടങ്ങളും വ്യക്തമാക്കുന്ന സാങ്കേതിക കുറിപ്പ് **ഉണ്ടായിരിക്കണം.**

13.എല്ലാ സാങ്കേതിക കണക്കുകളും രൂപകൽപ്പനകളും ഫല കുറിപ്പുകളും, നിശ്ചിത മാനേജ്മെന്റ് ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റവുമായി ഏകീകരിച്ച ഡിജിറ്റൽ സംവിധാനങ്ങൾ **വഴി സൃഷ്ടിക്കുകയോ അപ്‌ലോഡ് ചെയ്യുകയോ വേണം.**

14. ഭരണവും ധനാനുമതികളും

(1) അംഗീകരിച്ച വിക്സിത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ അന്തിമീകരിച്ച പ്രവൃത്തികൾ, ബ്ലോക്ക്, ജില്ല തലങ്ങളിൽ ഏകീകരിച്ച ശേഷം, **യോഗ്യമായ അധികാരികൾ**, ആവശ്യാനുസരണം, **മുപ്പത് ദിവസത്തിനുള്ളിൽ ഭരണാനുമതിയോ ധനാനുമതിയോ** നൽകണം.

(2) അനുമതി നൽകുന്ന അധികാരികൾ ഉറപ്പാക്കേണ്ടത്:
(a) നിർദ്ദേശിച്ച പ്രവൃത്തികൾ, അംഗീകരിച്ച വിക്സിത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതിയിൽ നിന്നു മാത്രമേ ഉൾപ്പെടുത്താവൂ;
(b) പ്രവൃത്തികൾ, വിഷയാധിഷ്ഠിത മേഖലകളുമായി, വിക്സിത് ഭാരത് ദേശീയ ഗ്രാമീണ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ ശേഖരവുമായി പൊരുത്തപ്പെടണം;
(c) എല്ലാ അംഗീകരിച്ച പ്രവൃത്തികളും, ഈ നിയമപ്രകാരം നിശ്ചിത ഡിജിറ്റൽ പോർട്ടൽ വഴി മാത്രമേ ഏറ്റെടുക്കാവൂ.

15. മാസ്റ്റർ റോൾസ്യും ഹാജർ സംവിധാനങ്ങളും

ഈ നിയമപ്രകാരം ഏറ്റെടുക്കുന്ന പ്രവൃത്തികളുടെ മാസ്റ്റർ റോൾസ്, **ഡിജിറ്റൽ സംവിധാനങ്ങൾ** വഴി സൂക്ഷിക്കണം. അവ താഴെപ്പറയുന്ന ആവശ്യകതകൾ പാലിക്കണം:

(a) ഓരോ മാസ്റ്റർ റോൾസും **ഇംഗ്ലീഷിലും പ്രാദേശിക ഭാഷയിലും** ഉണ്ടായിരിക്കണം. മാനേജ്മെന്റ് ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റം വഴി, **യൂണിക് ഇലക്ട്രോണിക് ഐഡന്റിറ്റി നമ്പർ (e-muster)** നൽകപ്പെടണം. മാസ്റ്റർ റോൾസിൽ, ജോലി ആവശ്യപ്പെട്ടോ അനുവദിച്ചോ എല്ലാ തൊഴിലാളികളുടെ പേരുകളും ഉൾപ്പെടണം. ഇത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ അധികാരപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥൻ അല്ലെങ്കിൽ പരിപാടി ഓഫീസർ സ്ഥിരീകരിക്കണം.

(b) ജോലിസ്ഥലത്തിലെ ഹാജർ, **അധികാരപ്പെട്ട വ്യക്തി, ബയോമെട്രിക് ഹാജർ സംവിധാനങ്ങൾ** ഉപയോഗിച്ച്, ദിവസേന രേഖപ്പെടുത്തണം. എല്ലാ ഹാജർ വിവരങ്ങളും, **നിശ്ചിത മാനേജ്മെന്റ് ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റം** വഴി, പൊതുജനങ്ങൾക്ക് ദിവസേന കാണാൻ ലഭ്യമാക്കണം.

(c) e-മസ്റ്റർ റോൾസ്, ബന്ധപ്പെട്ട മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളിൽ വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്ന രീതിയിൽ, ഉദ്യോഗസ്ഥർ പ്രക്രിയപ്പെടുത്തണം.

16. അളവെടുപ്പും വേതനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനവും

(1) വേതനം, ജോലിസ്ഥലത്ത് അധികാരപ്പെട്ട സാങ്കേതിക ഉദ്യോഗസ്ഥർ, മസ്റ്റർ റോൾസ് അടച്ചതിന് ശേഷം മൂന്നു ദിവസത്തിനുള്ളിൽ എടുത്ത അളവെടുപ്പിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രമേ നൽകാവൂ. ഇത്, നിശ്ചിത മാനേജ്മെന്റ് ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റവുമായി ഏകീകരിച്ച ഡിജിറ്റൽ സംവിധാനങ്ങൾ വഴി രേഖപ്പെടുത്തണം.

(2) സമയബന്ധിതമായ അളവെടുപ്പ് സാധ്യമാക്കുന്നതിനായി, സംസ്ഥാന സർക്കാർ മതിയായ സാങ്കേതിക ഉദ്യോഗസ്ഥരെ വിന്യസിക്കണം. അനുയോജ്യരായ വ്യക്തികളെ പരിശീലിപ്പിച്ച്, സാങ്കേതിക ചുമതലകൾ ഏൽപ്പിച്ച്, **പ്രാവീണ്യ വേതന നിരക്കിൽ** വേതനം നൽകണം.

17. വേതനത്തിന്റെ ഔട്ട്പുട്ടുമായി ബന്ധവും നിരക്കുകളുടെ പട്ടികയും

സംസ്ഥാന സർക്കാർ, **ലിംഗപക്ഷപാതമില്ലാതെ**, വേതനം, പൂർത്തിയാക്കിയ ജോലിയുടെ അളവിനോട് ബന്ധിപ്പിക്കണം. ഇത്, വിവിധ തരത്തിലുള്ള ജോലികൾക്കും വിവിധ കാലാവസ്ഥകൾക്കും, **ടൈം-ആൻഡ്-മോഷൻ പഠനങ്ങളുടെ** അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുന്ന ഗ്രാമീണ നിരക്കുകളുടെ പട്ടിക (Rural Schedule of Rates) പ്രകാരമായിരിക്കണം. ഇത് കാലാകാലങ്ങളിൽ പുതുക്കണം.

18. ദുർബല വിഭാഗങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേക നിരക്കുകളുടെ പട്ടിക

സ്ത്രീകൾ, മുതിർന്നവർ, വൈകല്യമുള്ളവർ, ഗുരുതര രോഗങ്ങളുള്ളവർ എന്നിവരുടെ **ഫലപ്രദമായ പങ്കാളിത്തം** ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി, പ്രത്യേക നിരക്കുകളുടെ പട്ടിക തയ്യാറാക്കണം.

19. ജോലി സമയവും വരുമാന മാനദണ്ഡങ്ങളും

(a) നിരക്കുകളുടെ പട്ടിക, ഒരു പ്രായപൂർത്തിയായ വ്യക്തി, **ഒരു മണിക്കൂർ വിശ്രമം ഉൾപ്പെടെ എട്ട് മണിക്കൂർ ജോലി ചെയ്താൽ**, വിജ്ഞാപനം ചെയ്ത വേതന നിരക്കിനോട് തുല്യമായ തുക ലഭിക്കുന്നവിധം തയ്യാറാക്കണം.

(b) പ്രായപൂർത്തിയായ തൊഴിലാളിയുടെ ജോലി സമയം **ലച്ച്യമായിരിക്കാം**, എന്നാൽ വിശ്രമ ഇടവേളകൾ ഉൾപ്പെടെ, **ഒരു ദിവസത്തിൽ പന്ത്രണ്ടു മണിക്കൂറിൽ** കൂടുതലാകരുത്.

20. സാമഗ്രി ഘടകം

ഈ നിയമപ്രകാരം ഏറ്റെടുക്കുന്ന എല്ലാ പ്രവൃത്തികൾക്കും, **ജില്ലാതലത്തിൽ സാമഗ്രി ഘടകത്തിന്റെ ചെലവ് നാല്പത് ശതമാനത്തിൽ** കൂടുതലാകരുത്.

21. കരാറുകാരില്ലാതെ പ്രവൃത്തികളുടെ നടപ്പാക്കൽ

(1) ഈ നിയമപ്രകാരം ചെലവഴിക്കുന്ന പ്രവൃത്തികൾക്കോ ഘടകങ്ങൾക്കോ, **കരാറുകാരെ ഏർപ്പെടുത്താൻ പാടില്ല**. എല്ലാ പ്രവൃത്തികളും, നടപ്പാക്കുന്ന ഏജൻസികൾ നേരിട്ട്, നിയമത്തിൽ വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്ന പ്രക്രിയകൾ

അനുസരിച്ച്, **നിർബന്ധമായ മുൻകരുതൽ വെളിപ്പെടുത്തലുകളും സാമൂഹിക ഓഡിറ്റ് പ്രക്രിയയും ഉൾപ്പെടുത്തി** നടപ്പാക്കണം.

(2) സംയോജനത്തിന്റെ ഭാഗമായി, മറ്റ് പദ്ധതികളിൽ നിന്ന് ധനസഹായം ലഭിക്കുന്ന പ്രവൃത്തികളുടെ ഘടകങ്ങൾ, ആ പദ്ധതിയുടെ മാനദണ്ഡങ്ങൾ അനുസരിച്ച് നടപ്പാക്കാം. ഇതിൽ, **കരാറുകാരെ ഉപയോഗിക്കുന്നതും,** അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, ഉൾപ്പെടാം.

22.സാധ്യമായത്ര, നടപ്പാക്കുന്ന ഏജൻസികൾ ഏറ്റെടുക്കുന്ന പ്രവൃത്തികൾ, കൈത്തൊഴിലാളികളെ ഉപയോഗിച്ച് **നടത്തണം.** തൊഴിലാളികളെ മാറ്റിനിർത്തുന്ന യന്ത്രങ്ങൾ **ഉപയോഗിക്കരുത്.**

23. സാമഗ്രികളുടെ സുതാര്യമായ വാങ്ങൽ

പ്രവൃത്തികളുടെ നടപ്പാക്കലിന് ആവശ്യമായ എല്ലാ സാമഗ്രികളും, **ഗ്രാമപഞ്ചായത്തോ നടപ്പാക്കുന്ന ഏജൻസിയോ, സുതാര്യമായ വാങ്ങൽ സംവിധാനങ്ങൾ** വഴി വാങ്ങണം. ഇതിൽ, **ഇ-ടെൻഡറിംഗ് പ്രക്രിയകൾ** ഉൾപ്പെടും. സംസ്ഥാന സർക്കാർ വ്യക്തമാക്കുന്ന രീതിയിൽ ഇത് നടപ്പാക്കണം.

24. ഭരണച്ചെലവുകളുടെ വിനിയോഗം

പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ അനുവദിക്കുന്ന ഭരണച്ചെലവുകളിൽ, **കുറഞ്ഞത് മൂന്നിൽ ഒരു ഭാഗം**, ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ വിനിയോഗിക്കണം. ഇതിലൂടെ **ഗ്രാമ തൊഴിൽ സഹായി (Gram Rozgar Sahayak)**, മറ്റ് സാങ്കേതിക ഉദ്യോഗസ്ഥർ, ചെയ്ത ജോലിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വേതനം നൽകുകയും, മറ്റ് ഭരണച്ചെലവുകൾ നിറവേറ്റുകയും വേണം.

25. സുതാര്യതയും ഉത്തരവാദിത്തവും

(1) ഈ നിയമപ്രകാരം തയ്യാറാക്കുന്ന ഓരോ പദ്ധതിയിലും, **സുതാര്യതയും ഉത്തരവാദിത്തവും ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള സമഗ്രമായ വ്യവസ്ഥകൾ** ഉൾപ്പെടുത്തണം. ഇതിൽ **നിർബന്ധമായ പൊതുവായ വെളിപ്പെടുത്തലുകളും സാമൂഹിക ഓഡിറ്റും** ഉൾപ്പെടണം.

(2) നിർബന്ധമായ പൊതുവായ വെളിപ്പെടുത്തൽ

(a) നിർബന്ധമായ പൊതുവായ വെളിപ്പെടുത്തൽ, നിശ്ചിത മാനേജ്മെന്റ് ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റവുമായി ഏകീകരിച്ച ഡിജിറ്റൽ സംവിധാനങ്ങൾ വഴി നടത്തുകയും, ഗ്രാമതലത്തിൽ പൊതുജന പരിശോധനയ്ക്കായി പ്രദർശിപ്പിക്കുകയും വേണം. ഇതിൽ ഉൾപ്പെടേണ്ടത്:

(b) ഓരോ ജോലിസ്ഥലത്തും, **"ജനതാ ബോർഡ്"** പ്രദർശിപ്പിക്കണം. അതിൽ ജോലിയുടെ വിശദാംശങ്ങൾ, കണക്കാക്കിയ തൊഴിൽ ദിവസങ്ങൾ, പ്രാദേശിക ഭാഷയിൽ സാമഗ്രികളുടെ അളവുകൾ, ഇനം-വൈസ് ചെലവുകൾ എന്നിവ വ്യക്തമാക്കണം.

(c) തൊഴിൽ നൽകിയ ദിവസങ്ങളുടെ എണ്ണം, വേതനപണമടയ്ക്കൽ, സാമഗ്രി പണമടയ്ക്കൽ, നിയമപ്രകാരം ഉറപ്പുനൽകിയ ഗ്യാരന്റികൾ, വിക്സിത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതിയിൽ അംഗീകരിച്ച പ്രവൃത്തികൾ, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തും മറ്റ് നടപ്പാക്കുന്ന ഏജൻസികളും വർഷംതോറും ഏറ്റെടുത്തോ പൂർത്തിയാക്കിയോ പ്രവൃത്തികൾ — ഇവയുടെ **ഡിജിറ്റൽ, ഭൗതിക പ്രദർശനം** നടത്തണം.

(d) ഈ നിയമപ്രകാരം പ്രവൃത്തികൾ, തൊഴിൽ ആവശ്യങ്ങൾ, നൽകിയ തൊഴിൽ, പണമടയ്ക്കൽ, സാമഗ്രി ഉപയോഗം, ഭൗതിക പുരോഗതി എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ വിവരങ്ങളും, നിശ്ചിത പോർട്ടലുമായി ഏകീകരിച്ച ഡിജിറ്റൽ സംവിധാനങ്ങൾ വഴി പൊതുവായി വെളിപ്പെടുത്തണം. **പ്രതിവാര വെളിപ്പെടുത്തലുകൾ**, സ്വയം സൃഷ്ടിച്ച്, പൊതുജനങ്ങൾക്ക് ലഭ്യമാകുന്ന ഭൗതികവും ഡിജിറ്റലുമായ രൂപത്തിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കണം. കൂടാതെ, ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, **ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ഭവനത്തിൽ പ്രതിവാര വെളിപ്പെടുത്തൽ യോഗങ്ങൾ** സംഘടിപ്പിച്ച്, പ്രവൃത്തികളുടെ നില, പണമടയ്ക്കൽ, പരാതികൾ, മറ്റ് ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ സമൂഹത്തിന് മുന്നിൽ അവതരിപ്പിക്കണം.

(e) ഗ്രാമവികസന മന്ത്രാലയവും സംസ്ഥാന വകുപ്പുകളും, അവരുടെ ഔദ്യോഗിക വെബ്സൈറ്റുകൾ, **വിവരാവകാശ നിയമം, 2005 (22 of 2005)**-ലെ വകുപ്പ് 4-ലെ ഉപവിഭാഗം (1)-ലെ ക്ലോസ് (b) അനുസരിച്ച്, സ്ഥിരമായി പുതുക്കണം.

നിയമവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ വിവരങ്ങളും, **സൗജന്യമായി ഡൗൺലോഡ് ചെയ്യാവുന്ന ഇലക്ട്രോണിക് രൂപത്തിൽ** ലഭ്യമാക്കണം.

(3) സാമൂഹിക ഓഡിറ്റ്

(a) ഈ നിയമപ്രകാരം നടത്തുന്ന എല്ലാ പ്രവൃത്തികളും ചെലവുകളും ഉറപ്പുകളും, **കുറഞ്ഞത് ആറുമാസത്തിലൊരിക്കൽ**, കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന രീതിയിൽ, സാമൂഹിക ഓഡിറ്റിന് വിധേയമാക്കണം.

(b) സാമൂഹിക ഓഡിറ്റുകൾ നടത്തുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമം, നിലവാരങ്ങൾ, രീതികൾ എന്നിവ, ഈ നിയമപ്രകാരം രൂപീകരിക്കുന്ന നിയമങ്ങളിൽ വ്യക്തമാക്കണം.

(c) അത്തരം നിയമങ്ങൾ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുന്നതുവരെ, **മഹാത്മാ ഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് പദ്ധതികളുടെ ഓഡിറ്റ് നിയമങ്ങൾ, 2011**, mutatis mutandis (ആവശ്യമായ മാറ്റങ്ങളോടെ), ഈ നിയമപ്രകാരം സാമൂഹിക ഓഡിറ്റുകൾ നടത്തുന്നതിനായി ബാധകമായിരിക്കും.

(4) സമകാലിക മൂല്യനിർണ്ണയ സംവിധാനം

അളക്കാവുന്ന ഫലങ്ങളും തത്സമയ ഉത്തരവാദിത്തവും ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി, **സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ ഉപയോഗിച്ചുള്ള നിരീക്ഷണം നിർബന്ധമാക്കണം.** ഇതിലൂടെ പ്രവൃത്തികളുടെ നടപ്പാക്കലും, പൂർത്തിയാക്കിയ ആസ്തികളുടെ ഫലങ്ങളും, സ്ഥിരീകരിച്ച ഡാറ്റാ സംവിധാനങ്ങളും സ്ഥലംസാങ്കേതിക വിദ്യകളും ഉപയോഗിച്ച് നിരീക്ഷിക്കണം. **പ്രതിവാര പൊതുവായ വെളിപ്പെടുത്തലുകൾ**, സമഗ്രമായ സുതാര്യതാ ഘടനയിലൂടെ ശക്തിപ്പെടുത്തണം.

കേന്ദ്ര സർക്കാർ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളിലൂടെ വ്യക്തമാക്കുന്ന **സമകാലിക മൂല്യനിർണ്ണയ സംവിധാനം**, തുടർച്ചയായ ജാഗ്രത ഉറപ്പാക്കുകയും, സമയബന്ധിതമായ തിരുത്തൽ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാനും സഹായിക്കുകയും വേണം.

26. ദുരുപയോഗം ചെയ്ത തുകകളുടെ വീണ്ടെടുപ്പ്

(1) ഈ നിയമപ്രകാരം ചെലവഴിച്ച തുകകളുടെ ഏതെങ്കിലും ദുരുപയോഗം, സംസ്ഥാനത്ത് നിലവിലുള്ള ബന്ധപ്പെട്ട **വരുമാന നിയമങ്ങൾ പ്രകാരം** വീണ്ടെടുക്കണം.

(2) അത്തരം വീണ്ടെടുപ്പുകളിൽ, **കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ വിഹിതവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട** ഭാഗം, കേന്ദ്ര സർക്കാർ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്ന സംവിധാനത്തിലൂടെ, **ഇന്ത്യയുടെ ഏകീകൃത നിധിയിലേക്ക് (Consolidated Fund of India)** അടയ്ക്കണം.

27. പരിശോധനയും ഗുണനിലവാര നിയന്ത്രണവും

സംസ്ഥാന സർക്കാർ, **നിശ്ചിത ഗുണനിലവാര നിയന്ത്രണ സംഘങ്ങൾ** വഴി, പ്രവൃത്തികളുടെ സ്ഥിരമായ പരിശോധനയും മേൽനോട്ടവും ഉറപ്പാക്കണം. ഇതിലൂടെ, **ഗുണനിലവാര മാനദണ്ഡങ്ങൾ പാലിക്കുന്നുണ്ടോ, അളവെടുപ്പുകളുടെ കൃത്യത, വേതനപണമടയ്ക്കൽ, യഥാർത്ഥമായി ചെയ്ത ജോലിയുടെ അളവിനോട് പൊരുത്തപ്പെടുന്നുണ്ടോ** എന്നത് പരിശോധിക്കണം. പരിശോധനാ റിപ്പോർട്ടുകൾ, **മാനേജ്മെന്റ് ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റത്തിൽ അപ്‌ലോഡ് ചെയ്യണം.**

28. പരാതിപരിഹാര സംവിധാനം

ഈ നിയമപ്രകാരം, ഫലപ്രദമായ **പരാതിപരിഹാര സംവിധാനം** സ്ഥാപിക്കണം. ഇതിൽ ഉൾപ്പെടേണ്ട ഘടകങ്ങൾ:

(a) വാർഡ്, ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, ബ്ലോക്ക്, ജില്ല തലങ്ങളിൽ, പരാതികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിനുള്ള സ്ഥാപന സംവിധാനങ്ങൾ. **ഓരോ ആഴ്ചയും കുറഞ്ഞത് ഒരു ദിവസം**, ഉദ്യോഗസ്ഥർ നിർബന്ധമായും പരാതികൾ സ്വീകരിക്കാൻ ലഭ്യരായിരിക്കണം.

(b) എഴുത്തിൽ, ടെലിഫോണിൽ, ഓൺലൈനിൽ, അല്ലെങ്കിൽ വാചാലമായി, ഏതെങ്കിലും അധികാരപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥനോട് നൽകിയ എല്ലാ പരാതികൾക്കും, **തീയതി രേഖപ്പെടുത്തിയ അംഗീകാരം** നൽകണം.

(c) സ്ഥലപരിശോധനയിലൂടെയോ പരിശോധനയിലൂടെയോ നടത്തുന്ന അന്വേഷണം, **പരാതി ലഭിച്ചതിന് ഏഴ് പ്രവൃത്തി ദിവസത്തിനുള്ളിൽ** പൂർത്തിയാക്കി പരിഹരിക്കണം.

(d) അന്വേഷണം പൂർത്തിയായ ശേഷം, ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരികൾ ഉടൻ തിരുത്തൽ നടപടികൾ ആരംഭിക്കണം. **പരാതി പതിനഞ്ച് ദിവസത്തിനുള്ളിൽ പരിഹരിക്കണം.**

(e) നിർദ്ദിഷ്ട തലത്തിൽ, ഏഴ് പ്രവൃത്തി ദിവസത്തിനുള്ളിൽ പരാതി പരിഹരിക്കാത്തത്, ഈ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ ലംഘിച്ചതായി കണക്കാക്കപ്പെടുകയും, വകുപ്പ് 27 പ്രകാരമോ, ഈ നിയമത്തിലെ അനുബന്ധ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരമോ നടപടി സ്വീകരിക്കപ്പെടുകയും വേണം.

(f) പ്രാഥമിക അന്വേഷണത്തിനിടയിലോ സാമൂഹിക ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ടിലെ കണ്ടെത്തലുകളിലൂടെയോ, **സാമ്പത്തിക ക്രമക്കേടിന്റെ prima facie തെളിവുകൾ** ലഭിച്ചാൽ, ജില്ലാ പരിപാടി ഏകോപനാധികാരി, നിയമോപദേശം നേടിയ ശേഷം, **FIR രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് ആവശ്യമായ നടപടികൾ ആരംഭിക്കണം.**

(g) ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരികൾ, പരാതിക്കാരനെ, **എഴുത്തിലോ ഡിജിറ്റലായോ**, അന്വേഷണത്തിന്റെ നിഗമനങ്ങളും പരിഹാരത്തിനായി സ്വീകരിച്ച നടപടികളും അറിയിക്കണം.

(h) എല്ലാ നടപ്പാക്കുന്ന ഏജൻസികളും സ്വീകരിച്ച പരാതികളിൽ എടുത്ത നടപടികൾ, **ഇടത്തരം പഞ്ചായത്തും ജില്ലാപഞ്ചായത്തും നടത്തുന്ന യോഗങ്ങളിൽ**, അവലോകനത്തിനും നിരീക്ഷണത്തിനുമായി അവതരിപ്പിക്കണം.

(i) ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ ഉത്തരവുകൾക്കെതിരായ അപ്പീലുകൾ, **പരിപാടി ഓഫീസറുടെ മുമ്പിൽ** സമർപ്പിക്കണം. പരിപാടി ഓഫീസറുടെ ഉത്തരവുകൾക്കെതിരായ അപ്പീലുകൾ, **ജില്ലാ പരിപാടി ഏകോപനാധികാരിയുടെ മുമ്പിൽ** സമർപ്പിക്കണം. ജില്ലാ പരിപാടി ഏകോപനാധികാരിയുടെ ഉത്തരവുകൾക്കെതിരായ അപ്പീലുകൾ, **സംസ്ഥാന പരാതിപരിഹാര അതോറിറ്റിയിലോ, സംസ്ഥാന സർക്കാർ നിശ്ചയിക്കുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥനിലോ** സമർപ്പിക്കണം.

(j) എല്ലാ അപ്പീലുകളും, ഉത്തരവിന്റെ തീയതി മുതൽ **നാൽപ്പത്തിയഞ്ച് ദിവസത്തിനുള്ളിൽ** സമർപ്പിക്കണം.

(k) എല്ലാ അപ്പീലുകളും, ലഭിച്ച തീയതി മുതൽ **മുപ്പത് ദിവസത്തിനുള്ളിൽ** തീർപ്പാക്കണം.

(l) വാർഡ്, ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, ബ്ലോക്ക്, ജില്ല തലങ്ങളിൽ, **പതിനഞ്ച് ദിവസത്തിനുള്ളിൽ പരിഹരിക്കാത്ത പരാതികൾ**, **നിശ്ചിത മാനേജ്മെന്റ് ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റവുമായി ഏകീകരിച്ച ഡിജിറ്റൽ സംവിധാനങ്ങൾ** വഴി, സ്വയം അടുത്ത ഉയർന്ന തലത്തിലേക്ക് കൈമാറണം. അത്തരം കൈമാറ്റങ്ങൾ, **ഇലക്ട്രോണിക് രീതിയിൽ തുടർച്ചയായി നിരീക്ഷിക്കപ്പെടണം.**

29. ഓംബുഡ്സ്പേഴ്സൺ

സംസ്ഥാന സർക്കാർ, ഓരോ ജില്ലയ്ക്കും, **പരാതികൾ സ്വീകരിക്കുകയും, അന്വേഷണങ്ങൾ നടത്തുകയും, അവാർഡുകൾ നൽകുകയും ചെയ്യുന്ന ഓംബുഡ്സ്പേഴ്സണിനെ** നിയമിക്കണം. ഇത്, കേന്ദ്ര സർക്കാരും സംസ്ഥാന സർക്കാരും വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുന്ന മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ അനുസരിച്ചായിരിക്കണം. ഓംബുഡ്സ്പേഴ്സൺ, ഈ നിയമപ്രകാരം നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്ന **ഡിജിറ്റൽ പോർട്ടലുമായി ഏകീകരിച്ച ഡിജിറ്റൽ പ്ലാറ്റ്ഫോമുകൾ** വഴി പ്രവർത്തിക്കണം.

30. വ്യവസ്ഥാ ലംഘനത്തിനുള്ള നടപടി

സംസ്ഥാന സർക്കാർ നടത്തുന്ന അന്വേഷണത്തിന് ശേഷം, ഈ നിയമത്തിലെ ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥ ലംഘിച്ചതായി തെളിഞ്ഞാൽ, **ജില്ലാ പരിപാടി ഏകോപനാധികാരി, പരിപാടി ഓഫീസർ, ഓംബുഡ്സ്പേഴ്സൺ അല്ലെങ്കിൽ സംസ്ഥാന സർക്കാർ അധികാരപ്പെടുത്തിയ മറ്റേതെങ്കിലും അധികാരികൾ**, വകുപ്പ് 27 പ്രകാരമോ, ഈ നിയമത്തിലെ അനുബന്ധ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരമോ നടപടി സ്വീകരിക്കണം.

31. വാർഷിക റിപ്പോർട്ടിംഗ്

ജില്ലാ പരിപാടി ഏകോപനാധികാരി, പരിപാടി ഓഫീസർ, ഓരോ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തും, അവരുടെ അധികാരപരിധിയിൽ പദ്ധതിയുടെ നടപ്പാക്കലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട **വസ്തുതകൾ, കണക്കുകൾ, നേട്ടങ്ങൾ** എന്നിവ വിശദീകരിക്കുന്ന വാർഷിക റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കണം. അത്തരം റിപ്പോർട്ടിന്റെ ഒരു പകർപ്പ്, **പദ്ധതിയിൽ വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്ന ഫീസ് അടച്ച്**, പൊതുജനങ്ങൾക്ക് ഭൗതികമായോ ഇലക്ട്രോണിക് രൂപത്തിലോ ലഭ്യമാക്കണം.

32. അക്കൗണ്ടുകളും രേഖകളും

പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ അക്കൗണ്ടുകളും രേഖകളും, **മാസ്റ്റർ റോൾസ് ഉൾപ്പെടെ**, പൊതുജന പരിശോധനയ്ക്കായി **സൗജന്യമായി ലഭ്യമാക്കണം**. ആരെങ്കിലും, അതിന്റെ പകർപ്പോ ബന്ധപ്പെട്ട ഭാഗങ്ങളോ ആവശ്യപ്പെടുകയാണെങ്കിൽ, അപേക്ഷ ലഭിച്ച തീയതി മുതൽ **മൂന്ന് പ്രവൃത്തി ദിവസത്തിനുള്ളിൽ** അത് നൽകണം.

33. ശേഷി വികസനവും പഞ്ചായത്തുകളുടെ ശക്തീകരണവും

പരിശീലനം, വിവര-വിദ്യാഭ്യാസ-സമ്പർക്കം (IEC), ഡിജിറ്റൽ സാക്ഷരത, പഞ്ചായത്തി രാജ് സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ശക്തീകരണം എന്നിവയ്ക്കായി, പ്രത്യേകിച്ചുള്ള ഒരു പദ്ധതി തയ്യാറാക്കണം.

ഷെഡ്യൂൾ II

[വകുപ്പ് 9(2) കാണുക]

1. ഗ്രാമീൺ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് കാർഡ്

(1) കുടുംബ രജിസ്ട്രേഷൻ —
ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിൽ താമസിക്കുന്ന, അശിക്ഷിതമായ കൈവേല ചെയ്യാൻ താൽപര്യമുള്ള, ഓരോ കുടുംബത്തിലെ പ്രായപൂർത്തിയായ അംഗവും, കുടുംബത്തിലെ പേരുകൾ, പ്രായം, വിലാസം എന്നിവ, തങ്ങൾ താമസിക്കുന്ന ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ പരിധിയിൽ, **കുടുംബ രജിസ്ട്രേഷൻക്കും ഗ്രാമീൺ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് കാർഡ് നൽകുന്നതിനുമായി** സമർപ്പിക്കണം.

(2) പ്രത്യേക ഗ്രാമീൺ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് കാർഡ്, ജോലി തേടുന്ന വ്യക്തി താഴെപ്പറയുന്ന വിഭാഗങ്ങളിൽപ്പെട്ടാൽ നൽകണം:
(a) ഏകാകിയായ സ്ത്രീ;
(b) വൈകല്യമുള്ള വ്യക്തി;
(c) അറുപത് വയസ്സിന് മുകളിലുള്ളവർ;
(d) മോചിതനായ ബന്ധിത തൊഴിലാളി;
(e) പ്രത്യേകിച്ച് ദുർബലമായ ഗോത്രവർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട വ്യക്തി;
(f) ട്രാൻസ്ജെൻഡർ വ്യക്തി.

(3) വ്യത്യസ്ത നിറത്തിലുള്ള പ്രത്യേക ഗ്രാമീൺ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് കാർഡ്, **ജോലി നൽകൽ, ജോലി വിലയിരുത്തൽ, ജോലിസ്ഥല സൗകര്യങ്ങൾ** എന്നിവയിൽ പ്രത്യേക സംരക്ഷണം ഉറപ്പാക്കണം.

(4) ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, ആവശ്യമായ അന്വേഷണങ്ങൾ നടത്തിയ ശേഷം, അപേക്ഷ ലഭിച്ച തീയതി മുതൽ **പതിനഞ്ച് ദിവസത്തിനുള്ളിൽ**, ഗ്രാമീൺ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് കാർഡ് നൽകണം. അതിൽ, **യൂണിക് കാർഡ് നമ്പർ**, രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത പ്രായപൂർത്തിയായ അംഗങ്ങളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ, അവരുടെ ഫോട്ടോകൾ, ബാങ്ക് അല്ലെങ്കിൽ പോസ്റ്റ് ഓഫീസ് അക്കൗണ്ട് നമ്പർ, ഇൻഷുറൻസ് പോളിസി നമ്പർ, ആധാർ നമ്പർ (ഉണ്ടെങ്കിൽ) എന്നിവ ഉൾപ്പെടണം.

(5) നൽകിയ ഗ്രാമീൺ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് കാർഡ്, **മൂന്ന് വർഷത്തേക്ക് സാധുവായിരിക്കും**. തുടർന്ന്, ആവശ്യമായ പരിശോധനകൾക്ക് ശേഷം പുതുക്കാവുന്നതാണ്.

(6) ഗ്രാമീൺ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് കാർഡ്, താഴെപ്പറയുന്ന സാഹചര്യങ്ങളിൽ മാത്രമേ റദ്ദാക്കാവൂ:
(a) അത് **പകർപ്പാണെന്ന്** കണ്ടെത്തിയാൽ;

(b) മുഴുവൻ കുടുംബവും, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ പരിധിക്ക് പുറത്തുള്ള സ്ഥലത്തേക്ക് സ്ഥിരമായി കുടിയേറി, ഗ്രാമത്തിൽ ഇനി താമസിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ;
(c) രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത കുടുംബത്തിലെ എല്ലാ പ്രായപൂർത്തിയായ അംഗങ്ങളും മരിച്ചാൽ.

(7) സംസ്ഥാന സർക്കാർ, ഗ്രാമീൺ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് കാർഡിൽ, താഴെപ്പറയുന്ന വിവരങ്ങൾ സ്ഥിരമായി പുതുക്കുന്നതിനുള്ള ക്രമീകരണങ്ങൾ നടത്തണം. നിയമത്തിലെ പ്രധാന ഉറപ്പുകൾ വ്യക്തമായി രേഖപ്പെടുത്തണം:
(a) ആവശ്യപ്പെട്ട ജോലിദിവസങ്ങളുടെ എണ്ണം;
(b) അനുവദിച്ച ജോലിദിവസങ്ങളുടെ എണ്ണം;
(c) അനുവദിച്ച ജോലിയുടെ വിവരണം, മാസ്റ്റർ റോൾ നമ്പറോടുകൂടി;
(d) അളവെടുപ്പ് വിശദാംശങ്ങൾ;
(e) നൽകിയ തൊഴിലില്ലായ്മ ഭൃത്യം (ഉണ്ടെങ്കിൽ);
(f) തീയതി-വൈസ് നൽകിയ വേതനത്തിന്റെ തുക;
(g) നൽകിയ വൈകിയ പണമടയ്ക്കൽ നഷ്ടപരിഹാരം (ഉണ്ടെങ്കിൽ);
(h) നൽകിയ ആസ്തി (ഉണ്ടെങ്കിൽ).

2. തൊഴിൽ ആവശ്യപ്പെടൽ

(1) ഗ്രാമീൺ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് കാർഡിൽ പേര് രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന, രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത കുടുംബത്തിലെ ഓരോ പ്രായപൂർത്തിയായ അംഗത്തിനും, പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ അശിക്ഷിതമായ കൈവേല ആവശ്യപ്പെടാനുള്ള അവകാശമുണ്ടാകും. ഓരോ അപേക്ഷയും നിർബന്ധമായും രജിസ്റ്റർ ചെയ്യണം, തീയതി രേഖപ്പെടുത്തിയ രസീത് നൽകണം, അത് നിശ്ചിത ഡിജിറ്റൽ പ്ലാറ്റ്ഫോമിൽ രേഖപ്പെടുത്തണം.

(2) സംസ്ഥാന സർക്കാർ, ദുർബല വിഭാഗങ്ങളുടെ ആവശ്യങ്ങൾ മുൻകരുതലോടെ പരിശോധിച്ച്, അവർക്കു തൊഴിൽ നൽകണം.

(3) തൊഴിൽ അപേക്ഷ, വാചാലമായോ എഴുത്തിലോ, വാർഡ് അംഗത്തോടോ, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തോടോ, പരിപാടി ഓഫീസറോടോ, സംസ്ഥാന സർക്കാർ അധികാരപ്പെടുത്തിയ മറ്റേതെങ്കിലും വ്യക്തിയോടോ, ഡിജിറ്റൽ പ്ലാറ്റ്ഫോമുകളിലൂടെയോ, സംസ്ഥാന സർക്കാർ അംഗീകരിച്ച മറ്റ് മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെയോ സമർപ്പിക്കാം.

(4) തൊഴിൽ അപേക്ഷകൾ, വ്യക്തിപരമായോ, കൂട്ടമായോ സമർപ്പിക്കാം.

(5) ഒരാൾ ആവശ്യപ്പെടുന്ന തൊഴിൽ ദിവസങ്ങളുടെ എണ്ണത്തിനും, അദ്ദേഹത്തിന് നൽകുന്ന തൊഴിൽ ദിവസങ്ങളുടെ എണ്ണത്തിനും, കുടുംബത്തിന് ഉറപ്പുനൽകിയിരിക്കുന്ന മൊത്തം ദിവസങ്ങളുടെ പരിധി ഒഴികെ, **പരിധിയില്ല**.

(6) സാധാരണയായി, തൊഴിൽ അപേക്ഷകൾ, **കുറഞ്ഞത് ആറു ദിവസത്തെ തുടർച്ചയായ ജോലിക്കായി** ആയിരിക്കണം.

(7) പദ്ധതിയിൽ, **മുൻകൂട്ടി അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള വ്യവസ്ഥ** ഉണ്ടായിരിക്കണം. അതായത്, തൊഴിൽ ആവശ്യപ്പെടുന്ന തീയതിക്ക് മുമ്പ് അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

(8) ഒരേ വ്യക്തി, **ഒന്നിലധികം അപേക്ഷകൾ** സമർപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ, ആവശ്യപ്പെടുന്ന തൊഴിൽ കാലയളവുകൾ തമ്മിൽ **ഒന്നുമിച്ച് വരരുത്**.

3. തൊഴിൽ അനുവദിക്കൽ

(1) ഗ്രാമപഞ്ചായത്തും പരിപാടി ഓഫീസറും, ഓരോ അപേക്ഷകനും, അപേക്ഷ ലഭിച്ച തീയതി മുതൽ **പതിനഞ്ച് ദിവസത്തിനുള്ളിൽ**, അല്ലെങ്കിൽ മുൻകൂട്ടി അപേക്ഷ നൽകിയാൽ, അപേക്ഷയിൽ ആവശ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന തീയതി മുതൽ, പദ്ധതിയുടെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം, അശിക്ഷിതമായ കൈവേല നൽകുന്നത് ഉറപ്പാക്കണം.

(2) സ്ത്രീകൾക്ക് മുൻഗണന നൽകണം. കുറഞ്ഞത് **മൂന്നിൽ ഒരു ഭാഗം ഗുണഭോക്താക്കൾ സ്ത്രീകളായിരിക്കണം**. ഏകാകിയായ സ്ത്രീകളുടെയും വൈകല്യമുള്ളവരുടെയും പങ്കാളിത്തം വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കണം.

(3) തൊഴിൽ അനുവദിച്ച അപേക്ഷകരെ, **ഗ്രാമീൺ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് കാർഡിൽ നൽകിയ വിലാസത്തിലേക്ക് കത്തയച്ചോ, മറ്റ് ഫലപ്രദമായ ആശയവിനിമയ മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെയോ, ജില്ല/ഇടത്തരം/ഗ്രാമ തല പഞ്ചായത്തുകളുടെ ഓഫീസിൽ പൊതുവായ അറിയിപ്പ് പ്രദർശിപ്പിച്ചോ**, എഴുത്തിൽ അറിയിക്കണം.

(4) തൊഴിൽ അനുവദിച്ച വ്യക്തികളുടെ പട്ടിക, **ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ നോട്ടീസ് ബോർഡിലും, പരിപാടി ഓഫീസറുടെ ഓഫീസിലും**, പരിപാടി ഓഫീസർ ആവശ്യമായതായി കരുതുന്ന മറ്റ് സ്ഥലങ്ങളിലും പ്രദർശിപ്പിക്കണം. ഈ പട്ടിക, സംസ്ഥാന സർക്കാരിനും, താൽപര്യമുള്ള ഏത് വ്യക്തിക്കും പരിശോധനയ്ക്കായി തുറന്നിരിക്കണം.

(5) സാധ്യമായത്ര, അപേക്ഷകൻ അപേക്ഷിക്കുന്ന സമയത്ത് താമസിക്കുന്ന ഗ്രാമത്തിൽ നിന്ന് **അഞ്ച് കിലോമീറ്റർ പരിധിക്കുള്ളിൽ** തൊഴിൽ നൽകണം.

(6) പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ പുതിയ പ്രവൃത്തി ആരംഭിക്കാവുന്നത്, കുറഞ്ഞത് **പത്ത് തൊഴിലാളികൾ** ലഭ്യമായാൽ മാത്രമാണ്. എന്നാൽ, സംസ്ഥാന സർക്കാർ നിശ്ചയിക്കുന്ന പ്രകാരം, **മലയോര പ്രദേശങ്ങളിലെ പുതിയ പ്രവൃത്തികൾക്കും വനംവൽക്കരണ പ്രവൃത്തികൾക്കും** ഈ വ്യവസ്ഥ ബാധകമല്ല.

(7) തൊഴിൽ, വകുപ്പ് 3-ലെ ഉപഖണ്ഡം (5)-ൽ വ്യക്തമാക്കിയ പരിധിക്ക് പുറത്താണ് നൽകുന്നതെങ്കിൽ, അത് ബ്ലോക്കിനുള്ളിൽ നൽകണം. തൊഴിലാളികൾക്ക്, **വേതന നിരക്കിന്റെ പത്ത് ശതമാനം അധിക വേതനം**, ഗതാഗതത്തിനും താമസച്ചെലവിനും നൽകണം.

(8) തൊഴിൽ കാലയളവ്, **കുറഞ്ഞത് ആറു ദിവസത്തെ തുടർച്ചയായ** ആയിരിക്കണം. എന്നാൽ, ഒരു **ആഴ്ചയിൽ ആറു ദിവസത്തിൽ** കൂടുതലാകരുത്.

4. ജോലിസ്ഥല പരിപാലനം

(1) ജോലിസ്ഥലത്തിലെ സുതാര്യത ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി, താഴെപ്പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾ ഉറപ്പാക്കണം:
(a) തൊഴിലാളികൾക്ക്, ജോലിയുടെ വിവിധ വ്യവസ്ഥകൾ വിശദീകരിക്കുന്ന **പദ്ധതി ആരംഭ യോഗം** നടത്തണം;
(b) അംഗീകരിച്ച പ്രവൃത്തി ഉത്തരവിന്റെ ഒരു പകർപ്പ്, ജോലിസ്ഥലത്ത് പൊതുജന പരിശോധനയ്ക്കായി ലഭ്യമാക്കണം;
(c) ഓരോ പ്രവൃത്തിയുടെയും അളവെടുപ്പ് രേഖയും തൊഴിലാളികളുടെ വിശദാംശങ്ങളും പൊതുജന പരിശോധനയ്ക്കായി ലഭ്യമാക്കണം;
(d) ഓരോ ജോലിസ്ഥലത്തും, **പൗര വിവര ബോർഡ്** സ്ഥാപിച്ച്, കേന്ദ്ര സർക്കാർ വ്യക്തമാക്കുന്ന രീതിയിൽ, സ്ഥിരമായി പുതുക്കണം;
(e) കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ നിർദ്ദേശപ്രകാരം രൂപീകരിച്ച **വിജിലൻസ് ആൻഡ് മോണിറ്ററിംഗ് കമ്മിറ്റി**, എല്ലാ പ്രവൃത്തികളും പരിശോധിക്കാം. അതിന്റെ വിലയിരുത്തൽ റിപ്പോർട്ട്, കേന്ദ്ര സർക്കാർ വ്യക്തമാക്കുന്ന ഫോർമാറ്റിൽ, പ്രവൃത്തി രജിസ്റ്ററിൽ രേഖപ്പെടുത്തി, **സാമൂഹിക ഓഡിറ്റിനിടെ ഗ്രാമസഭയ്ക്ക്** സമർപ്പിക്കണം.

(2) ജോലിസ്ഥലത്ത്, **സുരക്ഷിത കുടിവെള്ളം, കുട്ടികൾക്കുള്ള തണലിടങ്ങൾ, വിശ്രമ ഇടവേളകൾ, ചെറിയ പരിക്കുകൾക്കും ആരോഗ്യ അപകടങ്ങൾക്കും വേണ്ടിയുള്ള മതിയായ സാമഗ്രികളുള്ള ഫസ്റ്റ് എയ്ഡ് ബോക്സ്** എന്നിവ ഒരുക്കണം.

(3) ഏതെങ്കിലും ജോലിസ്ഥലത്ത്, **അഞ്ച് വയസ്സിന് താഴെയുള്ള കുട്ടികളുടെ എണ്ണം അഞ്ചോ അതിലധികമോ** ആയാൽ, അവരെ നോക്കാൻ, സ്ത്രീ തൊഴിലാളികളിൽ ഒരാളെ നിയോഗിക്കണം. നിയോഗിക്കപ്പെട്ട ആ വ്യക്തിക്ക്, **വേതന നിരക്കനുസരിച്ച് വേതനം** നൽകണം.

5. ക്ഷേമം

(1) പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ ജോലി ചെയ്യുന്ന ഒരാൾക്ക്, ജോലി ചെയ്യുന്നതിനിടെ സംഭവിക്കുന്ന അപകടത്തിൽ **വ്യക്തിഗത പരിക്ക്** സംഭവിച്ചാൽ, ആവശ്യമായ **മെഡിക്കൽ ചികിത്സ സൗജന്യമായി** ലഭിക്കണം.

(2) പരിക്കേറ്റ തൊഴിലാളിക്ക് **ആശുപത്രി പ്രവേശനം** ആവശ്യമായാൽ, സംസ്ഥാന സർക്കാർ, താമസ സൗകര്യം, ചികിത്സ, മരുന്നുകൾ, കൂടാതെ **വേതന നിരക്കിന്റെ കുറഞ്ഞത് പകുതി തുകയെങ്കിലും** ദിവസവേതനമായി നൽകുന്ന രീതിയിൽ, ആശുപത്രി പ്രവേശനം ഒരുക്കണം.

(3) പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ ജോലി ചെയ്യുന്ന ഒരാൾ, ജോലി ചെയ്യുന്നതിനിടെ സംഭവിക്കുന്ന അപകടത്തിൽ **മരണപ്പെടുകയോ സ്ഥിരമായ വൈകല്യം സംഭവിക്കുകയോ** ചെയ്താൽ, നടപ്പാക്കുന്ന ഏജൻസി, **പ്രധാനമന്ത്രി സുരക്ഷാ ബീമാ യോജന** പ്രകാരമുള്ള അവകാശത്തിനനുസരിച്ച്, അല്ലെങ്കിൽ കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുന്ന പ്രകാരം, **എക്സ്ഗ്രേഷ്യ (പ്രത്യേക ധനസഹായം)** നൽകണം.

(4) പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ ജോലി ചെയ്യുന്ന ഒരാളോടൊപ്പം വന്നിരിക്കുന്ന കുട്ടിക്ക്, അപകടത്തിൽ **വ്യക്തിഗത പരിക്ക്** സംഭവിച്ചാൽ, കുട്ടിക്ക് **സൗജന്യ മെഡിക്കൽ ചികിത്സ** ലഭിക്കണം. കുട്ടി അപകടത്തിൽ **മരണപ്പെടുകയോ വൈകല്യം സംഭവിക്കുകയോ** ചെയ്താൽ, സംസ്ഥാന സർക്കാർ നിശ്ചയിക്കുന്ന പ്രകാരം, **നിയമപരമായ രക്ഷിതാക്കൾക്ക് എക്സ്ഗ്രേഷ്യ** നൽകണം.

6. വേതനപണമടയ്ക്കൽ

(1) മസ്റ്റർ റോൾസ് അടച്ച തീയതി മുതൽ **പതിനഞ്ച് ദിവസത്തിനുള്ളിൽ** വേതനം നൽകാത്ത പക്ഷം, തൊഴിലാളികൾക്ക്, **വേതനം ലഭിക്കാത്ത തുകയുടെ 0.05% വീതം പ്രതിദിനം**, പതിനാറാം ദിവസത്തിന് ശേഷം ഉണ്ടായ വൈകിയ ദിവസങ്ങൾക്ക്, നഷ്ടപരിഹാരം ലഭിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) നഷ്ടപരിഹാരം നൽകേണ്ട തീയതി മുതൽ **പതിനഞ്ച് ദിവസത്തിനുള്ളിൽ** നൽകാത്ത വൈകിയ നഷ്ടപരിഹാരം, വേതനപണമടയ്ക്കൽ വൈകിയതുപോലെ തന്നെയാണ് കണക്കാക്കേണ്ടത്.

(3) വേതനപണമടയ്ക്കലിൽ ഉത്തരവാദിത്തം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനും, വിവിധ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയോ ഏജൻസികളുടെയോ കുറ്റബോധം കണക്കാക്കുന്നതിനുമായി, സംസ്ഥാനങ്ങൾ, വേതനനിർണ്ണയവും പണമടയ്ക്കലും വിവിധ ഘട്ടങ്ങളായി വിഭജിക്കണം. ഉദാഹരണത്തിന്:
(a) ജോലിയുടെ അളവെടുപ്പ്;
(b) മസ്റ്റർ റോൾസ് കമ്പ്യൂട്ടറൈസ് ചെയ്യൽ;
(c) അളവെടുപ്പുകൾ കമ്പ്യൂട്ടറൈസ് ചെയ്യൽ;
(d) വേതന പട്ടികകൾ തയ്യാറാക്കൽ;
(e) ഫണ്ട് ട്രാൻസ്ഫർ ഓർഡറുകൾ (FTOs) അപ്‌ലോഡ് ചെയ്യൽ.
ഓരോ ഘട്ടത്തിനും പരമാവധി സമയപരിധിയും, ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥനോ ഏജൻസിയോ വ്യക്തമാക്കണം.

(4) കമ്പ്യൂട്ടർ സംവിധാനത്തിൽ, മസ്റ്റർ റോൾസ് അടച്ച തീയതിയും, തൊഴിലാളികളുടെ അക്കൗണ്ടിൽ വേതനം നിക്ഷേപിച്ച തീയതിയും അടിസ്ഥാനമാക്കി, **സ്വയം നഷ്ടപരിഹാരം കണക്കാക്കുന്ന സംവിധാനം** ഉണ്ടായിരിക്കണം.

(5) സംസ്ഥാന സർക്കാർ, ആവശ്യമായ പരിശോധനകൾക്ക് ശേഷം, **നിശ്ചിത സമയപരിധിക്കുള്ളിൽ നഷ്ടപരിഹാരം മുൻകൂട്ടി നൽകണം**. തുടർന്ന്, വൈകിയതിന് ഉത്തരവാദികളായ ഉദ്യോഗസ്ഥരിൽ നിന്നും ഏജൻസികളിൽ നിന്നും, നഷ്ടപരിഹാര തുക വീണ്ടെടുക്കണം.

(6) ജില്ലാ പരിപാടി ഏകോപനാധികാരിയുടെയോ പരിപാടി ഓഫീസറുടെയോ കടമയാണ്, **സിസ്റ്റം പ്രവർത്തനക്ഷമമാക്കുന്നത് ഉറപ്പാക്കുക**.

(7) വൈകിയ ദിവസങ്ങളുടെ എണ്ണം, നൽകേണ്ട നഷ്ടപരിഹാരം, നൽകിയ നഷ്ടപരിഹാരം എന്നിവ, **മാനേജ്മെന്റ് ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റത്തിൽ** പ്രതിഫലിക്കണം.

(8) ഉപഖണ്ഡം (1) ഫലപ്രദമായി നടപ്പാക്കുന്നത്, ഈ നിയമത്തിലെ **വകുപ്പ് 29-ന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി നിർബന്ധമായും ആവശ്യമാണ്**.

7.കേന്ദ്ര സർക്കാർ ഒഴിവാക്കിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ, വേതനപണമടയ്ക്കൽ, തൊഴിലാളികളുടെ ബാങ്കുകളിലോ പോസ്റ്റ് ഓഫീസുകളിലോ ഉള്ള വ്യക്തിഗത സേവിംഗ്സ് അക്കൗണ്ടുകൾ **വഴി നടത്തണം.**

8.പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ തൊഴിൽ നൽകുമ്പോൾ, ലിംഗത്തെ മാത്രം അടിസ്ഥാനമാക്കി വിവേചനം ഉണ്ടാകരുത്. സമാന വേതന നിയമം, 1976 (25 of 1976)-**ലെ വ്യവസ്ഥകൾ പാലിക്കണം.**

9. രേഖാപരിപാലനവും പരാതിപരിഹാര സംവിധാനവും

ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, **ഗ്രാമീൺ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് കാർഡുകളും പാസ്ബുക്കുകളും നൽകിയ വിവരങ്ങൾ, കുടുംബനാഥന്റെ പേര്, പ്രായം, വിലാസം, രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത കുടുംബത്തിലെ പ്രായപൂർത്തിയായ**

അംഗങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്ന രജിസ്റ്ററുകൾ, വൗച്ചറുകൾ, മറ്റ് രേഖകൾ, പദ്ധതിയിൽ വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്ന രീതിയിൽ തയ്യാറാക്കി പരിപാലിക്കണം.

10. (1)

ഈ ഷെഡ്യൂളിൽ ഉള്ള ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിരുദ്ധമല്ലാത്ത വിധത്തിൽ, **പ്രളയം, ചുഴലിക്കാറ്റ്, സുനാമി, ഭൂകമ്പം** പോലുള്ള ദേശീയ ദുരന്തങ്ങൾ മൂലം, ഗ്രാമീണ ജനസംഖ്യ വലിയ തോതിൽ കുടിയൊഴിയേണ്ട സാഹചര്യം ഉണ്ടായാൽ, ബാധിത പ്രദേശങ്ങളിലെ ഗ്രാമീണ കുടുംബങ്ങളിലെ പ്രായപൂർത്തിയായ അംഗങ്ങൾക്ക് —

(a) താൽക്കാലികമായി താമസം മാറിയ പ്രദേശത്തെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലോ പരിപാടി ഓഫീസറിലോ രജിസ്ട്രേഷൻ ആവശ്യപ്പെടുകയും, **ഗ്രാമീൺ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് കാർഡ്** ലഭിക്കുകയും ചെയ്യുക;

(b) താൽക്കാലിക താമസ പ്രദേശത്തെ പരിപാടി ഓഫീസറോടോ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തോടോ, **വാചാലമായോ എഴുത്തിലോ തൊഴിൽ അപേക്ഷകൾ** സമർപ്പിക്കുക;

(c) കാർഡ് നഷ്ടപ്പെട്ടാലോ നശിച്ചാലോ, **പുനർ രജിസ്ട്രേഷൻക്കും ഗ്രാമീൺ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് കാർഡ് വീണ്ടും നൽകുന്നതിനും** അപേക്ഷിക്കുക.

(2) അത്തരം ഗ്രാമീൺ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് കാർഡുകളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ, **ജില്ലാ പരിപാടി ഏകോപനാധികാരിയെ** അറിയിക്കണം.

(3) സാധാരണ സ്ഥിതിയിലേക്ക് മടങ്ങിയാൽ, നൽകിയ ഗ്രാമീൺ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് കാർഡ്, **മൂല താമസ സ്ഥലത്ത് വീണ്ടും അംഗീകരിച്ച്**, പഴയ കാർഡുമായി **ക്ലബ് ചെയ്ത്** സൂക്ഷിക്കണം.

(4) നൽകിയ തൊഴിൽ ദിവസങ്ങളുടെ എണ്ണം, **ഓരോ കുടുംബത്തിനും ഉറപ്പുനൽകിയ 125 ദിവസത്തെ തൊഴിൽ** കണക്കാക്കുമ്പോൾ ഉൾപ്പെടുത്തണം.

11.ഓരോ തൊഴിലാളിക്കും, വാചാലമായോ എഴുത്തിലോ, **എല്ലാ നടപ്പാക്കൽ തലങ്ങളിലും,** പരാതി രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാനും കേൾക്കപ്പെടാനും **അവസരം ഉണ്ടായിരിക്കണം. പരാതികൾ, പദ്ധതിയിലെ** പരാതിപരിഹാര സംവിധാനത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ **പ്രകാരം തീർപ്പാക്കണം.**

ഉദ്ദേശ്യങ്ങളും കാരണങ്ങളും വ്യക്തമാക്കുന്ന പ്രസ്താവന

വിക്സിത് ഭാരത്—തൊഴിലും ഉപജീവനവും ഉറപ്പുനൽകുന്ന ദൗത്യം (ഗ്രാമീണ): VB—GRAM G (विकसित भारत—जी राम जी) ബിൽ, 2025 താഴെപ്പറയുന്ന പശ്ചാത്തലത്തോടും ഉദ്ദേശ്യങ്ങളോടും കാരണങ്ങളോടും കൂടി അവതരിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു.

2. സ്വാതന്ത്ര്യാനന്തര കാലഘട്ടത്തിൽ, ഇന്ത്യയിലെ ഗ്രാമവികസന നയങ്ങൾ, **ദാരിദ്ര്യം പരിഹരിക്കൽ, കാർഷിക ഉൽപാദനക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കൽ, അധികവും അപൂർണ്ണമായി തൊഴിൽ ചെയ്യുന്ന ഗ്രാമീണ തൊഴിലാളികളെ വിവിധ വേതന തൊഴിൽ പദ്ധതികളിലൂടെ ഉൾക്കൊള്ളിക്കൽ, ഗ്രാമീണ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തൽ** എന്നിവയിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിച്ചു. പതിറ്റാണ്ടുകളായി, സമീപനങ്ങൾ **സമൂഹ വികസന പരിപാടികളിൽ നിന്ന് തൊഴിൽ സൃഷ്ടി പദ്ധതികളിലേക്ക്** മാറി, ഗ്രാമീണ സമൂഹങ്ങളെ ഉയർത്തിപ്പിടിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. **ഗ്രാമീണ തൊഴിൽ സൃഷ്ടി പദ്ധതികളുടെ സ്വഭാവം,** മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക സാഹചര്യങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി തുടർച്ചയായി മാറിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

3. ഇന്ത്യയിലെ ഗ്രാമീണ തൊഴിൽ പദ്ധതികൾ, പല ഘട്ടങ്ങളിലൂടെ വികസിച്ചു. 1960-കളിലെ **ഗ്രാമീണ മാൻപവർ പ്രോഗ്രാം**, 1971-ലെ **ക്രാഷ് സ്കീം ഫോർ റൂറൽ എംപ്ലോയ്മെന്റ്** എന്നിവയിൽ തുടങ്ങി. 1980-കളിൽ, **നാഷണൽ റൂറൽ എംപ്ലോയ്മെന്റ് പ്രോഗ്രാം, റൂറൽ ലാൻഡ്‌ലസ് എംപ്ലോയ്മെന്റ് ഗ്യാരണ്ടി പ്രോഗ്രാം** തുടങ്ങിയവ ആരംഭിച്ചു. പിന്നീട്, 1993-ൽ ഇവ **ജവഹർ തൊഴിൽ പദ്ധതി (Jawahar Rozgar Yojana)** ആയി ലയിച്ചു. 1999-ൽ ഇത് **സമ്പൂർണ ഗ്രാമീണ തൊഴിൽ പദ്ധതി (Sampoorna Grameen Rozgar Yojana)** ആയി ഏകീകരിക്കപ്പെട്ടു.

1993-ൽ, **തൊഴിൽ ഉറപ്പ് പദ്ധതി (Employment Assurance Scheme)** ആരംഭിച്ചു, കാർഷിക ഇടവേളകളിൽ തൊഴിൽ നൽകുന്നതിനായി. 1977-78-ൽ ആരംഭിച്ച **ഫുഡ് ഫോർ വർക്ക് പ്രോഗ്രാം**, 2004-ൽ **നാഷണൽ ഫുഡ് ഫോർ വർക്ക് പ്രോഗ്രാം** ആയി വിപുലീകരിക്കപ്പെട്ടു. ഇതിലൂടെ, **പിന്നാക്ക ജില്ലകളിൽ ഭക്ഷ്യസുരക്ഷയും തൊഴിലും മെച്ചപ്പെടുത്താൻ**, പൊതുപ്രവൃത്തികളിൽ കൈവേല ചെയ്യുന്ന തൊഴിലാളികൾക്ക് ധാന്യങ്ങൾ വേതനമായി നൽകി.

പ്രധാനമായി, **മഹാരാഷ്ട്ര തൊഴിൽ ഉറപ്പ് നിയമം, 1977**, ഓരോ ഗ്രാമീണ കുടുംബത്തിലെ പ്രായപൂർത്തിയായ അംഗങ്ങൾക്ക്, അശിക്ഷിതമായ കൈവേല ചെയ്യാൻ സ്വമേധയാ മുന്നോട്ടുവരുന്നവർക്ക്, **തൊഴിലിന്റെ അവകാശം** നൽകി. ഇതിലൂടെ, **നിയമപരമായ അവകാശത്തിന്റെ ആശയം** അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടു.

4. മുൻകാല പദ്ധതികൾ, ഗ്രാമീണ കുടുംബങ്ങൾക്ക് ചില ആശ്വാസം നൽകിയെങ്കിലും, **വ്യാപ്തിയും വിഭവങ്ങളും**, ഗ്രാമീണ ഇന്ത്യയിലെ **തൊഴിൽരഹിതത്വവും ദാരിദ്ര്യവും** പോലുള്ള വലിയ വെല്ലുവിളികളോട് താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ പരിമിതമായിരുന്നു. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ്, 2005-ൽ, **മഹാത്മാ ഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് നിയമം, 2005 (MGNREGA)**, ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിൽ തൊഴിൽ സൃഷ്ടിക്കാനുള്ള **നിയമപരമായ ഘടന** നൽകുന്നതിനായി നടപ്പിലാക്കിയത്.

5. കഴിഞ്ഞ ഇരുപത് വർഷങ്ങളായി, **MGNREGA**, ഗ്രാമീണ കുടുംബങ്ങൾക്ക് **വേതന തൊഴിൽ ഉറപ്പ്** നൽകി, വേതന വരുമാനം ഉറപ്പാക്കി. എന്നാൽ, ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിൽ നടന്ന **സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക പരിവർത്തനങ്ങൾ** കണക്കിലെടുത്ത്, ഇതിനെ കൂടുതൽ ശക്തിപ്പെടുത്തേണ്ടത് അനിവാര്യമായി. **സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാ ഇടപെടലുകളുടെ വ്യാപകമായ കവറേജും, പ്രധാന സർക്കാർ പദ്ധതികളുടെ saturation-ആധാരിത നടപ്പാക്കലും**, ഗ്രാമീണ ഭൂപ്രദേശത്തെ മാറ്റിമറിച്ചു.

ഗ്രാമീണ ബന്ധം, ഗ്രാമവാസസ്ഥലം, വൈദ്യുതീകരണം, സാമ്പത്തിക ഉൾപ്പെടുത്തൽ, ഡിജിറ്റൽ പ്രവേശനം എന്നിവ **ഗാഢമായി വ്യാപിച്ചു**. തൊഴിലാളി വിഭാഗം **വൈവിധ്യമാർന്നതായി മാറി. മെച്ചപ്പെട്ട വരുമാനം, വളർച്ച-കേന്ദ്രിത അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ, സ്ഥിരമായ ഉപജീവനം, കൂടുതൽ കാലാവസ്ഥാ പ്രതിരോധ ശേഷി** എന്നിവയാണ് ഗ്രാമീണ ജനങ്ങളുടെ പുതിയ ആഗ്രഹങ്ങൾ.

6. മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ആഗ്രഹങ്ങൾ നിറവേറ്റുന്നതിനായി, **ശക്തമായ സംയോജനം** ആവശ്യമാണ്. ഇതിലൂടെ, **സർക്കാരിന്റെ മുഴുവൻ സംവിധാനവും ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഏകീകൃത ഗ്രാമവികസന ഘടന** സ്ഥാപിക്കണം. ഇതിൽ, പല **പൂരക സർക്കാർ പദ്ധതികളും** ഉൾപ്പെടണം.

ഗ്രാമീണ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ നിർമ്മാണം, **ചിതറിച്ചുള്ള വിതരണം** നിന്ന് മാറി, **ഏകോപിതവും ഭാവി-കേന്ദ്രിതവുമായ സമീപനത്തിലേക്ക്** മാറണം. വിഭവങ്ങൾ, **സമത്വപരമായി വിതരണം ചെയ്യപ്പെടുകയും, വ്യത്യാസങ്ങൾ കുറയ്ക്കുകയും**, രാജ്യത്തെ എല്ലാ ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിലും **ഉൾക്കൊള്ളുന്ന വളർച്ച** പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും വേണം. ഇത്, **വസ്തുനിഷ്ഠമായ മാനദണ്ഡങ്ങളുടെ** അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കണം.

7.ദേശീയ വികസനം മുന്നേറുന്നതിനനുസരിച്ച്, ഗ്രാമവികസന പദ്ധതികൾ, **പുതിയ ആവശ്യങ്ങൾക്കും ഉയർന്ന ആഗ്രഹങ്ങൾക്കും അനുസൃതമായി** കാലാകാലങ്ങളിൽ പുതുക്കപ്പെടണം. ഇന്നത്തെ **വിപുലമായ മാറ്റങ്ങളുള്ള സാഹചര്യത്തിൽ**, ഗ്രാമവികസനത്തിന് **പരിവർത്തനാത്മകമായ സമീപനം** ആവശ്യമാണ്, വിക്സിത് ഭാരത് @2047-ന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിനായി. വികസന ഇടപെടലുകളുടെ വ്യാപ്തി വർദ്ധിക്കുന്നതിനാൽ, ഗ്രാമീണ കുടുംബങ്ങൾക്ക് **കൂടുതൽ തൊഴിൽ അവസരങ്ങൾ** സൃഷ്ടിക്കപ്പെടും. വിക്സിത് ഭാരതിന്റെ ദർശനത്തെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നതിനായി, ഗ്രാമീണ തൊഴിലാളികളെ കൂടുതൽ ഫലപ്രദമായി ഉൾപ്പെടുത്തുകയും, **ഉപജീവന ഉറപ്പ് ശക്തിപ്പെടുത്തി അവരെ ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും** ചെയ്യേണ്ടത് അനിവാര്യമാണ്. അതിനാൽ, സർക്കാർ, ഗ്രാമീണ കുടുംബങ്ങൾക്ക് നൽകുന്ന **വേതന തൊഴിൽ ഉറപ്പ്, ഒരു സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ 100 ദിവസത്തിൽ നിന്ന് 125 ദിവസമായി വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ**, അനുയോജ്യമായ നിയമം കൊണ്ടുവരാൻ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്.

8.

പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്ന ബിൽ, **"വിക്സിത് ഭാരത്—തൊഴിലും ഉപജീവനവും ഉറപ്പുനൽകുന്ന ദൗത്യം (ഗ്രാമീണ): VB—GRAM G (विकसित भारत—जी राम जी) ബിൽ, 2025"** എന്ന പേരിലാണ് അവതരിപ്പിക്കുന്നത്. ഇതിലൂടെ, വിക്സിത് ഭാരത് @2047 എന്ന ദേശീയ ദർശനവുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്ന ഗ്രാമവികസന ഘടന സ്ഥാപിക്കുകയാണ് ഉദ്ദേശ്യം. ഓരോ ഗ്രാമീണ കുടുംബത്തിലെ പ്രായപൂർത്തിയായ അംഗങ്ങൾ, **അശിക്ഷിതമായ കൈവേല ചെയ്യാൻ സ്വമേധയാ മുന്നോട്ടുവരുന്നവർക്ക്**, ഓരോ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലും **125 ദിവസത്തെ വേതന തൊഴിൽ നിയമപരമായി ഉറപ്പുനൽകി, ശക്തീകരണം, വളർച്ച, സംയോജനം, saturation** എന്നിവ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ച്, **സമൃദ്ധവും പ്രതിരോധ ശേഷിയുള്ള ഗ്രാമീണ ഭാരതം** സൃഷ്ടിക്കുകയാണ് ലക്ഷ്യം.

9. ബില്ലിന്റെ പ്രധാന സവിശേഷതകൾ:

(a) ബില്ലിന്റെ പ്രധാന ഉദ്ദേശ്യം, ഗ്രാമവികസന ഘടനയെ വിക്സിത് ഭാരത് @2047-ന്റെ ദേശീയ ദർശനവുമായി പൊരുത്തപ്പെടുത്തുകയാണ്. ഇതിന്, **ഓരോ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലും 125 ദിവസത്തെ നിയമപരമായ വേതന തൊഴിൽ ഉറപ്പ്**, അശിക്ഷിതമായ കൈവേല ചെയ്യാൻ സ്വമേധയാ മുന്നോട്ടുവരുന്ന ഗ്രാമീണ കുടുംബങ്ങൾക്ക് നൽകും. ഇതിലൂടെ, അവർ **വിപുലമായ ഉപജീവന സുരക്ഷാ ഘടനയിൽ കൂടുതൽ ഫലപ്രദമായി പങ്കാളികളാകാൻ** കഴിയും.

(b) ഗ്രാമീണ തൊഴിലാളികൾക്കുള്ള വേതന തൊഴിൽ ഉറപ്പ് വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ, **കാർഷിക തൊഴിലാളികളുടെ ലഭ്യത**, പ്രത്യേകിച്ച് **കാർഷിക ഉച്ചകാലങ്ങളിൽ**, ഉറപ്പാക്കുന്നത് നിർണായകമാണ്. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ, **സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് മുൻകൂട്ടി വിജ്ഞാപനം ചെയ്യാനുള്ള അധികാരം** ബില്ലിൽ നൽകും. അതിലൂടെ, വിത്ത് വിതയ്ക്കലും കൊയ്ത്തും നടക്കുന്ന ഉച്ചകാലങ്ങളിൽ, ഈ ബില്ലിന്റെ കീഴിൽ പ്രവൃത്തികൾ നടത്താതിരിക്കാനുള്ള വ്യവസ്ഥ ഉണ്ടാകും.

(c) ശക്തീകരണം, വളർച്ച, സംയോജനം, saturation എന്നിവയിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കും. **ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ**, പങ്കാളിത്ത പദ്ധതിയിടലിനും നടപ്പാക്കലിനും പ്രധാന സ്ഥാപനങ്ങളായിരിക്കും. ഇവയ്ക്ക് അനുയോജ്യമായ **പ്രൊഫഷണൽ, സാങ്കേതിക ശേഷി** നൽകും.

(d) സംയോജനം, saturation-ആധാരിത പദ്ധതിയിടൽ, Whole-of-Government delivery എന്നിവ, **വിക്സിത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതികളെ PM ഗതി ശക്തിയുമായി ഏകീകരിച്ച്** സ്ഥാപനവൽക്കരിക്കും. ഇതിലൂടെ, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ വ്യത്യസ്ത ആവശ്യങ്ങൾ പരിഹരിക്കപ്പെടും. **ജിയോസ്പേഷ്യൽ സിസ്റ്റങ്ങൾ, ഡിജിറ്റൽ പൊതുസൗകര്യങ്ങൾ, ജില്ലാ, സംസ്ഥാന പദ്ധതിയിടൽ സംവിധാനങ്ങൾ** എന്നിവ ഉപയോഗിച്ച്, ബ്ലോക്ക്, ജില്ല, സംസ്ഥാന തലങ്ങളിൽ പദ്ധതികൾ ഏകീകരിച്ച്, **വിക്സിത് ഭാരത് ദേശീയ ഗ്രാമീണ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ ശേഖരത്തിൽ** ഉൾപ്പെടുത്തും.

(e) ഓരോ സംസ്ഥാന സർക്കാരും, ഈ ബില്ലിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്ന ഉറപ്പ് നടപ്പാക്കുന്നതിനായി, **നിയമം പ്രാബല്യത്തിൽ വന്ന തീയതി മുതൽ ആറുമാസത്തിനുള്ളിൽ**, ഒരു പദ്ധതി തയ്യാറാക്കണം. അത്, **കേന്ദ്ര സഹായത്തോടെ നടപ്പാക്കുന്ന പദ്ധതി (Centrally Sponsored Scheme)** ആയിരിക്കും.

(f) കേന്ദ്ര സർക്കാർ, **നിയമത്തിൽ വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്ന വസ്തുനിഷ്ഠമായ മാനദണ്ഡങ്ങളുടെ** അടിസ്ഥാനത്തിൽ, ഓരോ സംസ്ഥാനത്തിനും **മാനദണ്ഡ വിഹിതം** അനുവദിക്കും. അംഗീകരിച്ച മാനദണ്ഡ വിഹിതത്തിന് മുകളിലുള്ള ചെലവ്, **സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെ ഉത്തരവാദിത്തമായിരിക്കും.**

(g) പ്രകൃതിദുരന്തങ്ങളോ അസാധാരണ സാഹചര്യങ്ങളോ ഉണ്ടായാൽ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ തീരുമാനിക്കുന്ന പ്രകാരം, **പ്രത്യേക ഇളവുകൾ അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്**. ഇതിലൂടെ, സമയബന്ധിതമായ പ്രതികരണത്തിനും രക്ഷാപ്രവർത്തനത്തിനുമായി, വ്യവസ്ഥകളിൽ താൽക്കാലിക മാറ്റങ്ങൾ വരുത്താൻ സാധിക്കും.

(h) അശിക്ഷിതമായ കൈവേലകൾക്കുള്ള **വേതന നിരക്കുകൾ**, ഈ നിയമത്തിനായി, കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യും. പ്രത്യേക നിരക്കുകൾ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുന്നതുവരെ, **മഹാത്മാ ഗാന്ധി NREGA പ്രകാരം വിജ്ഞാപനം ചെയ്ത വേതന നിരക്കുകൾ** ബാധകമായ നിരക്കുകളായി കണക്കാക്കപ്പെടും.

(i) ഈ ബില്ലിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം, നിശ്ചിത സമയപരിധിക്കുള്ളിൽ, അർഹനായ അപേക്ഷകനു തൊഴിൽ നൽകാത്ത പക്ഷം, **സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്, നിശ്ചിത നിരക്കിൽ തൊഴിലില്ലായ്മ ഭൃത്യം നൽകേണ്ട ബാധ്യത** ഉണ്ടായിരിക്കും.

(j) കേന്ദ്ര ഗ്രാമീൺ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് കൗൺസിലും സംസ്ഥാന ഗ്രാമീൺ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് കൗൺസിലുകളും രൂപീകരിക്കണം. ഇവ, അവരുടെ പ്രദേശങ്ങളിൽ, നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകളുടെ അവലോകനം, നിരീക്ഷണം, ഫലപ്രദമായ നടപ്പാക്കൽ എന്നിവയ്ക്കായി പ്രവർത്തിക്കും. **കേന്ദ്ര, സംസ്ഥാന തലങ്ങളിൽ സ്റ്റിയറിംഗ് കമ്മിറ്റികൾ** രൂപീകരിച്ച്, മാനദണ്ഡ വിഹിതങ്ങൾ, സംയോജനം, മറ്റ് വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച ശുപാർശകൾ നൽകണം.

(k) സുതാര്യതയും ഉത്തരവാദിത്തവും ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി, **ബയോമെട്രിക് സ്ഥിരീകരണം, സ്ഥലംസാങ്കേതിക വിദ്യകൾ ഉപയോഗിച്ചുള്ള പദ്ധതിയിടൽ, മൊബൈൽ, ഡാഷ്ബോർഡ് അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള നിരീക്ഷണം, പ്രതിവാര പൊതുവായ വെളിപ്പെടുത്തൽ സംവിധാനങ്ങൾ** എന്നിവ നടപ്പിലാക്കണം. **സാമൂഹിക ഓഡിറ്റ് സംവിധാനം** ശക്തിപ്പെടുത്തണം.

(l) പദ്ധതിയുടെ **കുറഞ്ഞത് ആവശ്യമായ സവിശേഷതകൾ**, ബില്ലിൽ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

10.ഈ ബിൽ, മുകളിൽ പറഞ്ഞ ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുകയാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

ന്യൂഡൽഹി; ശിവരാജ് സിംഗ് ചൗഹാൻ
2025 ഡിസംബർ 13

വകുപ്പുകളിലെ കുറിപ്പുകൾ

വകുപ്പ് 1 — ബില്ലിന്റെ **ചുരുക്കപ്പേരും പ്രാബല്യവും** സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ നൽകുന്നു.

വകുപ്പ് 2 — ബില്ലിൽ ഉപയോഗിക്കുന്ന **പദങ്ങളും വ്യാഖ്യാനങ്ങളും** സംബന്ധിച്ച നിർവചനങ്ങൾ നൽകുന്നു.

വകുപ്പ് 3 — ഓരോ സംസ്ഥാന സർക്കാരും, നിയമം പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നതിന് ശേഷം **ആറുമാസത്തിനുള്ളിൽ**, ബില്ലിനോട് പൊരുത്തപ്പെടുന്ന ഒരു **പദ്ധതി വിജ്ഞാപനം ചെയ്യണം**. അത് **കേന്ദ്ര സഹായത്തോടെ നടപ്പാക്കുന്ന പദ്ധതി (Centrally Sponsored Scheme)** ആയിരിക്കണം.

വകുപ്പ് 4 — എല്ലാ പ്രവൃത്തികളുടെ **ആരംഭസ്ഥാനമായി വിക്സിത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതികൾ** ഉണ്ടായിരിക്കണം. അവ ബ്ലോക്ക്, ജില്ല, സംസ്ഥാന തലങ്ങളിൽ ഏകീകരിക്കപ്പെടുകയും, **വിക്സിത് ഭാരത് ദേശീയ ഗ്രാമീണ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ ശേഖരത്തിൽ** ഉൾപ്പെടുത്തുകയും വേണം. ഇതിൽ **നാലു വിഷയാധിഷ്ഠിത മേഖലകളും ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ വർഗ്ഗീകരണവും** ഉൾപ്പെടുന്നു.

വകുപ്പ് 5 — ഓരോ ഗ്രാമീണ കുടുംബത്തിനും, **ഒരു സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ കുറഞ്ഞത് 125 ദിവസത്തെ വേതന തൊഴിൽ നിയമപരമായി ഉറപ്പുനൽകുന്നു.** അശിക്ഷിതമായ കൈവേല ചെയ്യാൻ സ്വമേധയാ മുന്നോട്ടുവരുന്നവർക്ക് ഇത് ബാധകമാണ്. കൂടാതെ, പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ ജോലി ചെയ്തവർക്ക് **വേതന ഉറപ്പ്** നൽകുന്നു.

വകുപ്പ് 6 — **കാർഷിക ഉച്ചകാലങ്ങളിൽ (ആകെ 60 ദിവസം)**, കാർഷിക തൊഴിലാളികളുടെ ലഭ്യത ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി, പ്രവൃത്തികൾ നടത്തരുതെന്ന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു.

വകുപ്പ് 7 — **പ്രകൃതിദുരന്തങ്ങളോ അസാധാരണ സാഹചര്യങ്ങളോ** ഉണ്ടായാൽ, സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ ശുപാർശ പ്രകാരം, കേന്ദ്ര സർക്കാർ **പ്രത്യേക ഇളവുകൾ** അനുവദിക്കാം.

വകുപ്പ് 8 — ഓരോ സംസ്ഥാനവും, ഗ്രാമീണ കുടുംബങ്ങൾക്ക് **വേതന തൊഴിൽ ഉറപ്പ് നൽകുന്ന പദ്ധതി** തയ്യാറാക്കണം.

വകുപ്പ് 9 — **തൊഴിൽ ഉറപ്പ് നൽകുന്നതിനുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ** വ്യക്തമാക്കുന്നു.

വകുപ്പ് 10 — അശിക്ഷിതമായ കൈവേലകൾക്കുള്ള **വേതന നിരക്ക്**, കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യണം.

വകുപ്പ് 11 — **പതിനഞ്ച് ദിവസത്തിനുള്ളിൽ തൊഴിൽ നൽകാത്ത പക്ഷം**, സംസ്ഥാന സർക്കാർ, **നിശ്ചിത നിരക്കിൽ തൊഴിലില്ലായ്മ ഭൃത്യം** നൽകേണ്ട ബാധ്യത വ്യക്തമാക്കുന്നു.

വകുപ്പ് 12 — **കേന്ദ്ര ഗ്രാമീൺ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് കൗൺസിൽ** രൂപീകരിക്കണം. അതിന്റെ ഘടന, കാലാവധി, ചെയർമാന്റെയും അനൗദ്യോഗിക അംഗങ്ങളുടെയും വ്യവസ്ഥകൾ, നിയമങ്ങളിലൂടെ കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യണം.

വകുപ്പ് 13 — **സംസ്ഥാന ഗ്രാമീൺ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് കൗൺസിൽ** രൂപീകരിക്കണം. അതിന്റെ ഘടന, ചെയർമാന്റെയും അനൗദ്യോഗിക അംഗങ്ങളുടെയും വ്യവസ്ഥകൾ, നിയമങ്ങളിലൂടെ സംസ്ഥാന സർക്കാർ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യണം.

വകുപ്പ് 14 — **ദേശീയതല സ്റ്റിയറിംഗ് കമ്മിറ്റി** രൂപീകരിക്കണം. ഇത്, മാനദണ്ഡ വിഹിതങ്ങൾ ശുപാർശ ചെയ്യുകയും, മന്ത്രാലയങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള സംയോജനം സംബന്ധിച്ച് ഉപദേശം നൽകുകയും, ഉയർന്ന തലത്തിലുള്ള മേൽനോട്ടം നൽകുകയും വേണം.

വകുപ്പ് 15 — **സംസ്ഥാനതല സ്റ്റിയറിംഗ് കമ്മിറ്റി** രൂപീകരിക്കണം. ഇത്, പദ്ധതിയുടെ നടപ്പാക്കലിനുള്ള **പ്രവർത്തന മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശം, ഏകോപനം, നിരീക്ഷണം** എന്നിവ നൽകണം.

വകുപ്പ് 16 — **ജില്ല, ഇടത്തരം, ഗ്രാമ തല പഞ്ചായത്തുകൾ**, പദ്ധതിയുടെ **പദ്ധതിയിടൽ, നടപ്പാക്കൽ, നിരീക്ഷണം** എന്നിവയ്ക്കുള്ള പ്രധാന അധികാരികളായിരിക്കണം. അവരുടെ **വ്യത്യസ്ത ചുമതലകൾ** വ്യക്തമാക്കുന്നു.

വകുപ്പ് 17 — ജില്ലാപദ്ധതി ഏകോപനാധികാരിയെ (District Programme Coordinator) നിയമിക്കുന്നതിനുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ നൽകുന്നു. ഏകോപനാധികാരിയുടെ ചുമതലകൾ — **ജില്ലാപദ്ധതി തയ്യാറാക്കൽ, മേൽനോട്ടം, പരിശോധനകൾ, പരാതിപരിഹാരം, ജില്ലാപദ്ധതികളുടെ ഏകീകരണം** എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നു.

വകുപ്പ് 18 — ഇടത്തരം തലത്തിൽ (Intermediate level) **പരിപാടി ഓഫീസറെ നിയമിക്കുന്നതിനും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചുമതലകൾക്കും** വ്യവസ്ഥകൾ നൽകുന്നു.

വകുപ്പ് 19 — **ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ ചുമതലകളും പ്രവർത്തനങ്ങളും** വ്യക്തമാക്കുന്നു. ഇതിൽ **കുടുംബങ്ങളുടെ രജിസ്ട്രേഷൻ, തൊഴിൽ ഉറപ്പ് കാർഡുകൾ നൽകൽ, വിക്സിത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കൽ, പ്രവൃത്തികളുടെ വിന്യാസം, പ്രവൃത്തികളുടെ നടപ്പാക്കൽ** എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നു.

വകുപ്പ് 20 — **ഗ്രാമസഭ**, പ്രവൃത്തികളുടെ നടപ്പാക്കൽ **നിരീക്ഷിക്കുകയും അവലോകനം ചെയ്യുകയും**, സ്ഥിരമായ **സാമൂഹിക ഓഡിറ്റുകൾ നടത്തുകയും**, ഓഡിറ്റിനാവശ്യമായ എല്ലാ രേഖകളിലും പ്രവേശനം ഉറപ്പാക്കുകയും വേണം.

വകുപ്പ് 21 — സംസ്ഥാന സർക്കാർ, **ജില്ലാപദ്ധതി ഏകോപനാധികാരികൾക്കും പരിപാടി ഓഫീസർമാർക്കും ആവശ്യമായ ജീവനക്കാരെയും സാങ്കേതിക സഹായവും** നൽകണം.

വകുപ്പ് 22 — പദ്ധതി, **കേന്ദ്ര സഹായത്തോടെ നടപ്പാക്കുന്ന പദ്ധതി (Centrally Sponsored Scheme)** ആയിരിക്കണം. ഇതിൽ **ഫണ്ട് പങ്കിടൽ അനുപാതങ്ങൾ, സംസ്ഥാനതല മാനദണ്ഡ വിഹിതങ്ങൾ, കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന ഘടകങ്ങൾ** എന്നിവ വ്യക്തമാക്കുന്നു.

വകുപ്പ് 23 — **സുതാര്യതയും ഉത്തരവാദിത്തവും** ഉറപ്പാക്കുന്നു. **ജില്ലാപദ്ധതി ഏകോപനാധികാരിയും നടപ്പാക്കുന്ന ഏജൻസികളും**, ഫണ്ടുകളുടെ ശരിയായ ഉപയോഗം, അക്കൗണ്ടിംഗ്, വേതനപണമടയ്ക്കൽ, തൊഴിലില്ലായ്മ ഭൃത്യം, പരാതികളുടെ തീർപ്പാക്കൽ എന്നിവയ്ക്ക് ഉത്തരവാദികളായിരിക്കും.

വകുപ്പ് 24 — **സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ ഉപയോഗിച്ചുള്ള സുതാര്യതയും പൊതുഉത്തരവാദിത്തവും** ഉറപ്പാക്കുന്നു. ഇതിൽ **ബയോമെട്രിക് സ്ഥിരീകരണം, ജിയോസ്പേഷ്യൽ പദ്ധതിയിടൽ, മൊബൈൽ/ഡാഷ്ബോർഡ് നിരീക്ഷണം, പ്രതിവാര പൊതുവായ വെളിപ്പെടുത്തൽ, ശക്തിപ്പെടുത്തിയ സാമൂഹിക ഓഡിറ്റ് സംവിധാനം** എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നു.

വകുപ്പ് 25 — **ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, ബ്ലോക്ക്, ജില്ല തലങ്ങളിൽ**, സമയബന്ധിതമായ **ബഹുതല പരാതിപരിഹാര സംവിധാനം** ഉറപ്പാക്കുന്നു.

വകുപ്പ് 26 — പദ്ധതികളുടെ **ഓഡിറ്റ് ക്രമീകരണങ്ങൾ**, ഇന്ത്യയുടെ **കമ്പ്ട്രോളർ ആൻഡ് ഓഡിറ്റർ ജനറലുമായി (CAG)** ആലോചിച്ച്, എല്ലാ തലങ്ങളിലും നടത്തണം. ആവശ്യമായ **അക്കൗണ്ട് പരിപാലനവും** ഉറപ്പാക്കണം.

വകുപ്പ് 27 — ബിൽ ലംഘിക്കുന്നതിനുള്ള **പിഴ വ്യവസ്ഥകൾ** വ്യക്തമാക്കുന്നു. പരമാവധി **പത്ത് ആയിരം രൂപ വരെ** പിഴ ചുമത്താം.

വകുപ്പ് 28 — കേന്ദ്ര, സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ, **അധികാരങ്ങൾ വിജ്ഞാപനം വഴി കീഴധികാരികൾക്ക് കൈമാറാൻ** കഴിയും.

വകുപ്പ് 29 — കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്, സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് **ബിൽ ഫലപ്രദമായി നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകാനും, പരാതികൾ അന്വേഷിക്കാനും, ആവശ്യമായാൽ ഫണ്ട് റിലീസ് നിർത്തിവയ്ക്കാനും, തിരുത്തൽ നടപടികൾ നിർദ്ദേശിക്കാനും** അധികാരം നൽകുന്നു.

വകുപ്പ് 30 — ബില്ലിന് **മുൻഗണനാ പ്രാബല്യം (Overriding effect)** നൽകുന്നു.

വകുപ്പ് 31 — കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്, **ഷെഡ്യൂൾ ഭേദഗതി ചെയ്യാനുള്ള അധികാരം** നൽകുന്നു.

വകുപ്പ് 32 — **സത്യസന്ധമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന പൊതുഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക്**, കേസുകളിൽ നിന്നും, വിചാരണയിൽ നിന്നും, നിയമനടപടികളിൽ നിന്നും **രക്ഷ (Immunity)** നൽകുന്നു.

വകുപ്പ് 33 — കേന്ദ്ര സർക്കാർ, **നിയമങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്താനുള്ള അധികാരം** നേടുന്നു. മുൻകൂട്ടി പ്രസിദ്ധീകരണം നിർബന്ധമാണ്. നിയമങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന **വിശദമായ വിഷയങ്ങൾ** വ്യക്തമാക്കുന്നു.

വകുപ്പ് 34 — സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ, ബില്ലിനും കേന്ദ്ര നിയമങ്ങൾക്കും പൊരുത്തപ്പെടുന്ന രീതിയിൽ, **സംസ്ഥാന നിയമങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്തണം.** സംസ്ഥാന നിയമങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന **വിശദമായ വിഷയങ്ങൾ** വ്യക്തമാക്കുന്നു.

വകുപ്പ് 35 — കേന്ദ്ര നിയമങ്ങൾ പാർലമെന്റിന്റെ മുമ്പിലും സംസ്ഥാന നിയമങ്ങൾ സംസ്ഥാന നിയമസഭകളുടെ മുമ്പിലും അവതരിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള **നടപടിക്രമം**, കൂടാതെ പാർലമെന്റിന് അവ **ഭേദഗതി ചെയ്യുന്നതിനോ റദ്ദാക്കുന്നതിനോ** ഉള്ള വ്യവസ്ഥകൾ വ്യക്തമാക്കുന്നു.

വകുപ്പ് 36 — പ്രയാസങ്ങൾ നീക്കം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ നൽകുന്നു.

വകുപ്പ് 37 — മഹാത്മാ ഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് നിയമം, 2005, നിശ്ചിത തീയതി മുതൽ **റദ്ദാക്കുകയും, ഇടക്കാല വ്യവസ്ഥകൾ** വ്യക്തമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ധനകാര്യ കുറിപ്പ് (Financial Memorandum)

ഈ ബിൽ, **വിക്സിത് ഭാരത്—തൊഴിലും ഉപജീവനവും ഉറപ്പുനൽകുന്ന ദൗത്യം (ഗ്രാമീണ): VB—GRAM G (विकवित भारत—जी राम जी) ബിൽ, 2025** പാർലമെന്റിൽ അവതരിപ്പിക്കുകയും, **മഹാത്മാ ഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് നിയമം, 2005** റദ്ദാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

1. ബില്ലിലെ **വകുപ്പ് 5-ലെ ഉപവകുപ്പ് (1)** പ്രകാരം, കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുന്ന സംസ്ഥാനത്തിലെ ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിൽ, **അശിക്ഷിതമായ കൈവേല ചെയ്യാൻ സ്വമേധയാ മുന്നോട്ടുവരുന്ന ഓരോ കുടുംബത്തിനും**, സംസ്ഥാന സർക്കാർ, **ഒരു സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ കുറഞ്ഞത് 125 ദിവസത്തെ തൊഴിൽ ഉറപ്പ്** നൽകണം.

ഇത്, ഓരോ സംസ്ഥാനത്തും, പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ **വലിയ തോതിൽ പ്രവൃത്തികൾ തയ്യാറാക്കുകയും നടപ്പാക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതുണ്ടാകും**. ഇതിന്, **വേതനവും സാമഗ്രിയും ഉൾപ്പെടുന്ന ചെലവുകൾ**, ബില്ലിലെ **വകുപ്പ് 22** പ്രകാരം, നിർവഹിക്കേണ്ടതാണ്.

2. ബില്ലിലെ **വകുപ്പ് 4-ലെ ഉപവകുപ്പുകൾ (5)യും (6)യും** പ്രകാരം, കേന്ദ്ര സർക്കാർ, **ഓരോ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിനും സംസ്ഥാനതല മാനദണ്ഡ വിഹിതം**, നിയമത്തിൽ വ്യക്തമാക്കുന്ന **വസ്തുനിഷ്ഠമായ മാനദണ്ഡങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ** നിശ്ചയിക്കും. സംസ്ഥാനങ്ങൾ, **മാനദണ്ഡ വിഹിതത്തിന് മുകളിലുള്ള ചെലവുകൾ**, നിയമത്തിൽ വ്യക്തമാക്കുന്ന രീതിയിൽ, **സ്വയം വഹിക്കണം**.

3. ബില്ലിലെ **വകുപ്പ് 10** പ്രകാരം, കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിജ്ഞാപനം വഴി, **അശിക്ഷിതമായ കൈവേലകൾക്കുള്ള വേതന നിരക്ക്** വ്യക്തമാക്കും. പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ നൽകുന്ന എല്ലാ അശിക്ഷിത കൈവേലകൾക്കും ഇത് ബാധകമായിരിക്കും. **വ്യത്യസ്ത പ്രദേശങ്ങൾക്ക് വ്യത്യസ്ത നിരക്കുകൾ** വിജ്ഞാപനം ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

4. ബില്ലിലെ **വകുപ്പ് 11-ലെ ഉപവകുപ്പ് (1)** പ്രകാരം, പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ തൊഴിൽ അപേക്ഷിച്ച ഒരാൾക്ക്, അപേക്ഷ ലഭിച്ച തീയതി മുതൽ **പതിനഞ്ച് ദിവസത്തിനുള്ളിൽ തൊഴിൽ നൽകാത്ത പക്ഷം**, അല്ലെങ്കിൽ മുൻകൂട്ടി അപേക്ഷ നൽകിയാൽ, അപേക്ഷയിൽ ആവശ്യപ്പെട്ട തീയതി മുതൽ തൊഴിൽ നൽകാത്ത പക്ഷം, **ദിവസേന തൊഴിലില്ലായ്മ ഭൃത്യം ലഭിക്കേണ്ടതാണ്**.

5. ബില്ലിലെ **വകുപ്പ് 11-ലെ ഉപവകുപ്പ് (2)** പ്രകാരം, തൊഴിലില്ലായ്മ ഭൃത്യം, **കുടുംബത്തിന് നിയമപരമായി ഉറപ്പുനൽകിയിരിക്കുന്ന അവകാശത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ**, സംസ്ഥാന സർക്കാർ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുന്ന നിരക്കിൽ നൽകണം. സംസ്ഥാന കൗൺസിലുമായി ആലോചിച്ച്, സംസ്ഥാന സർക്കാർ നിരക്ക് നിശ്ചയിക്കണം. എന്നാൽ, **ആദ്യ 30 ദിവസങ്ങളിൽ, വിജ്ഞാപനം ചെയ്ത വേതന നിരക്കിന്റെ കുറഞ്ഞത് നാലിലൊന്ന്**, ശേഷിക്കുന്ന കാലയളവിൽ, **കുറഞ്ഞത് പകുതി** നൽകണം.

6. ബില്ലിലെ **വകുപ്പ് 11-ലെ ഉപവകുപ്പ് (3)(d)** പ്രകാരം, ഒരു സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ, ഒരു കുടുംബത്തിന്, **വേതനവും തൊഴിലില്ലായ്മ ഭൃത്യവും ചേർന്ന് 125 ദിവസത്തെ വേതനത്തിന് തുല്യമായ തുക ലഭിച്ചാൽ**, സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ തൊഴിലില്ലായ്മ ഭൃത്യം നൽകാനുള്ള ബാധ്യത അവസാനിക്കും.

7. ബില്ലിലെ **വകുപ്പ് 22** പ്രകാരം, പദ്ധതിയുടെ സ്വഭാവവും ഫണ്ടിംഗ് മാതൃകയും താഴെപ്പറയുന്നവയാണ്:

(1) ഈ ബില്ലിന്റെ കീഴിൽ നടപ്പാക്കുന്ന പദ്ധതി, **കേന്ദ്ര സഹായത്തോടെ നടപ്പാക്കുന്ന പദ്ധതി (Centrally Sponsored Scheme)** ആയിരിക്കും.

(2) ഈ ബില്ലിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക്, **കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ തമ്മിലുള്ള ഫണ്ട് പങ്കിടൽ അനുപാതം**:

- **വടക്കുകിഴക്കൻ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും ഹിമാലയൻ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും, കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങൾക്കും (ഉത്തരാഖണ്ഡ്, ഹിമാചൽ പ്രദേശ്, ജമ്മു കാശ്മീർ) — 90:10**
- **നിയമസഭയുള്ള മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങൾക്കും — 60:40**

(3) നിയമസഭയില്ലാത്ത കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളിൽ, **പദ്ധതിയുടെ മുഴുവൻ ചെലവും കേന്ദ്ര സർക്കാർ വഹിക്കണം**, നിയമത്തിൽ വ്യക്തമാക്കുന്ന രീതിയിൽ.

(4) കേന്ദ്ര സർക്കാർ, **ഓരോ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിനും സംസ്ഥാനതല മാനദണ്ഡ വിഹിതം**, നിയമത്തിൽ വ്യക്തമാക്കുന്ന **വസ്തുനിഷ്ഠമായ മാനദണ്ഡങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ** നിശ്ചയിക്കണം.

(5) ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്, **മാനദണ്ഡ വിഹിതത്തിന് മുകളിലുള്ള ചെലവുകൾ**, നിയമത്തിൽ വ്യക്തമാക്കുന്ന രീതിയിൽ, **സംസ്ഥാന സർക്കാർ തന്നെ വഹിക്കണം**.

(6) ഈ ബില്ലിൽ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്ന സംസ്ഥാനതല മാനദണ്ഡ വിഹിതത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, **കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ വിഹിതത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന ചെലവുകൾ**:
(a) പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ ജോലി ചെയ്യുന്ന **അശിക്ഷിത, അർദ്ധപ്രാവീണ്യ, പ്രാവീണ്യ തൊഴിലാളികൾക്ക് വേതനം നൽകൽ**;
(b) **പ്രവൃത്തികളുടെ സാമഗ്രി ഘടകം**, ഷെഡ്യൂൾ I-ൽ വ്യക്തമാക്കിയ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി;
(c) കേന്ദ്ര സർക്കാർ വ്യക്തമാക്കുന്ന **ഭരണച്ചെലവുകൾ**, ഇതിൽ പരിപാടി ഓഫീസർമാരുടെയും സഹായ ജീവനക്കാരുടെയും ശമ്പളവും അലവൻസുകളും, കേന്ദ്ര കൗൺസിലിന്റെ ഭരണച്ചെലവുകൾ, ഷെഡ്യൂൾ II-ൽ ആവശ്യമായ സൗകര്യങ്ങൾ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ വ്യക്തമാക്കുന്ന മറ്റ് ചെലവുകൾ എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നു.

(7) ഈ ബില്ലിൽ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്ന സംസ്ഥാനതല മാനദണ്ഡ വിഹിതത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, **സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ വിഹിതത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന ചെലവുകൾ**:
(a) പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ ജോലി ചെയ്യുന്ന **അശിക്ഷിത, അർദ്ധപ്രാവീണ്യ, പ്രാവീണ്യ തൊഴിലാളികൾക്ക് വേതനം നൽകൽ**;
(b) **പ്രവൃത്തികളുടെ സാമഗ്രി ഘടകം**, ഷെഡ്യൂൾ I-ൽ വ്യക്തമാക്കിയ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി;
(c) കേന്ദ്ര സർക്കാർ വ്യക്തമാക്കുന്ന **ഭരണച്ചെലവുകൾ**, ഇതിൽ പരിപാടി ഓഫീസർമാരുടെയും സഹായ ജീവനക്കാരുടെയും ശമ്പളവും അലവൻസുകളും, സംസ്ഥാന കൗൺസിലിന്റെ ഭരണച്ചെലവുകൾ, ഷെഡ്യൂൾ II-ൽ ആവശ്യമായ സൗകര്യങ്ങൾ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ വ്യക്തമാക്കുന്ന മറ്റ് ചെലവുകൾ എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നു.

(8) തൊഴിലില്ലായ്മ ഭൃത്യത്തിനും വൈകിയ പണമടയ്ക്കലിനുള്ള നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും, സംസ്ഥാന സർക്കാർ തന്നെ ചെലവ് വഹിക്കണം, സംസ്ഥാന സർക്കാർ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുന്ന പ്രകാരം.

8.പദ്ധതിയുടെ ചെലവ്, ജോലിക്ക് ഹാജരാകുന്ന ആളുകളുടെ എണ്ണം, വേതന നിരക്ക്, സാമഗ്രി ഘടകം, ഭരണഘടകം **എന്നിവയെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കും. നിയമം രാജ്യത്തുടനീളം നടപ്പാക്കിയാൽ,** വേതനം, സാമഗ്രി, ഭരണഘടകങ്ങൾ **ഉൾപ്പെടുന്ന വാർഷിക ചെലവിന്റെ മൊത്തം കണക്കുകൂട്ടൽ** ₹1,51,282 കോടി (ഒരു ലക്ഷം അമ്പത്തൊന്ന് ആയിരത്തി ഇരുന്നൂറ് എൺപത്തിരണ്ട് കോടി രൂപ) **ആയിരിക്കും. ഇതിൽ,** കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ വിഹിതം ₹95,692.31 കോടി (തൊണ്ണൂറ് അഞ്ചായിരത്തി അറുനൂറ് തൊണ്ണൂറ് രണ്ട് കോടി മുപ്പത്തൊന്ന് ലക്ഷം രൂപ) **എന്നാണ് കണക്കാക്കുന്നത്.**

9.മഹാത്മാ ഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിൽ ഉറപ്പ് നിയമം, 2005 **റദ്ദാക്കിയതിന് ശേഷം,** സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങൾക്കും നൽകേണ്ട കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ കുടിശ്ശിക ബാധ്യതകൾ, 2025-2026 സാമ്പത്തിക വർഷം അവസാനിക്കുന്നതുവരെ, **അല്ലെങ്കിൽ** വിക്സിത് ഭാരത്—തൊഴിലും ഉപജീവനവും ഉറപ്പുനൽകുന്ന ദൗത്യം (ഗ്രാമീണ): VB—GRAM G (विकवित भारत—जी राम जी) ബിൽ, 2025 പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്ന തീയതി വരെ, **ഏത് തീയതിയാണ് പിന്നീട് വരുന്നതോ, അതുവരെ തീർപ്പാക്കേണ്ടതാണ്**.

നിയമനിർമ്മാണ അധികാരങ്ങളുടെ പ്രതിനിധാനം സംബന്ധിച്ച കുറിപ്പ് (MEMORANDUM REGARDING DELEGATED LEGISLATION)

ബില്ലിലെ വകുപ്പ് 33-ലെ ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരം, കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്, നിർദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്ന നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ നടപ്പാക്കുന്നതിനായി **നിയമങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്താനുള്ള അധികാരം** നൽകുന്നു. അതിലെ ഉപവകുപ്പ് (2), അത്തരം നിയമങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്താവുന്ന വിഷയങ്ങളെ വ്യക്തമാക്കുന്നു.

ഈ വിഷയങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നവ:
(a) വകുപ്പ് 4-ലെ ഉപവകുപ്പ് (5) പ്രകാരം, **ഓരോ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിനും സംസ്ഥാനതല മാനദണ്ഡ വിഹിതം,** വസ്തുനിഷ്ഠമായ മാനദണ്ഡങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ;
(b) വകുപ്പ് 4-ലെ ഉപവകുപ്പ് (6) പ്രകാരം, **അധിക ചെലവ് വഹിക്കുന്നതിനുള്ള രീതി, നടപടിക്രമം, മാനദണ്ഡങ്ങൾ;**
(c) വകുപ്പ് 12-ലെ ഉപവകുപ്പ് (3) പ്രകാരം, **ഘടന, നിയമനം, കാലാവധി, യോഗ നടപടിക്രമം**;
(d) വകുപ്പ് 12-ലെ ഉപവകുപ്പ് (4) പ്രകാരം, **വിശദമായ ചുമതലകൾ, ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ, രീതികൾ**;
(e) വകുപ്പ് 14-ലെ ഉപവകുപ്പ് (2) പ്രകാരം, **ദേശീയതല സ്റ്റിയറിംഗ് കമ്മിറ്റിയിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ നിയമന വ്യവസ്ഥകൾ**;
(f) വകുപ്പ് 17-ലെ ഉപവകുപ്പ് (3)(d) പ്രകാരം, **പരാതിപരിഹാരത്തിനുള്ള രീതി**;
(g) വകുപ്പ് 20-ലെ ഉപവകുപ്പ് (2) പ്രകാരം, **ഗ്രാമസഭ നടത്തുന്ന സാമൂഹിക ഓഡിറ്റിന്റെ രീതി**;
(h) വകുപ്പ് 22-ലെ ഉപവകുപ്പ് (3) പ്രകാരം, **പദ്ധതിയുടെ ചെലവ് വഹിക്കുന്ന രീതി**;
(i) വകുപ്പ് 22-ലെ ഉപവകുപ്പ് (4) പ്രകാരം, **സംസ്ഥാനതല മാനദണ്ഡ വിഹിതം നിശ്ചയിക്കുന്നതിനുള്ള വസ്തുനിഷ്ഠമായ മാനദണ്ഡങ്ങൾ**;
(j) വകുപ്പ് 22-ലെ ഉപവകുപ്പ് (5) പ്രകാരം, **അധിക ചെലവ് വഹിക്കുന്നതിനുള്ള രീതി, നടപടിക്രമം**;
(k) വകുപ്പ് 22-ലെ ഉപവകുപ്പ് (6)(c) പ്രകാരമുള്ള മറ്റ് വിഷയങ്ങൾ;
(l) വകുപ്പ് 22-ലെ ഉപവകുപ്പ് (7)(c) പ്രകാരമുള്ള മറ്റ് വിഷയങ്ങൾ;
(m) വകുപ്പ് 22-ലെ ഉപവകുപ്പ് (8) പ്രകാരം, **തൊഴിലില്ലായ്മ ഭൃത്യത്തിനും വൈകിയ പണമടയ്ക്കലിനുള്ള നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും ചെലവ്;**
(n) വകുപ്പ് 23-ലെ ഉപവകുപ്പ് (4) പ്രകാരം, **വേതനവും തൊഴിലില്ലായ്മ ഭൃത്യവും നൽകുന്ന രീതി**;
(o) വകുപ്പ് 24-ലെ ഉപവകുപ്പ് (e) പ്രകാരം, **സാമൂഹിക ഓഡിറ്റ് സംവിധാനം, മറ്റ് സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ ഉപയോഗിച്ചുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ;**
(p) വകുപ്പ് 25-ലെ ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരം, **പരാതി തീർപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമം**;
(q) വകുപ്പ് 37-ലെ ഉപവകുപ്പ് (5) പ്രകാരം, **മാറ്റവും കൈമാറ്റവും സംബന്ധിച്ച രീതി**;
(r) ഈ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ നടപ്പാക്കുന്നതിനായി, നിയമങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്തേണ്ട മറ്റ് വിഷയങ്ങൾ.

ബില്ലിലെ വകുപ്പ് 34-ലെ ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരം, **സംസ്ഥാന സർക്കാരിന് നിയമങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്താനുള്ള അധികാരം** നൽകുന്നു. അതിലെ ഉപവകുപ്പ് (2), അത്തരം നിയമങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്താവുന്ന വിഷയങ്ങളെ വ്യക്തമാക്കുന്നു.

ഈ വിഷയങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നവ:
(a) വകുപ്പ് 11-ലെ ഉപവകുപ്പ് (2) പ്രകാരം, **അർഹതയുടെ വ്യവസ്ഥകളും നിബന്ധനകളും**;
(b) വകുപ്പ് 13-ലെ ഉപവകുപ്പ് (2) പ്രകാരം, **യോഗത്തിന്റെ വ്യവസ്ഥകൾ, സമയം, സ്ഥലം, നടപടിക്രമം, ക്വാറം**;
(c) വകുപ്പ് 23-ലെ ഉപവകുപ്പ് (2) പ്രകാരം, **ശരിയായ അക്കൗണ്ടുകളും രേഖകളും പരിപാലിക്കുന്ന രീതി**;
(d) വകുപ്പ് 26-ലെ ഉപവകുപ്പ് (2) പ്രകാരം, **പദ്ധതിയുടെ അക്കൗണ്ടുകൾ പരിപാലിക്കുന്ന ഫോം, രീതി**.

3.നിയമങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്താവുന്ന വിഷയങ്ങൾ, നടപടിക്രമങ്ങളോ ഭരണപരമായ വിശദാംശങ്ങളോ **ആണ്. അവയെ ബില്ലിൽ തന്നെ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നത് പ്രായോഗികമല്ല. അതിനാൽ,** നിയമനിർമ്മാണ അധികാരങ്ങളുടെ പ്രതിനിധാനം സാധാരണ സ്വഭാവമുള്ളതാണ്**.**

ലോക്സഭ

————

ബിൽ

വികസിത് ഭാരത് @2047 എന്ന ദേശീയ ദർശനവുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്ന ഗ്രാമവികസന ഘടന സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി, ഓരോ ഗ്രാമീണ കുടുംബത്തിലെ പ്രായപൂർത്തിയായ അംഗങ്ങൾ **അശിക്ഷിതമായ കൈവേല ചെയ്യാൻ സ്വമേധയാ മുന്നോട്ടുവരുന്നവർക്ക്**, ഓരോ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലും **125 ദിവസത്തെ വേതന തൊഴിൽ നിയമപരമായി ഉറപ്പുനൽകുക**; ശക്തീകരണം, വളർച്ച, സംയോജനം, saturation എന്നിവ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ച്, **സമൃദ്ധവും പ്രതിരോധ ശേഷിയുള്ള ഗ്രാമീണ ഭാരതം** സൃഷ്ടിക്കുക; അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ടോ അനുബന്ധമായോ വിഷയങ്ങൾക്കായി.

(ശ്രീ ശിവരാജ് സിംഗ് ചൗഹാൻ, കാർഷികവും കർഷക ക്ഷേമവും ഗ്രാമവികസനവും സംബന്ധിച്ച മന്ത്രി)